

Adroddiad Blynyddol 2018-19

Annual Report 2018-19

Dolenni a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol hwn

Dolen i'r Datganiad Ansawdd Blynyddol: [Datganiad Ansawdd Blynyddol](#)

Dolen i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol / Adroddiad Atebolrwydd: [Adroddiad Atebolrwydd gan gynnwys Datganiad Llywodraethu Blynyddol](#)

Dolen i Gyfrifon a Datganiadau Ariannol: [Cyfrifon Archwiledig 2018-19](#)

Dolen i'r Adroddiad Blynyddol: [Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe](#)
(sylwch – fersiwn Saesneg ar gael ar ôl 23.3.19)

Dolen i gyfeiriad y wefan: [Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe](#)

Cyfeiriad e-bost: sb.inquiries@wales.nhs.uk

Cynnwys Adroddiad Blynyddol 2018/19

Rhagair	Tudalennau	4-7
Amdanom Ni	Tudalennau	8-17
Trosolwg	Tudalennau	18-20
Gwasanaethau Sylfaenol a Chymunedol	Tudalennau	21-27
Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu	Tudalennau	27-28
Llwyddiannau yn 2018/19	Tudalennau	29-47
Ein Pobl	Tudalennau	48-54
Dadansoddi Perfformiad	Tudalennau	55-69
Adroddiad Cynaliadwyedd	Tudalennau	70-78
Gwariant Hirdymor	Tudalen	79
Adroddiad Cyllid	Tudalennau	80-87

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr

Mae'n bleser gennym gyflwyno hwn, ein Hadroddiad Blynyddol terfynol fel Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg. Fe welwch o'r tudalennau sy'n dilyn ein bod yn hynod falch o'r cynnydd a wnaed yn ystod 2018/19 ond rydym hefyd yn realistig am yr heriau sy'n parhau.

Newid i'r Ffin

Digwyddiad hynod arwyddocaol yn ystod y flwyddyn fu newid ffin Pen-y-bont ar Ogwr gydag Ysbyty Tywysoges Cymru a'r holl wasanaethau a chyfleusterau Gofal Sylfaenol a Chymunedol yn symud i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf. Er bod hyn wedi bod yn 'llawer o waith' i lawer o aelodau o staff, y cydweithwyr hynny sy'n symud i sefydliad newydd a'r rhai sy'n aros gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe fel y mae'n cael ei alw nawr, mae'r newid wedi bod yn hynod esmwyth. Yn bwysicaf oll, roedd cyn lleied o darfu â phosibl ar boblogaethau Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf. Mae hyn yn dyst i ymdrech enfawr a diwydrwydd staff dirifedi.

Y Bwrdd

Mae hon wedi bod yn flwyddyn o ddechreuadau newydd gyda newidiadau ar lefel weithredol ac anweithredol. Rydym bellach wedi llenwi pob swydd wag ac mae gennym Fwrdd sefydlog a thalentog i arwain y Bwrdd Iechyd drwy'r flwyddyn nesaf a thu hwnt. Bu nifer o ddigwyddiadau ymgysylltu â staff yn ystod y flwyddyn ddiwethaf sydd nid yn unig yn sicrhau bod y Bwrdd yn fwy gweladwy ar draws pob maes ond yn helpu aelodau o'r Bwrdd i wir ddeall y sefydliad. Mae hyn wedi bod yn amhrisiadwy gyda gwell dealltwriaeth o'r heriau, y cyflawniadau, y materion ac arfer arloesol ym mhob Uned Cyflenwi Gwasanaeth.

Strategaeth

Mae datblygiadau allweddol yn ystod y flwyddyn yn cynnwys nodi ein huchelgeisiau ac, yn bwysicach, sut y byddwn yn eu cyflawni yn ein Strategaeth Sefydliadol gymeradwy, **Gwell Iechyd, Gwell Gofal, Gwell Bywydau**. Ochr yn ochr â hyn ac, yn wir, un galluogydd, mae ein Cynllun Gwasanaethau Clinigol newydd. Mae hyn yn disgrifio sut y byddwn yn trawsnewid lles mewn gwasanaethau sylfaenol a chymunedol i sicrhau newid yn yr ysbytai mawr gan eu galluogi i gynnig eu harbenigedd i'r rhai sydd fwyaf angen eu gofal.

Perfformiad

Er bod y Bwrdd Iechyd yn parhau i fod â statws ymyriad wedi'i dargedu, mae Llywodraeth Cymru yn teimlo hyder ac optimistiaeth o'r newydd yn ein gallu i gyflawni perfformiad a chynaliadwyedd ariannol. Mae'r Llywodraeth yn gefnogol iawn o'r cynlluniau a'r camau gweithredu rydym yn eu rhoi ar waith ac yn rhannu ein dymuniad i symud ymlaen at lefel is o gynnydd a monitro ac felly'n caniatáu rhyddid ar gyfer arloesi a gwella.

O ran ein perfformiad, rydym yn bendant mewn lle gwell. Mae amserau aros wedi gostwng dros y flwyddyn ddiwethaf, yn enwedig ar gyfer cleifion canser; ar ddiwedd 2018/19 roedd nifer y cleifion a oedd yn aros mwy na 36 wythnos ar ei isaf ers dechrau 2014. Bu gwelliannau mewn gwasanaethau strôc gyda mwy o gleifion yn cael eu derbyn yn uniongyrchol i ward strôc o fewn pedair awr ac mae nifer yr heintiau a geir mewn gofal iechyd yn gwella. Mae ein system gofal heb ei drefnu yn fwy sefydlog gyda llai o gleifion yn aros mwy na 12 awr mewn adrannau damweiniau ac achosion brys a gwelliannau mewn amserau trosglwyddo ambiwlansys. Mae hwn yn faes lle mae angen mwy o gynnydd yn yr adran achosion brys ac ar draws y

system gyfan. O ran gwasanaethau iechyd meddwl, mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflawni lefelau targed yn rheolaidd ar gyfer asesiadau, ymyriadau a chyswllt eiriolaeth. Mae cynnydd hefyd yn cael ei wneud o ran mynediad at wasanaethau gofal sylfaenol - mae nifer y practisau sy'n cynnig apwyntiadau rhwng 5pm a 6.30pm, 5 diwrnod yr wythnos wedi cynyddu o 76% i 88%.

Rydym wedi datblygu modelau gofal newydd yn ystod 2018/19 sy'n helpu i gefnogi ein cleifion mwyaf bregus ac eiddil, yn helpu i gadw pobl yn dda ac yn byw'n annibynnol gartref ac yn helpu i ddarparu gwell gofal. Darllenwch am lawer o'r datblygiadau yn yr adroddiad hwn.

Ein Staff

Ein staff yw ein hased mwyaf, rydym wrth ein bodd bod canlyniadau'r arolwg staff yn dangos gwelliant yn ein sgôr ymgysylltu yn ogystal â gostyngiad mewn trosiant o 0.8% o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Mae ein gwerthoedd, **Gofalu am Ein Gilydd**, **Cydweithio** a **Gwella Bob Amser**, yn parhau i fod yn bwysig iawn i'r Bwrdd Iechyd. Fe'u datblygwyd trwy ymgysylltiad helaeth ac maen nhw'n parhau i fod yn sail i bopeth a wnawn.

Partneriaethau

Rydym yn falch ein bod wedi llwyddo i wneud cais i Lywodraeth Cymru am gyllid trawsnewid a fydd yn cael ei ddefnyddio i ddarparu gwell gwasanaethau sylfaenol a chymunedol cydweithredol. Mae'r datblygiad hwn yn cyd-fynd â 'Cymru Iachach', sef cynllun Llywodraeth Cymru ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a bydd yn canolbwyntio i ddechrau ar ardaloedd Clwstwr Cwmtawe a Chastell-nedd. Bydd y gwaith o'i gyflwyno ar draws ardal gyfan y Bwrdd Iechyd yn dechrau yn 2019/20.

Mae gweithio'n agos gyda'n hawdurdod lleol a phartneriaid yn y trydydd sector yn bwysig iawn i ni ac mae ganddo botensial enfawr i gynyddu'r hyn a gynigir i ddefnyddwyr gwasanaeth. Mae rhaglenni ARCH a Bae'r Gorllewin, gan weithio gyda'r byd academiaidd a Byrddau Iechyd cyfagos, yn hanfodol er mwyn i arloesedd a gwelliant ffynnu. Bydd cydweithio'n sicrhau canlyniadau gwell i bawb.

Y Cadeirydd

"Ar ôl cyhoeddi fy mwriad i ymddiswyddo yng nghyfarfod y Bwrdd ym mis Mawrth 2019, byddaf yn gadael y Bwrdd Iechyd ar ddiwedd mis Mehefin 2019. Bu'n anrhydedd mawr i arwain y sefydliad hwn am chwe blynedd. Trwy ein staff, rwyf wedi gweld awydd anhygoel i ddarparu'r gofal gorau posibl i'n

Rwy'n teimlo nawr fy mod yn gallu trosglwyddo'r awenau gan fy mod yn credu bod y Bwrdd Iechyd hwn mewn sefyllfa ddiogel a llawer mwy sefydlog nag oedd pan ddeuthum yn gadeirydd, ac heb os nac oni bai mae'n gwella. Mae gennym fwrdd newydd, mor gryf ag unrhyw fwrdd arall rwyf wedi'i weld, gyda thîm sefydlog ac effeithiol a Tracy, y Prif Weithredwr deinamig sydd wedi dod ag arweinyddiaeth a gafael go iawn i'r sefydliad".

Yn olaf, credwn fod ein preswylwyr /cleifion yn haeddu'r gwasanaeth gofal iechyd a lles gorau posibl, byddwn yn ymdrechu i ddarparu gwasanaethau diogel, tosturiol, unigol pan fo'u hangen. Byddwn yn gweithio'n ddiwyd gyda phartneriaid a chymunedau i sicrhau ein bod yn gwella iechyd ein poblogaeth.

Andrew Davies

Tracy Myhill

Amdanom Ni

ALLWEDD

1. Gorseninon
2. Singleton
3. Treforys
4. Cefn Coed
5. Tonna
6. Ysbytai Cymunedol
7. Castell-nedd Port Talbot
8. Cymunedol Measteg
9. Glanrhyd
10. Tywysogoes Cymru

Sefydlwyd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg (PABM) ym mis Hydref 2009 gyda chyfrifoldeb am asesu anghenion iechyd, comisiynu, cynllunio, lles a darparu gofal iechyd i boblogaethau ardaloedd awdurdodau lleol Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

Fel y nodwyd uchod, yn dilyn cyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar 14 Mehefin 2018, roedd darpariaeth a chomisiynu gwasanaethau gofal iechyd i bobl ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (CBS Pen-y-bont ar Ogwr) wedi symud o

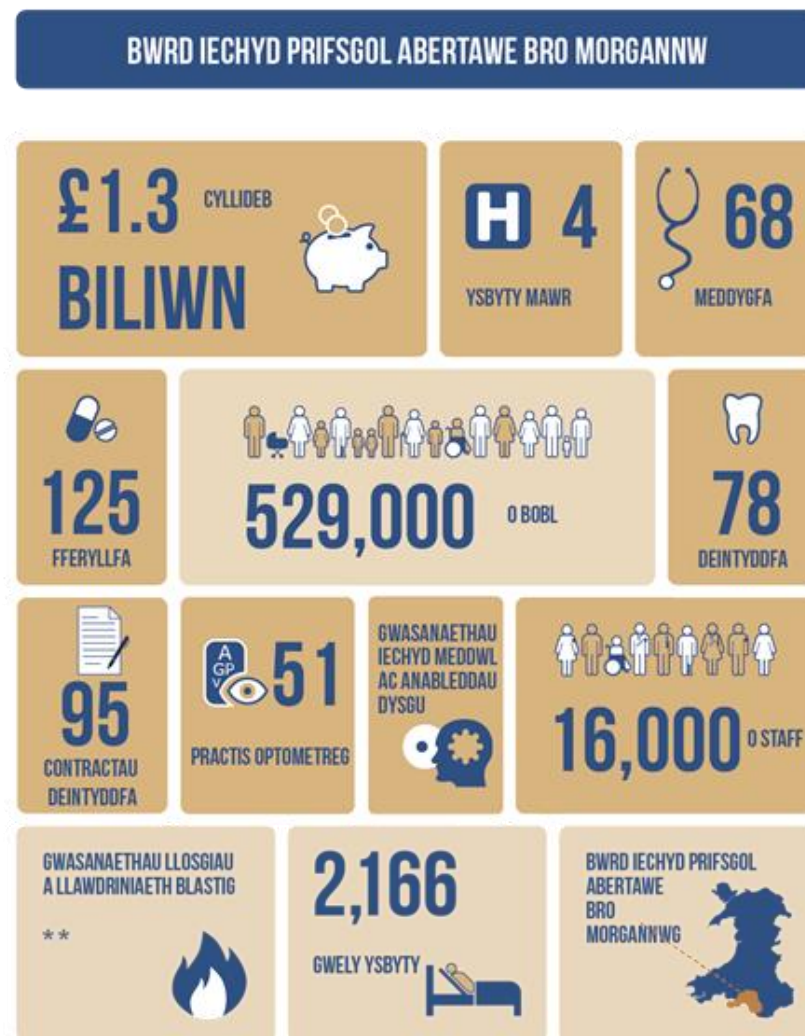
Fwrdd Iechyd PABM i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf (PCT).

Yn dilyn y trosglwyddiad ailenwyd Bwrdd Prifysgol PABM yn Fwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe (PBA) sy'n gyfrifol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd a lles i boblogaethau Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe. Dyddiad y trosglwyddo oedd 1 Ebrill 2019 ac felly bydd yr adroddiad blynyddol yn darparu adolygiad ar gyfer ardal wreiddiol Bwrdd Iechyd Iechyd PABM gan gynnwys Pen-y-bont ar Ogwr; bydd y rhagolwg a'r cynlluniau'n cynnwys ardal newydd Bwrdd Iechyd PBA yn unig.

Ein Gwasanaethau

Mae Bwrdd Iechyd PABM yn gwasanaethu poblogaeth o oddeutu 529,000 gyda chyllideb o **£1.3bn** (*gan gynnwys incwm amrywiol*). Mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflogi tua 16,000 o staff mewn amrywiaeth eang o wasanaethau gan gynnwys:

- Meddygon Teulu;
- Gwasanaethau Optegydd;
- Gwasanaethau Deintyddol gan gynnwys tri orthodontydd a thri deintydd â diddordebau arbenigol;
- Gwasanaethau Fferyllol;
- Gwasanaethau yn y gymuned;
- Gwasanaethau Ysbytai (pedwar ysbyty aciwt sy'n darparu gofal wedi'i drefnu a heb ei drefnu), cyfleusterau Iechyd Meddwl, bynglos Anabledd Dysgu ac ysbytai cymunedol (chwe safle yn y gymuned);
- Unedau Mân Anafiadau;
- Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu;
- Gwasanaethau Meddygon Teulu y Tu Allan i Orlau (85,854 o gysylltiadau yn ystod 2018/19);
- Gwasanaethau Trydyddol.

* = Darparwr rhanbarthol ar gyfer Gwasanaeth Anableddau Dysgu, gan ddarparu gwasanaethau ar gyfer Byrddau Iechyd Cwm Taf a Chaerdydd a'r Fro, yn ogystal â ni'n hunain

* * = Darperir gwasanaethau ar gyfer de Cymru gyfan a de-orllewin Lloegr, yn ogystal â ni'n hunain

Trefniadau Llywodraethu

Mae'r Bwrdd Iechyd yn cael ei lywodraethu gan Fwrdd sy'n cynnwys Cyfarwyddwyr Gweithredol ac Aelodau Annibynnol. Yn ystod 2018/19, Cadeirydd y Bwrdd oedd Andrew Davies a'r Prif Weithredwr oedd Tracy Myhill, a oedd newydd gael ei phenodi. Mae Andrew Davies yn uniongyrchol atebol i'r Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ac mae Tracy Myhill yn atebol i Gyfarwyddwr Cyffredinol/Prif Weithredwr GIG Cymru a'r Cadeirydd.

Mae'r Bwrdd yn atebol am ddarparu gwasanaethau gofal iechyd a lles effeithiol ar gyfer y boblogaeth leol. Mae'n gwneud hynny trwy ddarparu arweinyddiaeth i'r sefydliad o fewn fframwaith o reolaethau doeth ac effeithiol sy'n galluogi asesu a rheoli risg. Mae gan y Bwrdd gyfrifoldeb llawn am y canlynol:

- Pennu cyfeiriad strategol, nodau ac amcanion y Bwrdd Iechyd o fewn polisïau a blaenoriaethau cyffredinol Llywodraeth Cymru a GIG Cymru;
- Sicrhau cydymffurfiaeth â dyletswyddau a chyfrifoldebau statudol;

Trefniadau Llywodraethu – Parhad...

- Sicrhau bod yr adnoddau ariannol a dynol angenrheidiol ar gael er mwyn i'r sefydliad gyflawni ei amcanion;
- Adolygu perfformiad trwy graffu a herio effeithiol ar draws pob maes cyfrifoldeb;
- Pennu Pwrpas, Gwerthoedd ac Ymddygiad y Bwrdd Iechyd (gweler isod);
- Sicrhau bod ei rwymedigaethau i'w randdeiliaid yn cael eu deall a'u bodloni.

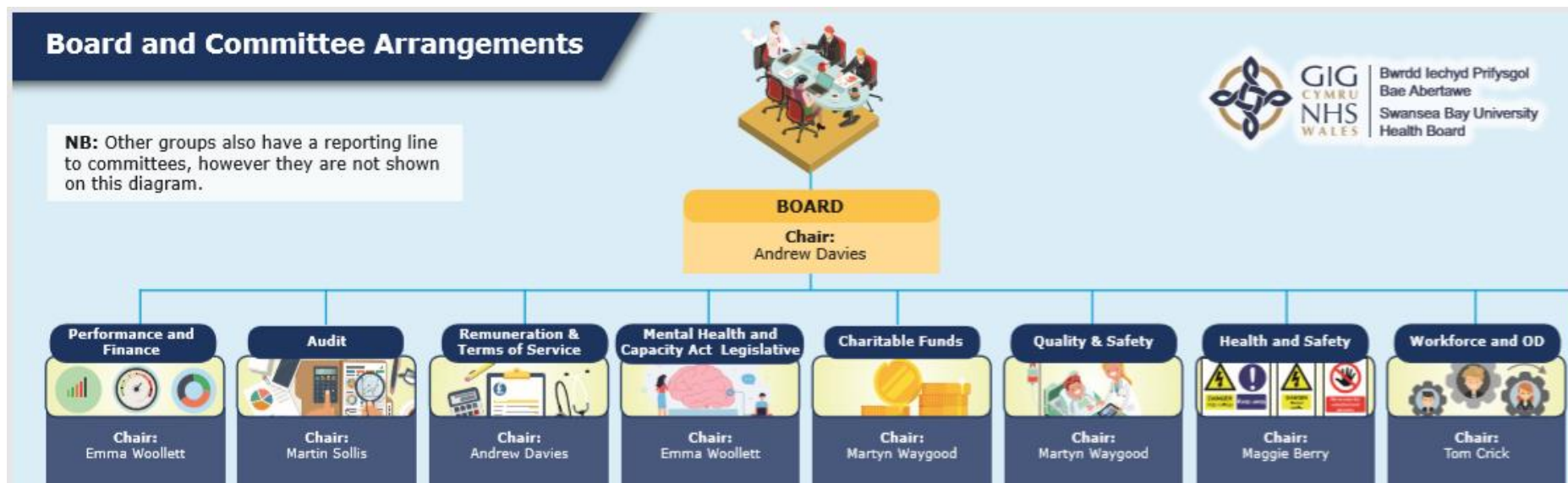
gofalu am ein gilydd	cydweithio	gwella bob amser
ym mhob cyswllt dynol ym mhob un o'n cymunedau ac ym mhob un o'n hysbytai.	fel cleifion, teuluoedd, gofawyr, staff a chymunedau fel ein bod yn rhoi cleifion yn gyntaf bob amser.	fel ein bod ar ein gorau i bob claf ac ein gilydd.
Rydym yn gyfeillgar, yn gymwynasgar ac yn sylwgar. Rydym yn croesawu ein gilydd gyda gwên. Rydym yn gweld pobl fel unigolion. Rydym yn gwneud y peth iawn ar gyfer pob unigolyn ac yn trin pawb gydag urddas a pharch. Rydym yn garedig, yn dosturiol, yn amyneddgar ac yn empathig i anghenion pobl eraill.	Rydym yn cyfathrebu'n agored ac yn onest ac yn esbonio pethau'n glir. Rydym yn cymryd amser i wrando, deall a chynnwys pobl. Rydym yn gwerthfawrogi cyfraniad pawb ac rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i gysylltu pethau ar gyfer pobl. Rydym yn agored i adborth, ac yn gweithredu arno. Rydym yn dweud ein dweud os oes gennym bryderon.	Rydym yn cadw pobl yn ddiogel ac rydym yn darparu gwasanaeth effeithlon ac amserol Rydym yn broffesiynol ac yn gyfrifol ac yn dwyn ein gilydd i gyfrif. Rydym yn dewis agwedd gadarnhaol, ceisio cyfleoedd dysgu ac yn datblygu ein sgiliau a'n gwasanaethau'n barhaus.
Ni fyddwn yn anwybyddu pobl, bod yn ddiystyriol, yn anghwrtais, yn swta na gadael i unrhyw un ddioddef neu deimlo eu bod wedi'u hesgeuluso.	Ni fyddwn yn gadael ein gilydd i lawr, cau pobl allan na'u beirniadu.	Ni fyddwn yn derbyn yr ail orau na dewis agwedd negyddol.

Ynghyd â chyfarfodydd rheolaidd, mae'r Bwrdd yn cyflawni ei gyfrifoldebau fel y nodir uchod trwy ystod o bwyllgorau a grwpiau ymgynghorol.

Amlinellir trosolwg o strwythur y pwyllgorau isod gyda manylion llawn ar gael yn y ddolen i'n Datganiad Llywodraethu Blynnyddol: [Adroddiad Atebolrwydd gan gynnwys Datganiad Llywodraethu Blynnyddol](#)

arolwg Effeithiolrwydd y Bwrdd a matrices aeddfedrwydd llywodraethu a anfonwyd at holl aelodau'r Bwrdd. Defnyddiwyd canlyniad yr arolwg i gytuno ar y blaenoriaethau gwella ar gyfer 2019/20. Trafodwyd a chytunwyd ar hyn mewn cyfarfod Datblygu'r Bwrdd ym mis Ebrill 2019. Mae manylion llawn y blaenoriaethau i'w gweld yn y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol.

Yn ystod 2018/19 mae'r Bwrdd Iechyd wedi cwblhau adolygiad o'i drefniadau llywodraethu gan gynnwys

Newid Ffin Pen-y-bont ar Ogwr

Cyhoeddodd y Gweinidog dros Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ar 14 Mehefin 2018 y bydd y cyfrifoldeb dros ddarparu a chomisiynu gwasanaethau gofal iechyd i bobl yn ardal Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (CBS Pen-y-bont ar Ogwr) yn symud o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg (Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg) i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf.

Rheolwyd y newid trwy Gyd-Fwrdd Pontio (JTB) a sefydlwyd fel is-bwyllgor i'r ddau Fwrdd Iechyd i oruchwylio gweithrediad y newid ffin. Cyfarfu'r JTB yn fisol yn ystod 2018/19 a chafodd ddiweddariadau rheolaidd gan yr holl is-grwpiau.

Er mwyn gweithredu penderfyniad Llywodraeth Cymru i weithredu'r newid ffin, roedd gofyniad cyfreithiol i osod Gorchymyn Newid Ardal gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru, ac mae copi o'r Gorchymyn ar gael ar-lein: Y Byrddau Iechyd Lleol (Newid Ardal) (Cymru) (Diwygiadau Amrywiol) 2019.

Mae cydweithwyr ar draws y ddau fwrdd iechyd wedi gweithio'n agos gyda'i gilydd, i nodi'r holl wasanaethau clinigol sy'n dod o fewn cwrmpas y

trosglwyddiad. Gan weithio drwy bob gwasanaeth a nodwyd, mae'r ddau Fwrdd Iechyd wedi cytuno ar drefniadau darparwyr gwasanaeth yn y dyfodol, ac adroddwyd ar y rhestr derfynol o wasanaethau clinigol i'r Byrddau Iechyd ym mis Mawrth 2019. Yn achos rhai gwasanaethau, mae Cytundeb Lefel Gwasanaeth (CLG) wedi'i roi ar waith a bydd Bwrdd Iechyd PABM yn parhau i ddarparu gwasanaethau i boblogaeth Pen-y-bont ar Ogwr ar ran Bwrdd Iechyd PCT, ac i'r gwrthwyneb.

Yn ymarferol, newid gweinyddol yw hwn ac nid newid gwasanaeth. Ni ddylai ein cleifion sylwi ar unrhyw newidiadau i'w gwasanaethau gofal iechyd. Nid yw gwasanaethau'n cael eu colli neu eu lleihau, ac mae'r ffordd y mae cleifion yn cael gafael ar wasanaethau ac yn derbyn eu gofal yn aros yr un fath o 1 Ebrill 2019.

Cytunwyd ar broses trosglwyddo gweithlu drwy fforymau Partneriaeth y Bwrdd Iechyd ac mae wedi llywio ac arwain y broses o wneud penderfyniadau ynghylch yr holl swyddi staff yr effeithir arnynt gan y newid. Mae rhagor o fanylion am y newid sylweddol hwn i'w gweld ar wefan Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe.

Partneriaethau

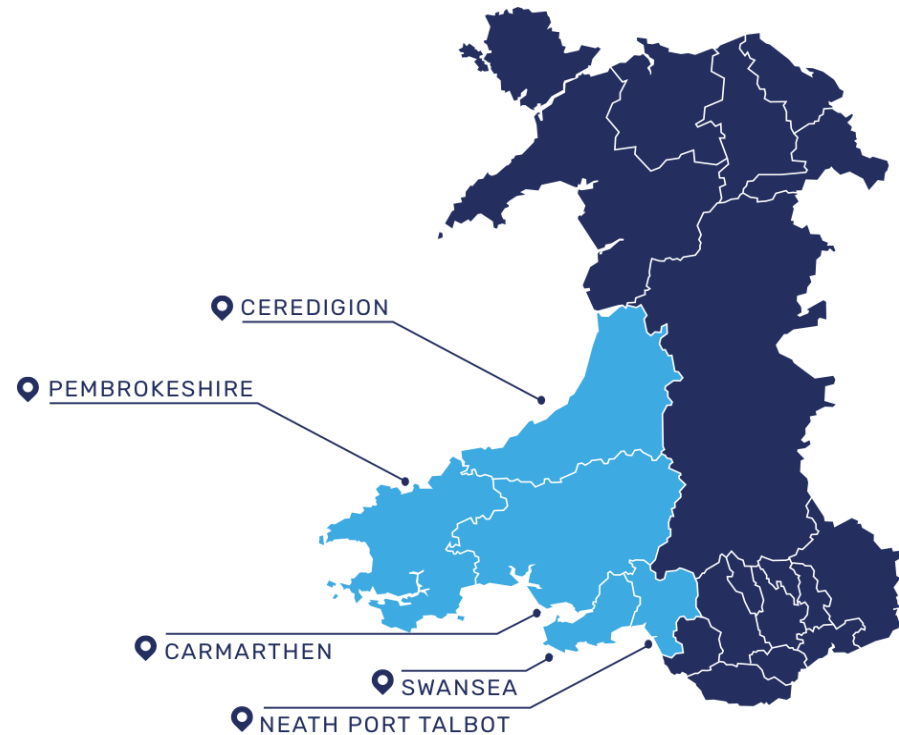
Mae **Cydweithrediad Rhanbarthol ar gyfer Iechyd (ARCH)** yn gydweithrediad unigryw rhwng tri phartner strategol; Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe. Mae'n cwmpasu ardaloedd awdurdodau lleol Ceredigion, Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe.

Portffolio ARCH

Mae ARCH yn gydweithrediad trawsnewidiol hirdymor sydd â'r nod o wella iechyd, cyfoeth a lles rhanbarth De-orllewin Cymru.

Mae ganddo bortffolio uchelgeisiol o waith rhanbarthol, a gyflwynir drwy bedair rhaglen waith fel a nodir yng Nghynllun Datblygu Portffolio ARCH ac a oedd yn sail i gyhoeddiad Llywodraeth Cymru 'Cymru Iachach'.

Credwn mai dull rhanbarthol cydgysylltiedig yw'r unig ffordd y byddwn yn gallu cyflwyno newid ystyrlon i fynd i'r afael â phwysau gwasanaeth, eiddilwch y gweithlu ac i lywio economi gwyddorau bywyd fywiog. I gael rhagor o fanylion ewch i <http://www.arch.wales/>

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, ynghyd â Bwrdd Iechyd Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe yn parhau i fod yn ymrwymedig i ddatblygu Rhaglen ARCH i wella iechyd, cyfoeth a lles poblogaeth De-orllewin Cymru. Roedd ffocws y portffolio wedi newid yn ystod 2018/19, a, gyda swyddfa gryfach i reoli'r rhaglen, mae mewn sefyllfa gref i arwain newid pellach yn ystod 2019/20.

Partneriaeth Ranbarthol Bae'r Gorllewin

Mae'r Bwrdd Iechyd yn aelod allweddol o Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Bae'r Gorllewin (RPB) ynghyd â'r tri Awdurdod Lleol yn ardal PABM. Mae hyn wedi arwain gwaith datblygu gwasanaethau integredig rhwng iechyd a gofal cymdeithasol yn y blynyddoedd diwethaf fel rhan o weithredu Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014. Cafodd Asesiad Poblogaeth y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, fel sy'n ofynnol gan y Ddeddf, ei gyhoeddi ym mis Ebrill 2017 a'i ddefnyddio i ddatblygu'r Cynllun Ardal cysylltiedig a gyhoeddwyd ym mis Ebrill 2018. Mae'r Cynllun Ardal yn nodi sut y bydd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Bae'r Gorllewin yn mynd i'r afael â'r Asesiad Poblogaeth ac mae'n gynllun rhanbarthol cyffredinol ar gyfer cydweithio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol. Gweler y ddolen i'r Cynllun Ardal isod. Mae gennym dystiolaeth glir o effaith y gwasanaethau hyn, er enghraifft:

Disgrifiad o'r Cynllun	Canlyniadau ac Allbynnau Disgwyliedig (Cyfansymiau)	
Gwasanaethau Gofal Canolradd (a ategir gan gytundeb S33), Dull System Gyfan, Ymateb Clinigol Aciwt	Derbyniadau a gafodd eu hosgoi	2,919
	Nifer y diwrnodau gwely a arbedwyd	29,190
	Cost diwrnodau gwely a arbedwyd	£3,669,600
Pwynt Mynediad Cyffredin	Nifer y bobl a atgyfeiriwyd at y Tîm Adnoddau Cymunedol	7,424
Ailalluogi – Hwyluso Rhyddhau	Rhyddhau a hwyluswyd	957
	Nifer y diwrnodau gwely a arbedwyd	2,817
	Cost a gafodd ei hosgoi	£363,960

Mae'r cysylltiadau a'r gwasanaethau integredig rydym wedi'u datblygu wedi ein galluogi i lwyddo i sicrhau cyllid RPB ar gyfer Cynnig y Cronfa Trawsnewid; "Ein Dull Cymdogaeth" mewn dwy ardal yn y rhanbarth yn ogystal ag ar gyfer Trawsnewid Clwstwr y System Gyfan ar draws holl ardal Bae'r Gorllewin. Mae ein Dull Cymdogaeth yn canolbwyntio ar alluogi pobl a chymunedau i ddod yn fwy hunangynhaliol trwy ganolbwyntio ar wneud y gorau o'r asedau sydd gennym drwy ddull sy'n seiliedig ar

le. Mae hyn, ynghyd â Chlwstwr Cwmtawe a'r saith Clwstwr arall yn ardaloedd Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot wedi derbyn arian Trawsnewid i brofi sut y gellir gweithredu'r model gofal sylfaenol cenedlaethol ac mae'n nodi ein cyfeiriad disgwyliedig yn y dyfodol ar gyfer canolbwyntio ar les, atal ac ymyriad cynharach gyda gofal, pan fo angen, wedi'i gynllunio a'i gyflwyno cyn belled â phosibl trwy fodel gofal seiliedig ar glwstwr.

Cafodd trefniadau cydweithio y partneriaethau hyn eu cryfhau yn 2018/19. Cafodd trefniadau “Bae’r Gorllewin” eu hadolygu i adlewyrchu’r ardal gynllunio newydd heb Ben-y-bont ar Ogwr. Cafodd llywodraethu ei atgyfnerthu hefyd gyda set glir o flaenoriaethau strategol i adlewyrchu ‘Cymru Iachach’, ynghyd â strwythur newydd ar gyfer Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg (RPB), y cytunwyd arno ym mis Mawrth 2019 ac sydd bellach wedi cael ei weithredu.

Mae Bwrdd Iechyd PABM hefyd wedi bod yn bartner craidd i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus Abertawe, Castell-nedd Port Talbot a Phen-y-bont ar Ogwr, a sefydlwyd o ganlyniad i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau’r Dyfodol (Cymru) 2015. Roedd y **Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus** (PSB) wedi paratoi asesiad llesiant a gyhoeddwyd ym mis Mai 2017 ac, yn seiliedig ar y rhain, wedi datblygu cynlluniau lles a gyhoeddwyd ym mis Mai 2018. Bu’r PSB a’u blaenoriaethau yn destun adolygiad yn ystod 2018.

Mae manylion llawn y cynlluniau PSB i’w gweld yn:

- [Cynllun Ardal Bae’r Gorllewin](#)
- [Cynllun Ardal PSB Abertawe](#)
- [Cynllun Ardal PSB CNPT](#)

Mae’r tabl isod yn amlinellu’r amcanion llesiant y cytunwyd arnynt gan bob PSB ac a ymgorfforwyd yn amcanion llesiant y Bwrdd Iechyd ei hunan.

Pen-y-bont ar Ogwr	CNPT	Abertawe
Dechrau gorau mewn bywyd	Cefnogi plant yn eu blynyddoedd cynnar yn enwedig plant sydd mewn perygl o brofiadau plentyndod anffafriol	Blynyddoedd cynnar: plant yn cael y dechrau gorau mewn bywyd i fod y gorau y gallant fod
Helpu cymunedau i fod yn ddiogel a chydlynol	Creu cymunedau diogel, hyderus a gwydn, gan ganolbwyntio ar bobl fregus	Cymuneau cryf: adeiladu cymunedau cryf gydag ymdeimlad o falchder a pherthyn
Dewisiadau iach mewn amgylchedd iach	Gwerthfawrogi ein seilwaith gwyrdd a’r cyfraniad mae’n ei wneud i’n lles	Gweithio gyda natur i wella iechyd, cefnogi bioamrywiaeth a lleihau ein hól troed carbon
	Rhoi mwy o fywyd yn ein blynyddoedd hwyrach – heneiddio’n dda	Byw’n dda, heneiddio’n dda: gwneud Abertawe yn lle gwych i fyw a heneiddio’n dda
Lleihau cydraddoldebau cymdeithasol ac economaidd	Hyrwyddo lles trwy waith ac yn y gweithle	
	Mynd i’r afael ag allgáu digidol	

Amcanion Lles Bwrdd Iechyd PABM

Yn ogystal â gweithio gyda'i bartneriaid a rhanddeiliaid eraill i ddatblygu Cynlluniau Lles trwy Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus, mae gan y Bwrdd Iechyd hefyd ofyniad statudol i gyhoeddi ei Amcanion Lles ei hun. Rhaid iddo nodi'n glir ei amcanion lles a'r camau sy'n cael eu cymryd i'w bodloni, gan gynnwys sut mae'r *pum ffordd* o weithio a *saith nod llesiant cenedlaethol* (fel y nodir yn **Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol** – ar y dde) wedi cael eu defnyddio i hysbysu'r gwaith o osod yr amcanion a'r camau i'w cyflawni. Cytunwyd ar amcanion lles drafft Bwrdd Iechyd PABM yn 2017.

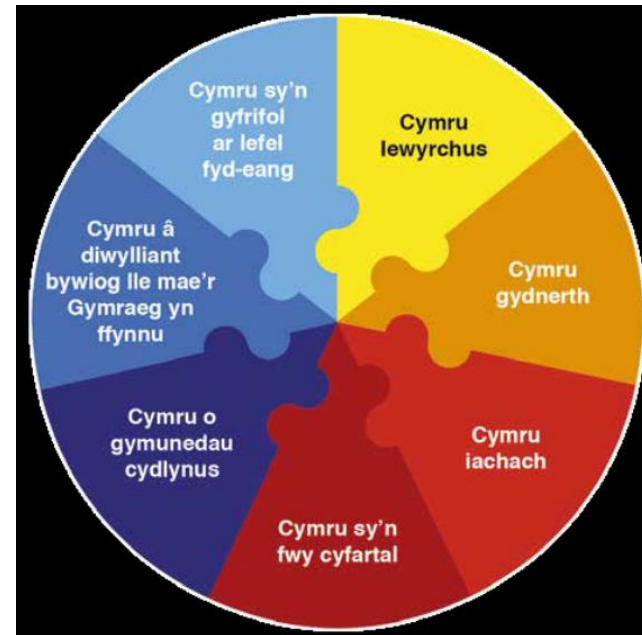
Cytunodd y Bwrdd Iechyd ar ei amcanion lles terfynol trwy gymeradwyo'r Strategaeth Sefydliadol ym mis Tachwedd 2018. Y rhain yw:

- Rhoi'r dechrau gorau mewn bywyd i bob plentyn;
- Cysylltu cymunedau â gwasanaethau a chyfleusterau;
- Cynnal iechyd, annibyniaeth a gwydnwch cymunedau, unigolion a theuluoedd

Yn ddiweddar, cyflwynodd Bwrdd Iechyd PABM, ynghyd â chyrrff statudol eraill, Offeryn Myfyrio manwl

i fesur ein cynnydd yn 2017/18 yn erbyn yr amcanion a'r pum ffordd o weithio. Disgwylir cyhoeddi adroddiad Offeryn Myfyrio Cymru Gyfan ym mis Gorffennaf 2019. Yn dilyn hyn roedd BIPABM wedi

cynnal y gwiriwr siwrnai diweddaraf, sef y Grid Newid Syml a ddatblygwyd gan Gomisiynydd

Cenedlaethau'r Dyfodol, i olrhain cynnydd yn erbyn pob un o'r 82 amcan. Diben hyn yw mesur sut mae cyrrff cyhoeddus wedi ymgorffori'r Ddeddf o fewn sefydliadau. Cyflwynwyd hyn i'r Comisiynydd ym mis Mawrth 2019.

Yn ystod 2017/18, sefydlodd Byrddau Iechyd PABM a Chaerdydd a'r Fro **Bartneriaeth Cynllunio**

Darparwyr Gwasanaethau Rhanbarthol ac

Arbenigol. Sefydldd ein dau Fwrdd Iechyd y fforwm hwn i ddatblygu cynllunio a darparu gwasanaethau gwell ar gyfer gwasanaethau lle mai ni yw'r unig ddarparwr yn yr ardal. Cytunwyd ar set o egwyddorion i sefydlu pa wasanaethau y dylid eu hystyried ar sail eu cynaliadwyedd; breuder a gwerth ynghyd â'r cyfle i ddod â gofal yn ôl i Gymru. Mae'r bartneriaeth hon yn gweithio'n agos gyda Phwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC).

Mae trefniadau partneriaeth y Byrddau Iechyd gyda Bwrdd Iechyd Hywel Dda drwy'r **Cydbwyllgor Cynllunio a Chyflawni Rhanbarthol** wedi parhau i ddatblygu yn ystod 2018/19. Hyd yn hyn, bu'r ffocws ar fynd i'r afael â'n heriau gweithredol cyffredin a'n pwysau perfformiad. Yn 2019/20 y meysydd blaenoriaeth a nodwyd o ran parhau i fynd i'r afael â phwysau uniongyrchol a datblygu atebion cynaliadwy yn y tymor hwy yw gwasanaethau labordy endosgopi, dermatoleg, patholeg gellog, gwasanaethau labordy fasgwlaidd a chathetr.

Ymgysylltu

Mae Bwrdd Iechyd PABM yn parhau i ddatblygu ei ddulliau ar gyfer ymgysylltu parhaus yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru ac mae ganddo

Fframwaith Strategol cytûn ar gyfer ymgysylltu ac ymgynghori â **Chyngor Iechyd Cymuned (CIC)** Abertawe Bro Morgannwg. Mae'r CIC yn sefydliad statudol, y llais annibynnol sy'n cynrychioli diddordeb y cyhoedd yn yr ardal ddaearyddol. Yn 2018 roedd aelodau'r Bwrdd Iechyd wedi cwrdd â Chyngor Llawn CIC i adolygu trefniadau cydweithio. Cytunon nhw i sefydlu pwyllgor cyswllt ar y cyd i ddarparu trosolwg o faterion sy'n effeithio ar y ddau barti gan sicrhau camau priodol ac amserol.

Mae gan y Bwrdd Iechyd amrywiaeth o ddulliau ymgysylltu parhaus y mae'n eu defnyddio ar gyfer ei holl waith. Mae'r rhain yn cynnwys ABMleuenctid, Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid, Grŵp Cyfeirio Anabledd a'r Fforwm Rhanbarthol Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Lles Rhanbarthol. Mae'r sefydliad hefyd yn gynyddol yn datblygu cyd-gynhyrchu a'r defnydd o'i fethodoleg "Yn Eich Esgidiau". Defnyddir hwn i ddatblygu cynlluniau newid gwasanaeth gyda phobl sydd wedi byw profiadau ynghyd â'u gofalwyr/teuluoedd.

Trosolwg o Fwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg

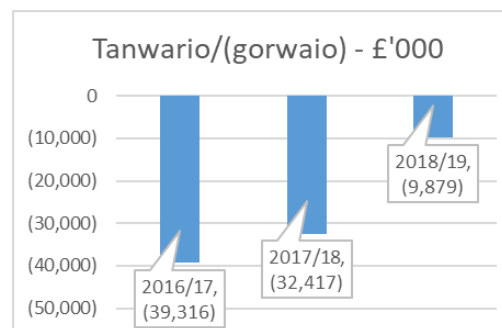
Roedd yn bleser mawr gan Fwrdd Iechyd PABM groesawu Tracy Myhill yn Brif Swyddog Gweithredol newydd ym mis Chwefror 2018. Yn ei blwyddyn gyntaf mae Tracy wedi llwyr gyflawni ei haddewid i fod yn arweinydd gweladwy a dilys. Mae'n falch o nodi bod amserau aros wedi gostwng dros y flwyddyn, bod gwelliannau wedi cael eu gwneud o ran nifer y cleifion strôc sy'n cael eu derbyn i'r uned strôc o fewn y cyfnod amser critigol o bedair awr a bod nifer yr heintiau a ddelir wrth gael gofal iechyd yn gwella. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod yn glir bod yna heriau sylweddol, yn enwedig o fewn gofal heb ei drefnu. Mae rhagor o fanylion am berfformiad i'w gweld ar dudalen 55.

Mae'r gwelliant hwn wedi'i osod yn erbyn cefndir y gwaith eithriadol oedd ei angen yn ystod y flwyddyn i hwyluso'r newid llwyddiannus iawn i ffin Pen-y-bont ar Ogwr - mae manylion llawn i'w gweld ar dudalen 12 o'r adroddiad hwn.

Sefyllfa Ariannol

Roedd sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd wedi gwella yn ystod y flwyddyn. Y sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn

oedd diffyg o £9.88m, mae hyn yn cymharu'n ffafrinol iawn â'r diffyg o £32.4m yn 2017/18. Dylid nodi bod y Bwrdd Iechyd wedi derbyn cymorth achlysurol o £10m mewn cyllid refeniw yn ystod y flwyddyn i gydnabod y gwelliannau mewn meysydd ymyriad

wedi'i dargedu (gweler isod). Roedd Bwrdd Iechyd PABM wedi cyflawni £13.5m mewn arbedion a chyfyngiant costau yn ystod 2018/19 a gyfrannodd at y gostyngiad yn y diffyg.

Am fanylion llawn gweler tudalen 12.

Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP)

Nid oedd y Bwrdd Iechyd yn gallu cyflwyno cynllun (IMTP) cymeradwy ar gyfer 2018/19 gan fod mwy o waith i'w wneud i gytuno ar ein Strategaeth Sefydliadol a gwella perfformiad yn y meysydd blaenoriaeth gwella wedi'u targedu gan gynnwys cyllid. Roedd y Bwrdd wedi cefnogi Cynllun Blynyddol ar gyfer 2018/19 a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru.

Lefel Uwchgyfeirio

Yn 2016, roedd Llywodraeth Cymru wedi rhoi Bwrdd Iechyd PABM yn y lefel uchaf ond un o uwchgyfeirio, sef Ymyriad wedi'i Dargedu. Roedd hyn yn dilyn pryderon ynghylch perfformiad y Bwrdd Iechyd o ran targedau allweddol Llywodraeth Cymru, ei drefniadau ar gyfer llywodraethu a sicrwydd a'i sefyllfa ariannol. Ac eithrio Gofal Heb ei Drefnu, mae pob maes perfformiad a nodwyd yn yr ymyriad wedi'i dargedu (RTT (Atgyfeirio i Driniaeth), Strôc, Canser a Rheoli Heintiau) yn dangos gwelliant wrth gymharu 2018/9 â'r flwyddyn flaenorol. O ran Gofal Heb ei Drefnu, mae gwelliant amlwg o ran gwydnwch systemau ac, yn ogystal â hyn mae perfformiad wedi gwella o gymharu'r gaeaf hwn â'r gaeaf diwethaf. Fodd bynnag, mae perfformiad o flwyddyn i flwyddyn wedi gostwng o ganlyniad i gymhlethdod cleifion sydd angen gofal brys a ddarperir gan ein hysbytai.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio'n galed i gyflawni targedau Llywodraeth Cymru a symud tuag at lefel is o uwchgyfeirio. Mae'r Bwrdd a'r tîm Gweithredol yn glir na fydd hyn ar draul ansawdd. Mae manylion llawn y perfformiad yn erbyn y mesurau ymyriad wedi'i dargedu i'w gweld yn atodiad 1.

Rheoli Risg

Yn 2018/19, adolygwyd Cofrestr Risg y Bwrdd Iechyd yn sylweddol a chytunwyd ar fformat newydd. Ar 31 Mawrth 2019 roedd 26 o risgiau ar Gofrestr Risg y Bwrdd Iechyd yn amrywio o 12 i 20 sy'n cael eu categorioedd yn ôl sgôr yn erbyn pob un o amcanion galluogi'r Bwrdd Iechyd. O ran y risgiau uchaf, nodir y rhain isod:

- **Capasiti o fewn WODS (56);**
- **Gwasanaethau Clinigol Parhaus (27);**
- **Storio Cofnodion Papur (36);**
- **Gwybodaeth am Ryddhau (45) ;**
- **Brexit (54).**

Ynghyd â'r risg diffyg ariannol a'r rhai sydd â'r sgorau uchaf a restrir uchod, mae cyfres o risgiau eraill y mae'r Bwrdd Iechyd yn eu rheoli:

- Deddf Lefelau Staff Nyrsio (Cymru) 2016;
- Iechyd a Diogelwch;
- Atal a Rheoli Heintiau;
- Mewnblannu Falf Aortig Trawsgathetr (TAVI).

Mae manylion llawn yr holl risgiau a'u rheolaeth i'w gweld yn Adroddiad Atebolrwydd 2018/19.

[Adroddiad Atebolrwydd 2018/19](#)

Ansawdd Wrth Wraidd Gwasanaethau

Heintiau a Ddelir yn yr Ysbyty

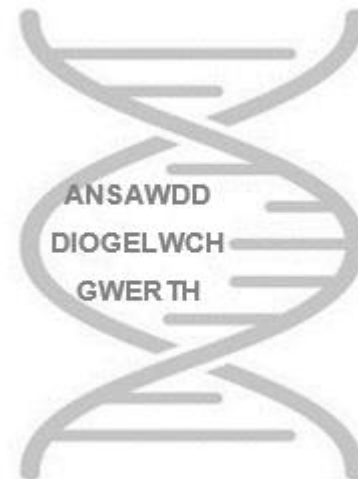
Bu **gwelliant sylweddol** yn ystod 2018/19 yn nifer yr Heintiau a Ddelir wrth gael Gofal Iechyd. Y mwyaf trawiadol oedd gostyngiad o 36% yn nifer yr achosion o *C.Difficile* o'i gymharu â 2017/18. Cafwyd gostyngiadau hefyd o 7% a 4% yn y drefn honno mewn achosion o *Staph.Aureus* ac *E.Coli*.

Llif Cleifion Mwy Diogel

Yn 2018/19 datblygwyd y 'Sgrym Diogelwch'. Mae'r dull hwn yn nodi, yn gynnar yn y dydd, faterion a allai atal cleifion rhag mynd adref. Mae'r datblygiad hwn wedi cael ei gefnogi gan fuddsoddiad mewn cydgydlynwyr llif cleifion ynghyd ag adnoddau eraill. Yr amcan yw lleihau hyd yr arhosiad gan alluogi cleifion sy'n ffit i gael eu rhyddhau i fynd adref a rhyddhau gwelyau'r ysbyty i'r rhai sydd eu hangen. Ochr yn ochr â hyn mae cynnydd yn cael ei wneud i wella mynediad cynharach cleifion i asesiad, diagnosis a thriniaeth arbenigol, gan sicrhau na fydd y bobl hynny nad oes angen iddynt aros yn yr ysbyty gael eu derbyn i'r ysbyty.

Lleihau Briwiau Pwyso

Roedd y Bwrdd Iechyd wedi cyflawni gostyngiad o 7% mewn mannau pwyso a gofnodwyd eleni; roedd gostyngiad sylweddol o 23% mewn briwiau pwyso difrifol (a adroddwyd i Lywodraeth Cymru).

Cyflawnwyd hyn i raddau helaeth trwy godi ymwybyddiaeth gyda gofalwyr, cleifion a staff o bwysigrwydd symud i leihau'r risg o ddifrod i'r croen gan fannau pwyso. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd wedi cyflwyno Paneli Craffu Adolygiad Cymheiriaid Briwiau Pwyso ac mae'r rhain yn cael eu cynnal ym mhob Uned Cyflawni Gwasanaeth ac yn sicrhau bod gwersi'n cael eu dysgu o ddigwyddiadau gan arwain at gynlluniau gwella ansawdd.

Gwasanaethau Sylfaenol a Chymunedol

Canolfan Gofal Sylfaenol

Mae'r Ganolfan Gofal Sylfaenol yng Nghlwestwr Castell-nedd yn parhau i ddangos yn llwyddiannus y gall clwstwr o feddygfeydd fynd i'r afael â materion

mynediad gan weithio gyda'i gilydd drwy dîm amlddisgyblaethol canolog (y 'Ganolfan') gyda ffisiotherapyddion, gweithiwr lles, cymorth rheoli meddyginiaethau ac awdiolegydd. Mae'r Meddygon Teulu yng Nghlwestwr Castell-nedd

wedi mabwysiadu meddalwedd Vision360, y maent yn ei ddefnyddio i drefnu apwyntiadau i gleifion gyda chlinigwyr y Ganolfan ac ar yr un pryd yn siarad â nhw yn ystod sgysiau 'Telephone First'. Mae Dysgu o'r Ganolfan wedi cael ei gyflwyno ar draws Castell-nedd Port Talbot trwy ddatblygu gwasanaethau 'siarad' yng Nghlystyrau Afan a'r Cymoedd Uchaf. Mae darpariaeth ychwanegol y gwasanaethau hyn mewn cymunedau gwledig a'r cymoedd yn cynyddu mynediad ac atebion tîm aml-broffesiynol i ddod â gofal yn nes at y cartref.

Datblygu'r Ystad

Mae datblygu dwy ganolfan iechyd a lles newydd, un yn Abertawe ac un ym Mhen-y-bont ar Ogwr, wedi symud ymlaen i gyflwyno achos busnes amlinellol yn ystod 2018/19. Mae'r datblygiadau wedi bod yn bosibl diolch i gyllid Piblinell Gofal Sylfaenol Llywodraeth Cymru sydd hefyd wedi rhoi modd i ni ailwampio dau glinig sy'n eiddo i Fwrdd Iechyd PABM, un ym Murton ac un ym Mhenclawdd.

Bydd datblygu Canolfan Les y Ddinas yng nghanol

dinas Abertawe yn darparu amrywiaeth eang o wasanaethau lles a sylfaenol a chymunedol ar gyfer trigolion Abertawe. Bydd y gwasanaethau arfaethedig ar gyfer cynlluniau Abertawe a

Phen-y-bont ar Ogwr (*argraffiad artist yn y llun uchod*) yn cynnwys gwasanaethau meddygon teulu, gwasanaethau deintyddol, gwasanaethau plant, fferyllfa, gwasanaethau trydydd sector, awdioleg, lleferydd ac iaith, iechyd meddwl a gwasanaethau iechyd rhywiol.

Roedd y Bwrdd Iechyd yn falch o gefnogi datblygiad y **ganolfan gofal sylfaenol a theuluoedd integredig** 'gyntaf' ym **Mayhill yn Abertawe**. Mae'r datblygiad hwn yn werth miliynau o bunnoedd ac fe'i

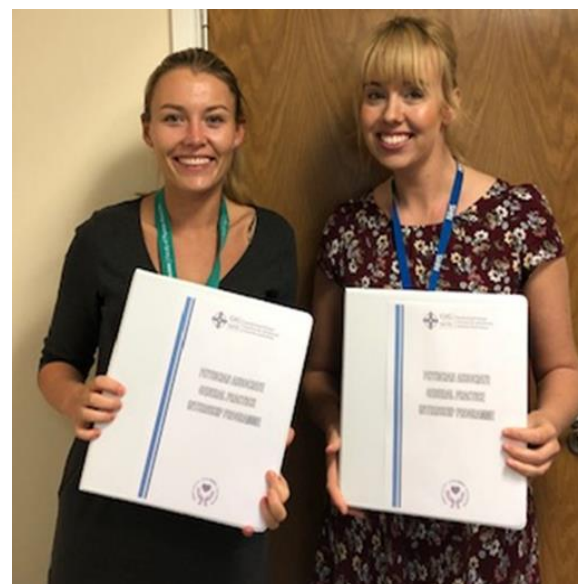

gefnogir gan y Bwrdd Iechyd, Llywodraeth Cymru a Chyngor Abertawe. Mae'n darparu cyfleusterau gofal sylfaenol pwmpasol

modern gan gynnwys meddygfa newydd a fferyllfa gymunedol. Mae adeilad y Feddygfa bron ddwywaith maint yr hen feddygfa gyda phedair ystafell ymgynghori ar y llawr gwaelod a dau arall ar y llawr cyntaf; dwy ystafell driniaeth; ystafell fflebotomi; derbynfa; manau aros; swyddfeydd; ac ystafelloedd staff cysylltiedig. Dywedodd Cadeirydd y Bwrdd Iechyd, yr Athro Andrew Davies: "Mae'r cyfleuster hwn o'r radd flaenaf a dyma yn union beth sydd ei angen ar y gymuned ac mae'r gymuned yn ei haeddu. Mae'n fodel o'r hyn y gallwn ei ddarparu mewn rhannau eraill o'r Bwrdd Iechyd".

Rhaglen Interniaeth Cydymaith Meddygol Ymarfer Cyffredinol

Llwyddodd y tîm Cynaliadwyedd i sicrhau cyllid 'Pacesetter' gan Lywodraeth Cymru er mwyn galluogi

rhaglen beilot i gyflwyno rôl Cydymaith Meddygol mewn Ymarfer Cyffredinol dros gyfnod o ddwy flynedd 2018-20. Nod y rhaglen hon yw gwreiddio'r rôl gofal iechyd gymharol newydd hon

Bria Ulyet (Ch) a Rhian John (Dde) mewn sesiwn DPP mewn Ymarfer Cyffredinol drwy hwyluso rhaglen addysgol strwythuredig i atgyfnerthu sgiliau cymdeithion meddygol sydd newydd gymhwyso a chryfhau ac arallgyfeirio'r gweithlu Gofal Sylfaenol.

Gwasanaethau Deintyddol

Dechreuodd y gwaith o gyflwyno'r Rhaglen Ddiwygio Gwasanaethau Deintyddiaeth Gyffredinol Genedlaethol ym mis Hydref 2017. Cafodd rhaglen ddiwygio'r Gwasanaeth Deintyddol Cyffredinol ei datblygu yn genedlaethol gan y Prif Swyddog Deintyddol (CDO) a'i gweithredu ledled Cymru ym mis Medi/Hydref 2017.

Mae'r rhaglen yn bwriadu newid y ffordd y darperir gwasanaethau deintyddol, gan symud i ffwrdd o gyflawni targedau blynyddol a disodli hyn gyda gwasanaeth deintyddol sy'n canolbwyntio ar ofal ataliol, a ddarperir gan gymysgedd sgiliau amrywiol o weithwyr gofal deintyddol proffesiynol, gydag ymgysylltiad gweithredol â chleifion a gwella eu hiechyd geneuol.

Bydd y dull newydd yn:

1. Cynnwys cleifion yn ymarferol;

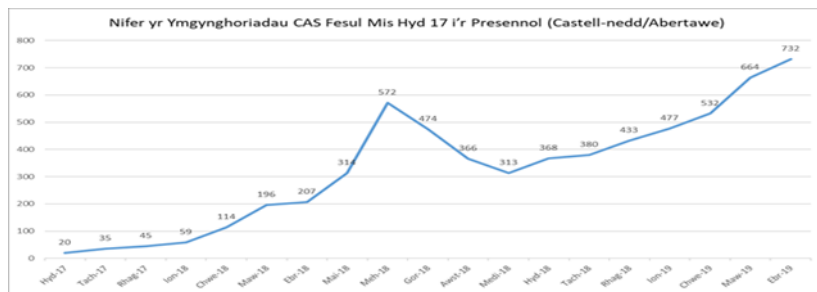
2. Cynyddu mynediad cleifion at ddeintyddiaeth y GIG;
3. Gwneud defnydd mwy effeithiol o adnoddau cyfredol;
4. Hwyluso ymagwedd gofal iechyd ataliol a darbodus at ofal;
5. Rhoi cyfle i ddarparu gwasanaeth mwy arbenigol mewn gofal sylfaenol a fydd yn helpu i liniaru'r baich ar wasanaethau gofal eilaidd.

Gall practisau deintyddol ymuno â'r cynllun ym mis Ebrill a mis Hydref bob blwyddyn. Ers i'r rhaglen ddechrau, mae gan Fwrdd Iechyd PABM/PBA 12 practis ar y rhaglen, sef 20% o bractisau sy'n bodloni disgwyliadau pob Bwrdd Iechyd gan Lywodraeth Cymru.

Lansiwyd y **System E-Gyfeirio Deintyddol Genedlaethol** yn llwyddiannus ym mis Mawrth 2019. Roedd Bwrdd Iechyd PBA a Bwrdd Iechyd Hywel Dda wedi mabwysiadu'r cynllun yn gynnar ac yn parhau i weithio gyda'r darparwyr ar sut y gall y system gael ei defnyddio ymhellach. Nod y cynllun yw gwella effeithlonrwydd o ran sut mae atgyfeiriadau'n llifo rhwng gweithwyr proffesiynol a gwella'r amser y mae'n ei gymryd i gleifion gael eu gweld. Gall cleifion hefyd 'olrhain' eu hatgyfeiriadau gan roi gwell dealltwriaeth a sicrwydd iddynt.

Fferyllfa

Mae'r platfform Dewis Fferyllfa a'r Gwasanaeth Anhwylderau Cyffredin (CAS) ar gael nawr ym mhob un o'r 125 fferyllfa ar draws ôl-troed y Bwrdd Iechyd. Yn 2018/19, cafodd 7,052 o ymgynghoriadau eu cyflwyno yn uniongyrchol i ddinasyddion. Mae gan Fwrdd Iechyd PBA y 3ydd ffigur uchaf yng Nghymru er mai ef yw'r sefydliad diwethaf i gyflwyno'r gwasanaeth. Mae'r graff isod yn dangos ymgynghoriadau CAS ers i'r prosiect ddechrau.

Yn 2018/19 – Roedd Fferyllfeydd Cymunedol hefyd wedi darparu 11,446 o frechlynnau imiwneiddio rhag y fflw wrth i ni ymdrechu'n barhaus i gynyddu lefel y boblogaeth sy'n cael y brechlyn. Roedd hyn yn gynydd o 35% yn cael eu brechu mewn fferyllfeydd cymunedol o gymharu â 2017/18.

Trawsnewid System – Clwstwr Cwmtawe

Daeth meddygon teulu a gweithwyr iechyd gofal sylfaenol eraill yn ardaloedd Clydach, Treforys a Llansamlet yn un o'r rhai cyntaf yng Nghymru i gael £1.7 miliwn o arian trawsnewid gan Lywodraeth Cymru. Mae'r ffordd y darperir gwasanaethau yn newid, gyda mwy o bwyslais ar weithio gyda'r cymunedau mae'n eu gwasanaethu, a chadw pobl yn dda - nid yn unig eu trin pan fyddant yn sâl.

Bydd yr arian yn helpu i roi'r weledigaeth gofal iechyd hon ar waith i bobl sy'n byw yn y cymunedau hyn yn Abertawe dros gyfnod o 18 mis.

Mae Rhwydwaith Clwstwr Cwmtawe yn grŵp o dri phractis meddyg teulu a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, gan gynnwys fferyllwyr; sy'n gweithio gyda phartneriaid yn y sector gwirfoddol a gwasanaethau cymdeithasol i wella gwasanaethau cleifion. Gyda'i gilydd mae'r clwstwr yn darparu gofal i tua 44,000 o bobl.

Defnyddir yr arian i gyflawni'r canlynol:

- Mwy o ffocws ar fodel cymdeithasol iechyd;
- Gwell defnydd o weithlu medrus;
- Gwasanaethau mwy hygyrch a chynaliadwy;
- Cydweithio agosach ar draws disgyblaethau ac asiantaethau;
- Gwell profiad i gelifion.

Gwasanaethau Cymunedol

Yn 2018/19, gweithredodd y Bwrdd Iechyd Un Pwynt Cyswllt ar gyfer y Gwasanaeth Nyrsys Ardal, sydd ar hyn o bryd yn rheoli tua 10,000 o gysylltiadau y mis. Mae'r gwasanaeth hwn wedi symleiddio'r broses atgyfeirio ar gyfer y cyhoedd a gweithwyr proffesiynol, e.e. meddygon teulu, ac mae wedi galluogi'r Nyrsys Ardal rheng flaen i ganolbwyntio eu hamser ar ofal cleifion uniongyrchol.

Gweithredodd Ysbyty Gorseinon ymagwedd ddiwygiedig at lif cleifion yn ystod 2018/19, ac mae'r canlyniadau cynnar wedi bod yn galonogol. Nod y newid hwn yw lleihau'r amser y mae pobl hŷn yn ei dreulio yn yr ysbyty. Cydnabyddir yn eang bod cyfnodau hir mewn ysbytai yn cynyddu dibyniaeth ac felly'n oedi'n sylweddol y broses o ddychwelyd adref.

Mae Ymwelwyr Iechyd wedi treialu ail fersiwn yr Offeryn Asesu Gwydnwch Teuluol Cymru Gyfan (FRAIT). Mae hwn yn 'offeryn', a ddatblygwyd yng Nghymru gan Ymwelwyr Iechyd a Phrifysgol De Cymru, a gynlluniwyd i asesu lefel yr ymyriad sy'n angenrheidiol i gefnogi teuluoedd wrth iddynt ddod yn rhieni. Mae'n dechrau gyda'r cyswllt cyntaf â'r gwasanaeth Ymwelwyr Iechyd, a allai fod yn ystod y cyfnod cyn geni a'i ailadrodd yn ôl yr angen.

Mae'r Bwrdd Iechyd bellach yn darparu Gwasanaeth Awdioleg Gofal Sylfaenol llawn i holl Glwstwr Cwmtawe gan ddefnyddio cyfuniad o ymarferwyr Uwch a Chysylltiol. Mae cynlluniau hefyd ar waith i ymestyn hyn i Glystyrau Castell-nedd ac Afan fel y gall pob meddygfa gael mynediad i'r un lefel o wasanaeth eleni. Mae datblygu gwasanaeth Awdioleg Gofal Sylfaenol wedi bod yn gydweithrediad rhwng Awdioleg, Meddygon Teulu ac arbenigwyr y Glust, y Trwyn a'r Gwddf, ac mae wedi gofyn i Awdiolegwyr ddatblygu set sgiliau estynedig. Mae'n enghraifft dda o glinigwyr yn gweithio ar frig eu trwydded, gan ddarparu gofal yn nes at y cartref, a darparu'r gofal iawn gan yr unigolyn iawn. Mae'r

sgiliau clinigol.

gwasanaeth hwn yn helpu i ryddhau apwyntiadau meddygon teulu fel y gall meddygon weld y rhai sydd fwyaf angen eu

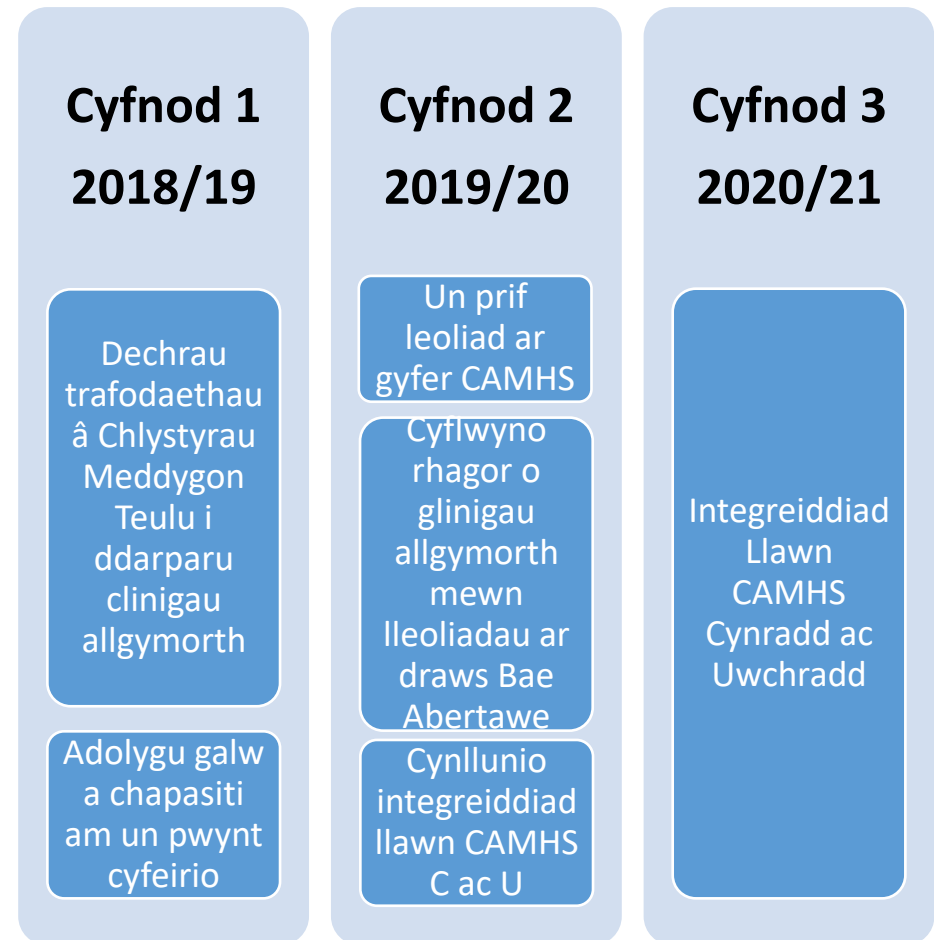
Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS)

Darperir y Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a Phobl Ifanc (CAMHS) ar gyfer poblogaeth Pen-y-bont ar Ogwr, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf. Yn draddodiadol, mae darpariaeth CAMHS wedi dioddef o amserau aros ac heriau amrywiad sylweddol, ac mae hyn yn rhannol oherwydd bod y gwasanaeth yn gymharol fach, felly os oes absenoldeb staff am unrhyw reswm mae yna effaith anghymesur. Rhennir y gwasanaeth presennol rhwng CAMHS Cynradd (PHS-CAMHS) a CAMHS Uwchradd (S-CAMHS) gyda P-CAMHS yn gweld cleifion ag anghenion aciwtedd is a'r gwasanaeth S-CAMHS yn gweld ac yn trin cleifion ag anhwylderau iechyd meddwl mwy cymhleth a pharhaus.

Mae Bwrdd Iechyd PABM (Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe erbyn hyn) yn gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf i ddatblygu model gwasanaeth integredig gydag un tîm yn gweithio ar draws ardal gyfan Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Bydd y gwasanaeth integredig yn darparu un pwynt cyfeirio at yr holl CAMHS cynradd ac

uwchradd, dull a gefnogir yn gryf gan feddygon teulu ac awdurdodau lleol.

Mae'r diagram isod yn rhoi manylion am yr integreiddio:

Mae rhai, ond nid pob un, o'r manteision integreiddio yn cynnwys tîm mwy o faint, mwy gwydn sy'n gweithio ar draws ardal gyfan y Bwrdd Iechyd, llai o amrywiad mewn gwasanaeth ac amserau aros byrrach.

Mae'r bwrdd iechyd yn mesur perfformiad **CAMHS** yn erbyn targedau lleol. Ym mhob un o'r chwe maes mesur ac eithrio un mae'r sefydliad yn gwella ei berfformiad gan ddangos bod y gwasanaeth yn gwella. Fodd bynnag, mae'n werth nodi, am y tro cyntaf erioed, yn ystod mis Chwefror 2019 bod Bwrdd Iechyd PABM wedi cyflawni'r targed o asesu 80% o gleifion S-CAMHS o fewn 28 diwrnod.

Targed Lleol	Tuedd BIP ABM	
% o asesiadau brys a gynhaliwyd o fewn 48 awr o dderbyn yr atgyfeiriad (Argyfwng)	↑	●
% o gleifion ag anhwylder niwroddatblygol sy'n derbyn asesiad diagnostig ac ymyriad o fewn 26 wythnos.	↓	●
% o asesiadau cyffredinol a gynhelir o fewn 28 diwrnod o dderbyn yr atgyfeiriad	↑	●
% o ymyriadau therapiwtig a ddechreuwyd o fewn 28 diwrnod yn dilyn asesiad gan LPMHSS.	↑	●
% o drigolion y Bwrdd Iechyd sy'n derbyn CAMHS ac sydd â Chynllun Gofal a Thriniaeth.	↑	●
% o asesiadau cyffredinol a gynhaliwyd o fewn 28 diwrnod o dderbyn yr atgyfeiriad (SCAMHS).	↑	●

Gwasanaethau Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu

Eleni, mae gwaith o fewn yr uned busnes iechyd meddwl ac anableddau dysgu wedi ei alinio i'r Fframwaith Strategol newydd. Datblygwyd y fframwaith ar y cyd gydag Awdurdodau Lleol drwy Partneriaeth Bae'r Gorllewin, ac mae'n amlinellu'r model optimwm ar gyfer gwasanaethau mae'r holl sefydliadau yn defnyddio i danategu datblygiad gwasanaethau ar draws yr holl ardal ddaearyddol.

Gan weithio'n agos gyda'n partneriaid, mae'r Bwrdd Iechyd yn cynnig cymorth, gofal a thriniaeth iechyd meddwl i oedolion 18-65 oed a phobl hŷn dros 65 oed o'n hysbytai, clinigau cymunedol ac weithiau yng nghartrefi cleifion. Rydym hefyd yn darparu gwasanaethau camddefnyddio sylweddau rhanbarthol, ac rydym yn gyfrifol am wasanaethau iechyd meddwl fforensig ar gyfer de, canolbarth a gorllewin Cymru.

Mae'r tîm yn chwilio am ffordd arloesol o helpu cleifion i deimlo'n gartrefol yn ystod eu harhosiad yn yr ysbyty. Enghraifft o hyn yw'r Derwen Arms - mae hon yn dafarn leol fel unrhyw dafarn arall, yn gweini

cwrw a lluniaeth gyda'i fwrdd pŵl a'i fwrdd dartiau ei hun.

Er bod y cwrw yn hollol ddi-alcohol a bod y dartiau wedi'u gwneud o blastig, nid yw hynny wedi stopio'r dafarn rhag bod yn boblogaidd gyda'i chwsmeriaid. Mae wedi ei lleoli o fewn Ward Derwen, uned asesu gwrywaidd 20 gwely yn Ysbyty Cefn Coed Abertawe ar gyfer dynion â diagnosis o ddementia. Er gwaethaf ei leoliad ar ward

dynion yn unig, yn aml mae eu gwragedd yn ymuno â'r cleifion ar gyfer noson gymdeithasol.

Ar gyfer y merched yn Ward Onnen yn yr un ysbyty, mae staff wedi creu salon gwallt ac ystafell de o'r enw Serenity. Yn aml, gall ymweliad â'r cyfleuster hwn helpu i dawelu cleifion trwy ddod ag atgofion da yn ôl.

Mae pobl hŷn ag anawsterau cof yn Abertawe yn fwy egnïol a sefydlog ar eu traed ar ôl ymuno â thîm hoci dan gerdded. Sefydlwyd y tîm gan y gwasanaeth ffisiotherapi iechyd meddwl cymunedol. Mae'n cynnig

ymarfer corff yn y gymuned i bobl hŷn sydd â nam gwybyddol.

Mae canlyniadau cynnar yn dangos bod cydbwysedd a swyddogaeth gyffredinol wedi gwella ac mae nifer y cwympiadau y mae'r cyfranogwyr

wedi eu profi wedi gostwng yn ddramatig.

Edrych ymlaen at 2019/20:

- Ailystyried y model gwasanaeth ar gyfer Iechyd Meddwl Pobl Hŷn mewn gofal cleifion mewnol gydag awdurdodau lleol yn dilyn y newid i'r ffin;
- Datblygu cynllun gweithredu atal hunanladdiad ar gyfer ardaloedd CNPT ac Abertawe gyda phartneriaid allweddol;
- Datblygu model gwasanaeth Anableddau Dysgu cyffredin a chynllun moderneiddio mewn partneriaeth â thri Bwrdd Iechyd a saith awdurdod lleol;
- Gweithredu'r fframwaith Strategol Iechyd Meddwl Oedolion.

Llwyddiant yn 2018/19

Hybu Lles:

- Gwnaed cynnydd o ran y nifer sy'n manteisio ar frechiadau MMR plentyndod;
- Cymerodd 8,581 aelod o staff (54.5%) y brechiad fflw;
- Datblygwyd ymagwedd ataliol tuag at les meddyliol, gan weithio gyda chlystyrau meddygon teulu, clybiau chwaraeon a datblygu cynlluniau atal hunanladdiad;
- Cymeradwywyd y cais am y gronfa trawsnewid ar gyfer y model Dull Cymdogaeth a chlwestwr gofal sylfaenol yng Nghlystyrau Cwmtawe a Chastell-nedd.
- Cynnydd o 18% yn nifer y cleifion sy'n cael eu trin ar lwybr Canser Tybiedig Brys o'i gymharu â 2017/18

Bydd cleifion yn cael cefnogaeth well fyth ar y ffordd i adferiad diolch i gymhwyster newydd.

Mae pump ar hugain o dechnegwyr therapi galwedigaethol sy'n gweithio ar draws Bwrdd Iechyd PABM wedi ennill diploma Agored Cymru lefel 3 mewn cymorth therapi galwedigaethol, ac mae hyn wedi gwella

eu sgiliau.

Ymgorffori Llywodraethu a Phartneriaethau Effeithiol:

- Arweinwyr Newydd y Bwrdd gyda Gweithrediaeth a Bwrdd sefydlog;
- Strategaeth Sefydliadol **Gymeradwy**;
- Cynllun Gwasanaethau Clinigol **Cymeradwy**;

Mae rhaglen Datblygu Cronfa'r Brenin gyda'r Bwrdd, Cyfarwyddwyr Gweithredol a Chyfarwyddwyr Gwasanaeth yn symud ymlaen yn dda.

Strategaeth Sefydliadol

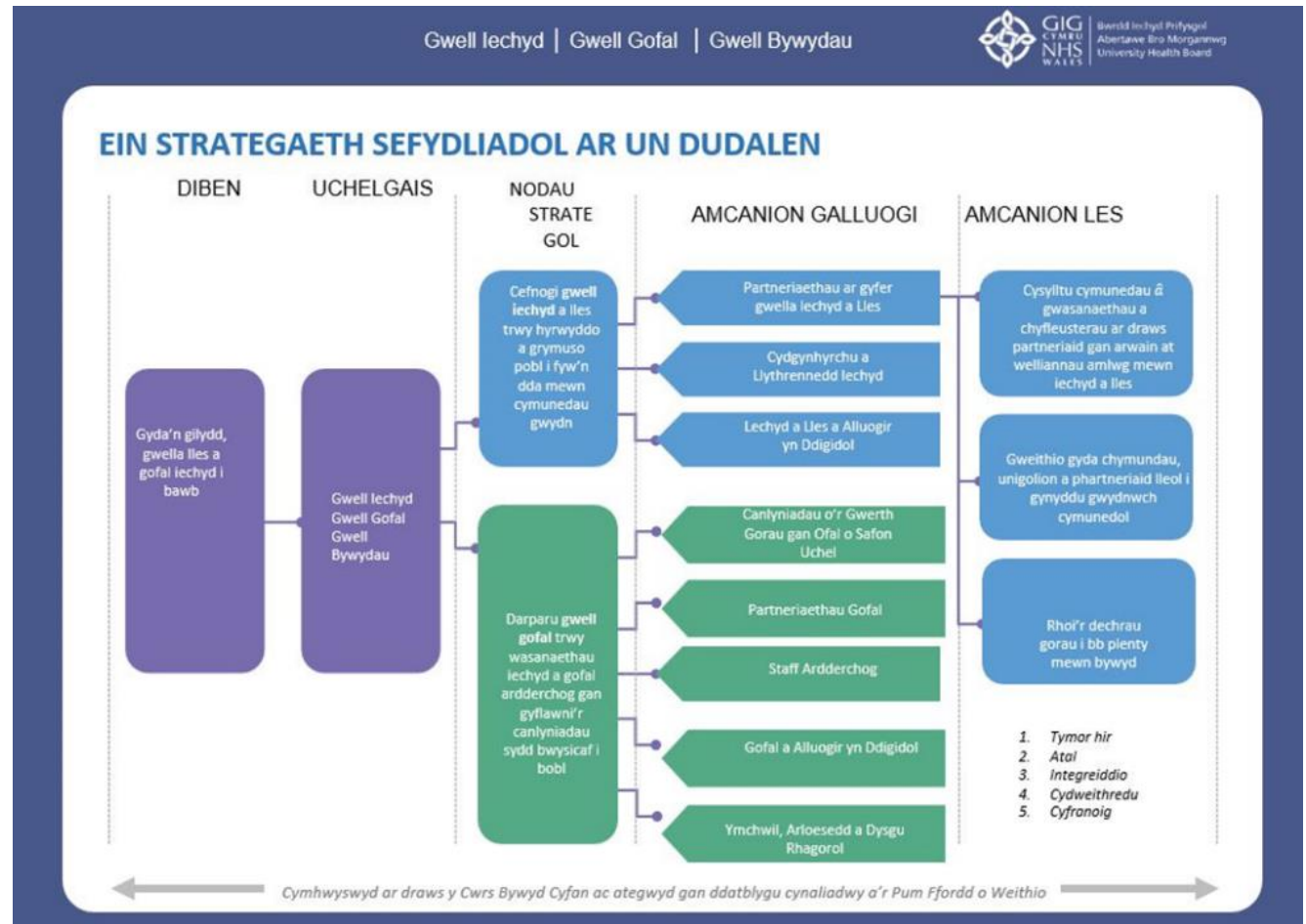
Yn ystod 2018/19, roedd y Bwrdd Iechyd wedi datblygu a chymeradwyo Strategaeth Sefydliadol ac wedi diweddarau'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol.

Mae'r **Strategaeth Sefydliadol, Gwell Iechyd, Gwell Gofal, Gwell Bywydau**, yn disgrifio uchelgais a chyfleoedd y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2019/20 a thu hwnt i:

- Chwarae rôl lawn yn yr economi iechyd leol a rhanbarthol;
- Cynyddu'r ffocws ar wella iechyd a lles y boblogaeth;
- Integreiddio gwasanaethau gyda phartneriaid mewn cymunedau; a
- Sicrhau cynaliadwyedd a darparu gofal o safon uchel yn gyson.

Mae'r strategaeth yn cynnwys amcanion lles y sefydliad (a restrir isod), a datblygwyd y rhain mewn ymateb i

ddyletswydd statudol y Bwrdd Iechyd o dan **Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol**:

Amcanion Lles:

1. Cysylltu cymunedau â gwasanaethau a chyfleusterau ar draws partneriaid gan arwain at welliannau amlwg mewn iechedd a lles;
2. Gweithio gyda chymunedau, unigolion a phartneriaid lleol i gynyddu gwydnwch cymunedol;
3. Rhoi'r dechrau gorau i bob plentyn mewn bywyd.

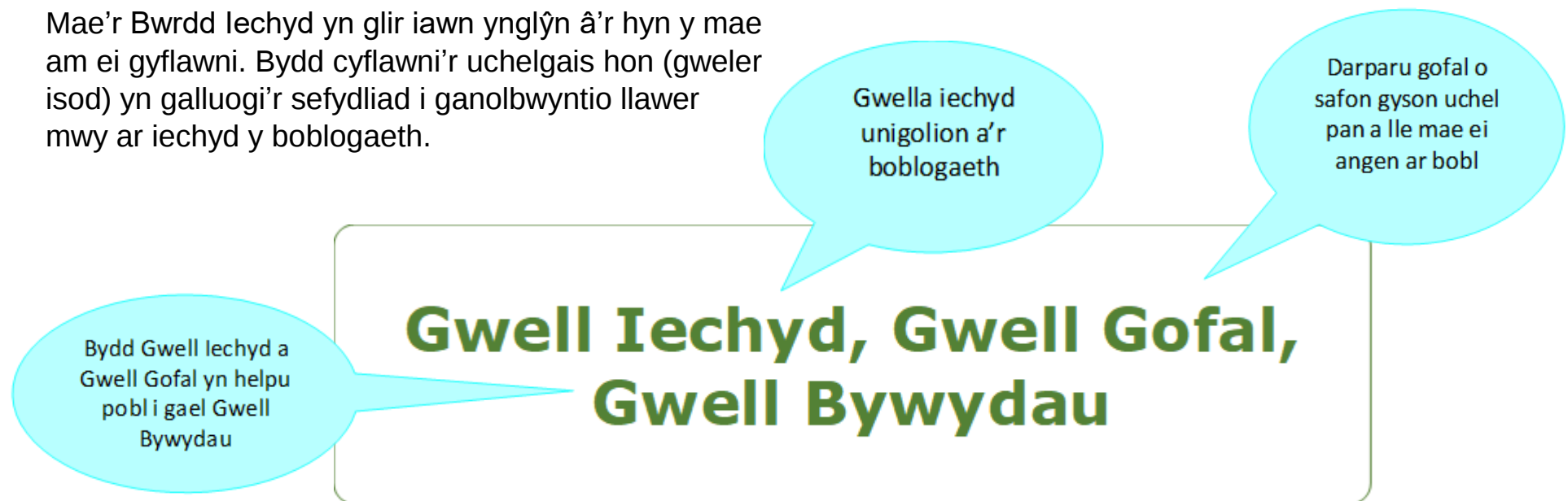
Ein Huchelgais

Mae'r Bwrdd Iechyd yn glir iawn ynglŷn â'r hyn y mae am ei gyflawni. Bydd cyflawni'r uchelgais hon (gweler isod) yn galluogi'r sefydliad i ganolbwyntio llawer mwy ar iechedd y boblogaeth.

Nodau Strategol

Mae'r rhain yn nodi'r hyn sydd ei angen i gyflawni ein huchelgais:

1. Cefnogi gwell iechedd a lles trwy hyrwyddo a grymuso pobl i fyw'n dda mewn cymunedau gwydn;
2. Darparu gwell gofal trwy wasanaethau iechedd a gofal ardderchog gan gyflawni'r canlyniadau sydd bwysicaf i bobl.

Cynllun Gwasanaethau Clinigol

Y Cynllun Gwasanaethau Clinigol (CSP) yw ein rhaglen pum mlynedd i drawsnewid gwasanaethau iechyd a gofal Bwrdd Iechyd Bae Abertawe. Cynhaliwyd proses ddatblygu'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol drwy gydol 2018, dan arweiniad clinigwyr a'i chefnogi gan ein staff a'n partneriaid. Cymeradwywyd y CSP gan y Bwrdd ym mis Ionawr 2019.

Mae'r Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol yn disgrifio sut y byddwn yn trawsnewid gwasanaethau lles, sylfaenol a chymunedol i fod yn sail i newid sylweddol mewn gwasanaethau yn ein prif ysbytai. Bydd hyn yn eu galluogi i neilltuo eu harbenigedd i ddiwallu anghenion y rhai sydd fwyaf angen eu gofal, yn enwedig y rhai bregus, oedrannus a sâl iawn.

Egwyddorion y Cynllun Gwasanaethau Clinigol

CSP Planning Principles

Optimising patient outcomes through

1. One System of Care

Clinical pathway processes that cross Specialities, Departments and Delivery Units

2. My Home First

Pathways which enhance care delivery in or closer to the patients home where clinically safe

3. Right place, Right person, Right time

Workforce, estates, equipment, digitalisation

4. Better Together

Regional and local collaboration on networks of services that meet the care needs of patients

Swansea Bay's Clinical Services Plan 2019-24

Better Health

Better Care

Better Lives

Mae egwyddorion y CSP, a ddatblygwyd gyda staff a rhanddeiliaid, yn cyd-fynd yn gryf â'r pedwar nod fel y nodwyd yn [Cymru Iachach](#). Datblygwyd y pedair egwyddor (*ar y chwith*) i lywio'r Bwrdd Iechyd o ran cytuno ar uchelgeisiau'r CSP i ddod yn system ofal y mae'r sefydliad yn anelu at fod.

Mae ein staff a'n partneriaid wedi bod ar flaen y gad o ran siapio'r CSP. Rhwng mis Medi a mis Tachwedd 2018, cymerodd staff a rhanddeiliaid ran mewn cyfres o Grwpiau Ailgynllunio Clinigol ar gyfer gofal heb ei drefnu, gwasanaethau llawfeddygol a rhanbarthol lle buont yn rhannu eu barn a'u hawgrymiadau i siapio'r uchelgeisiau yn y cynllun ymhellach.

Roedd yr arweinwyr clinigol ar gyfer y Cynllun Gwasanaethau Clinigol wedi cynnal sesiynau galw heibio **'Dweud eich Dweud'** ar gyfer staff yn Ysbytai Castell-nedd Port Talbot, Singleton a Threforys. Roedd y sesiynau hyn yn gyfle i rannu a phrofi cynigion gan y Grwpiau Cyfeirio Clinigol. Roedd y sesiynau hefyd yn cynnig cyfle i glywed barn aelodau o staff ynghyd ag awgrymiadau a syniadau ar y

blaenoriaethau arfaethedig a'r opsiynau ar gyfer ad-drefnu'r system gyfan.

Roedd dadansoddiad o ddata am fynediad cleifion ac ansawdd gofal wedi nodi nifer o feysydd gyda chyfleoedd i wella:

Hyd arhosiad llawfeddygol cyn ac ar ôl llawdriniaeth yn yr ysbyty
Cleifion a dderbynnir â chyflyrau y gellir eu trin heb dderbyniad
Darparu gwasanaethau llawfeddygol i gleifion allanol
Cyflymder rhyddhau o'r ysbyty
Hyd pob arhosiad yn yr ysbyty
Amserau aros i gleifion allanol ac apwyntiadau dilynol

Mae gwneud y gwelliannau hyn yn hanfodol i gyflawni'r Cynllun Gwasanaethau Clinigol yn llwyddiannus, ond nid ydynt ar eu pennau eu hunain yn ddigonol i fynd i'r afael â maint yr heriau.

Er mwyn sicrhau bod y gwasanaethau'n gynaliadwy ac yn gallu cyflawni canlyniadau sy'n bwysig i gleifion, mae angen i'r Bwrdd Iechyd wneud newid trawsnewidiol; yn enwedig mewn gwasanaethau sylfaenol a chymunedol i alluogi mwy o bobl i dderbyn gofal yn agos at eu cartref a darparu gwasanaethau ysbyty cynaliadwy ar gyfer gofal llawfeddygol, eiddilwch a gofal aciwt.

Mae gan y CSP nifer o ymrwymïadau wedi'u blaenoriaethu i gyflawni newid trawsnewidiol clinigol a gwasanaeth sylweddol dros y pum mlynedd nesaf. O'r rhain, y meysydd ffocws mwyaf arwyddocaol yw:

- **Iechyd a Lles y Boblogaeth** - darparu gofal sy'n canolbwyntio ar les, hunanofal, atal a mynediad at ofal yn nes at y cartref trwy fodel cymdogaeth newydd. Datblygu clystyrau integredig; Canolfannau Lles newydd, gan wella llwybrau cyflyrau;
- **Rhwydwaith Integredig o Ysbytai** – gwella gwasanaethau cleifion allanol, ailfodelu gwasanaethau i ddarparu model cynaliadwy ar draws ein safleoedd ysbyty; cynllunio i gyflwyno un gwasanaeth meddygol aciwt ym Mae Abertawe. Mae hyn yn cynnwys creu uned strôc hyperaciwt newydd drwy ailfodelu gwasanaethau strôc a darparu gwelliannau i wasanaethau mamolaeth a phlant/pobl ifanc;
- **Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu** – trawsnewid darpariaeth gwasanaethau iechyd meddwl ac anableddau dysgu gan gynnwys ailfodelu Gwasanaethau Iechyd Meddwl i Oedolion a Phobl Hŷn gyda ffocws ar ofal yn nes at y cartref a gweithio i greu rhwydwaith o wasanaethau anabledd dysgu ar draws de Cymru gan gefnogi pobl i fyw bywydau annibynnol.

Cydlynwyr Llif Cleifion a Thorri'r Cylch

Mae'r Cydlynwyr Llif Cleifion, a ehangwyd eleni, yn dîm arbenigol sy'n helpu i ddatrys materion sydd yn aml yn atal cleifion sy'n ffit yn feddygol rhag dychwelyd adref yn brydlon. Maent yn helpu i gyflymu mynediad at ganlyniadau profion ac asesiadau sydd eu hangen cyn y gall cleifion adael, cyfeirio'r rhai sydd angen cymorth ychwanegol gartref at y Gwasanaethau Cymdeithasol neu hwyluso trosglwyddiadau i ysbytai eraill. Eleni, roedd

Bwrdd Iechyd PABM wedi cyflwyno 'Torri'r Cylch', menter dros bythefnos a gynlluniwyd i wella llif cleifion. Neilltuwyd staff

swyddfa i wardiau i helpu i drosglwyddo gwybodaeth hanfodol i glinigwyr a'r Cydlynwyr Llif Cleifion er mwyn helpu i wella rhyddhau amserol.

"Tîm gwych i gydweithio â nhw ac i gynllunio rhyddhau. Mae llawer o waith caled wedi cael ei gydnabod gan bawb dan sylw i gyflymu llif cleifion"

Sylwad ar y Rhyngrwyd

Sicrhau Gweithlu Brwdfrydig a Medrus:

- Y nifer uchaf o ymatebion i'r arolwg staff hyd yma a chynnydd yn y sgôr ymgysylltu;
- Mae buddsoddi mewn datblygu sgiliau arwain ein harweinwyr a'n rheolwyr clinigol yn

flaenoriaeth. Roedd 655 o arweinwyr a rheolwyr clinigol wedi dilyn ein rhaglen arweinyddiaeth ymddygiadol, 'Ôl-traed' gan dargedu rheolwyr iau/canol.

Llun o Gohort 'Ôl-traed'

- Mae buddsoddi mewn datblygu sgiliau arwain ein harweinwyr a'n rheolwyr clinigol yn flaenoriaeth. Roedd 655 o arweinwyr a rheolwyr clinigol wedi dilyn ein rhaglen arweinyddiaeth ymddygiadol, 'Ôl-traed' gan dargedu rheolwyr iau/canol.

Ar gyfer ein huwch arweinwyr clinigol, lansiwyd y rhaglen 'Pontydd' ym mis Ionawr 2019 ac

mae wedi cynnwys 50 o arweinwyr hyd yma. Lansiwyd rhaglen datblygu meddygon ymgynghorol newydd yn 2019 i'r rhai sydd newydd eu penodi. Mae 30 o arweinwyr yn dilyn ILM Lefel 5 i ddod yn hyfforddwyr achrededig;

- Strategaeth Cysylltiadau Gweithwyr yn cael ei datblygu i gefnogi gwell hinsawdd Cysylltiadau Gweithwyr, gan gynnwys cymorth gan ACAS ac adolygu achosion cymhleth;
- Hyfforddiant PADR ar gyfer 148 o reolwyr er mis Ebrill 2018, gyda chyfradd PADR uwch o 65%;
- Gwelliannau o ran cydymffurfio â hyfforddiant gorfodol a statudol o 52.7% ym mis Ebrill 2018

i 75.3% ym mis Ebrill 2019;

- Lansiwyd partneriaeth Prosiect Chwilio (yn y llun isod) yn Ysbyty Tywysoges Cymru ym mis Medi 2018 i helpu

pobl ifanc ag anableddau dysgu a/neu awtisiaeth i ddatblygu sgiliau cyflogaeth trwy leoliadau gwaith;

- Mae ein Hacademi Brentisiaethau yn tyfu o nerth i nerth, gyda 185 o brentisiaid wedi cofrestru hyd yn hyn ar raglenni lefel 2, 3, 4. Mae tua $\frac{3}{4}$ o'r holl brentisiaid yn sicrhau cyflogaeth sylweddol gyda'r Bwrdd Iechyd yn dilyn eu rhaglen brentisiaeth. Ar hyn o bryd mae 450 o staff eraill wedi cofrestru ar fframweithiau prentisiaeth;
- Yn ystod 2018/19, cafodd 81 o hyfforddeion eu

cefnogi trwy ein rhaglen sgiliau cyflogadwyedd oedolion, sy'n cynnwys lleoliad gwaith, hyfforddiant mewn swydd a chyfweiliad a datblygu sgiliau ystafell ddosbarth. PABM yw'r unig Fwrdd Iechyd yng Nghymru i gyflwyno'r rhaglen hon;

- Mae'r cohort cyntaf o'n Cynllun Graddedigion Mewnol, 'Twf Graddedigion' wedi cwblhau'n

llwyddiannus ac mae recriwtio cohort 2 ar y gweill.

Cefnogi Gweithlu Amrywiol

Trefnodd meddygon iau ddigwyddiad sgiliau arweinyddiaeth ymarferol yn Ysbyty Treforys ar 19 Ebrill 2018. Roedd y digwyddiad yn cynnwys sgysiau a gweithdai i helpu menywod i ddatblygu eu sgiliau mewn ymarfer dyddiol gan roi cymhorthion ac awgrymiadau defnyddiol iddynt. Cafwyd adborth cadarnhaol iawn yn y digwyddiad.

Calon, Rhwydwaith Staff LGBT PABM

Ymunodd Calon â staff PABM yn Pride Cymru a Pride Gwanwyn Abertawe (*ar y chwith*). Roedd staff wedi ymgysylltu â'r cyhoedd yn y digwyddiadau, gan gasglu adborth am brofiad defnyddwyr gwasanaeth a siarad â'r rhai sydd â diddordeb mewn gwneud cais i weithio ym Mwrdd Iechyd PABM.

Trefnodd Calon ddigwyddiadau 'Rhannu Straeon Personol' ar gyfer staff drwy gydol 2018/19.

Roeddent hefyd wedi mynychu digwyddiadau 'Lles trwy Waith' i hwyluso gweithdai ynghylch materion LGBT +.

Cyflwynwyd cofnod PABM ar gyfer Mynegai Cydraddoldeb yn y Gweithle Stonewall ym mis Medi, sef cynnydd o 5 lle.

Dangos Cynnydd

- Mae'r Rhaglen Ailfodelu Gwasanaethau wedi sicrhau newid sylweddol ac mae gwaith yn parhau mewn gwasanaethau aciwt, cymunedol ac iechyd meddwl;
- Sicrhawyd cyllid gan Lywodraeth Cymru i wreiddio a manteisio i'r eithaf ar ddull rhanbarthol Gofal Iechyd seiliedig ar Werthoedd a seiliedig ar ein huchelgais a'n harbenigedd;
- Roedd symudiadau digidol yn galluogi 33% yn fwy o gleifion i gael eu gweld gan Nyrsys Ardal o'i gymharu â'r llynedd.
- Partner allweddol ym Mhartneriaeth Pfizer a Ariennir yn Rhyngwladol gyda Phrifysgol Abertawe ar gyfer gofal iechyd seiliedig ar werth;

- Adolygwyd amrywiaeth o gyfleoedd digidol i wella'r casgliad rheolaidd o Fesurau Canlyniadau a Adroddir gan Gleifion (PROMs);
- Cyflwynwyd ein system 'Claf yn Gwybod Orau' (*gweler isod*) i 100 o gleifion ac roedd y gwasanaeth atgoffa drwy neges destun wedi lleihau DNAs (Heb Fynychu);
- Mae 92% o atgyfeiriadau bellach yn cael eu blaenoriaethu'n electronig;
- Gwellu ansawdd mesuradwy trwy ofyn am brawf e-batholeg.

Mae PABM yn cydnabod pwysigrwydd cynhwysiant digidol wrth roi mynediad i gleifion at wasanaethau ar-lein. Mae'r Bwrdd Iechyd yn deall bod y rhyngrwyd yn arf cynyddol hanfodol i gadw pobl yn iach. Enghraifft o hyn yw'r fenter 'Claf yn Gwybod Orau'. Mae hyn yn rhoi mynediad diogel uniongyrchol i gleifion a'u gofawyr at ganlyniadau profion, cofnod meddygol a gwybodaeth am driniaeth ar-lein.

Gwella Gwasanaethau

Mae clwstwr meddygfeydd Cwmtawe yn un o'r cyntaf yng Nghymru i gael gweithiwr **rhagnodi cymdeithasol** sy'n gallu 'rhagnodi' ar gyfer cleifion y mae angen cymorth cymdeithasol arnynt yn hytrach na thriniaeth feddygol.

Mae gan un o bob pump o bobl sy'n mynd i weld eu meddyg broblemau cymdeithasol a all arwain at bryder, hwyliau isel, galar, unigrwydd neu bryderon ariannol.

Nawr, yn hytrach na gafael yn y pad presgripsiwn, gall meddygon teulu anfon y cleifion hynny i weld Cindy Hayward.

Mae tua 1,000 o sefydliadau yn y trydydd sector yn Abertawe sydd â diddordeb mewn iechyd a lles, a chysylltu chefnidir mewn gwaith datblygu cymunedol, mae Cindy yn gallu cysylltu cleifion â'r gwasanaeth sy'n iawn iddynt. Gallai hyn fod yn unrhyw beth o

Does dim byd fel clonc dda - y Clwb Sgwrsio a sefydlwyd gan y gweithiwr rhagnodi cymdeithasol Cindy Hayward yn Nhŷ Bronwen, Clydach

Cruse (gwasanaeth cwnsela elusen profedigaeth), i Gyngor ar Bopeth.

Dywedodd Iestyn Davies, meddyg teulu arweiniol y clwstwr: *“Mae llawer o bobl yn mynd at eu meddyg oherwydd nad oes ganddynt unrhyw le arall i droi.*

“Efallai eu bod wedi'u hynysu'n gymdeithasol heb unrhyw ffrindiau na theulu gerllaw ac mae llawer o'u problemau iechyd yn gysylltiedig yn gymdeithasol. Bydd gallu eu cyfeirio at y gweithiwr rhagnodi cymdeithasol arbenigol i ddarganfod pa gymorth sydd ar gael iddynt yn rhoi mwy o amser i ni ar gyfer y bobl sydd angen cymorth meddygol.

Mae'r adran endosgopi yn Ysbyty Tywysoges Cymru ym Mhen-y-bont ar Ogwr wedi derbyn **achrediad JAG i gydnabod cymhwysedd staff** i ddarparu gwasanaeth diogel a phriodol o safon uchel, sy'n canolbwyntio ar y claf. JAG yw'r Cyd-Grŵp Ymgynghorol ar Endosgopi Gastroberfeddol ac mae'n rhan o Goleg Brenhinol y Meddygon.

Mae blynyddoedd o ymroddiad ac ymrwymiad gan y tîm amlddisgyblaethol wedi arwain at y gymeradwyaeth hon. Aseswyd llwyddiannau yn annibynnol yn erbyn safonau cydnabyddedig. Hon yw'r uned gyntaf ym Mwrdd Iechyd PABM i gyflawni Achrediad JAG.

Ysbyty sy'n gofalu am natur yn ogystal â gofalu am bobl yw'r **cyntaf yng Nghymru i dderbyn Gwobr fawreddog y Faner Werdd**.

Glanrhyd ym Mhen-y-bont ar Ogwr yw'r ail ysbyty yn y DU i dderbyn y wobwr, sy'n cydnabod y parciau a'r mannau gwyrdd gorau.

Mae gan y safle hanesyddol flychau adar ac ystlumod, "gwestai trychfilod" sy'n gyfeillgar i bryfed ac arwyddion dehongli sy'n egluro'r fflora a'r ffawna y gellir eu gweld yno.

Roedd sefydliadau lleol wedi gweithio ochr yn ochr â thîm yr amgylchedd yn adran ystadau PABM ar y nodweddion sy'n gyfeillgar i fywyd gwyllt.

Dywedodd Andrew Davies, Cadeirydd y Bwrdd Iechyd, sydd hefyd yn cadeirio pwyllgor amgylchedd

PABM: *"Mae Glanrhyd yn enghraifft wych o sut y gall amgylchedd naturiol deniadol wella ansawdd bywyd pobl"*.

Canolfan Diagnosis Cyflym (CDC) – Ysbyty Castell-nedd Port Talbot

Mae meddygon teulu sydd â phryderon am gleifion nad ydynt yn dangos symptomau traddodiadol “baner goch” o ganser wedi cyfeirio'r cleifion hynny at y CDC ers iddi agor ym mis Mehefin y llynedd.

Os oes gan glaf ganser, caiff ei gyfeirio at dîm arbenigol ar gyfer triniaeth heb unrhyw oedi diangen. Os canfyddir bod gan y claf ddiagnosis sylweddol nad yw'n ganser, bydd yn cael ei gyfeirio at yr arbenigedd cywir er mwyn trin y cyflwr.

Gwelir cleifion yn y ganolfan o fewn pum diwrnod o gael eu hatgyfeirio gan eu meddyg teulu. Maent yn cyrraedd tua 9am ac efallai y byddant yn cael cyfres o brofion, a gallent gael diagnosis o fewn ychydig oriau.

Er bod cyfran fach ond sylweddol o gleifion a welwyd yn y CDC yn cael diagnosis o ganser, mae llawer mwy yn cael y sicrwydd cyflym nad oes anhwylder sinistr wedi'i ganfod. Mae hyn yn caniatáu iddynt hwy a'u teuluoedd fwrw ymlaen â'u bywydau.

Capsiwl amser yn cael ei arddangos yn Ysbyty Treforys

Bydd haneswyr y dyfodol yn cael cipolwg ar y GIG heddiw pan fyddant yn agor capsawl amser yn Ysbyty Treforys yn 2048.

Dadorchuddiwyd y capsawl mewn seremoni ym mis Mawrth fel rhan o ddathliadau GIG@70. Mae'r capsawl, a noddwyd gan undebau a Tata Steel, yn cynnwys detholiad o bethau cofiadwy sy'n cynrychioli'r gorffennol a'r presennol - yn amrywio o lestri ysbyty yn y 1930au i ên brintiedig 3D.

Uned Lawfeddygol Arhosiad Byr – Ysbyty Treforys

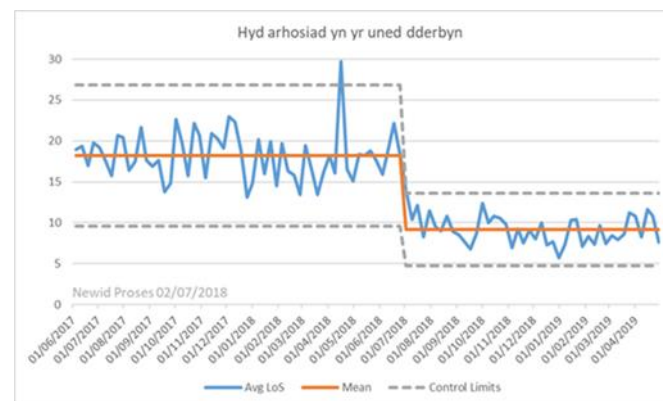
Y galw cynyddol mewn adrannau damweiniau ac achosion brys a phwysau cynyddol gofal llawfeddygol heb ei drefnu yn yr uned gwneud penderfyniadau llawfeddygol (SDMU) oedd y ffactorau allweddol ar gyfer sbarduno datblygu newid mewn derbyniadau gweithredol llawfeddygol. Gall pwysau cynyddol ar yr adran damweiniau ac achosion brys yn Nhreforys arwain at amserau aros sylweddol i gleifion cyn iddynt gael eu gweld a'u trin.

Mae SDMU yn faes asesu sy'n asesu ac yn trin pum arbenigedd llawfeddygol gwahanol ac, yn hanesyddol, mae galwadau cynyddol wedi cael eu rhoi arni fel adran gan arwain at arosiadau hir a phrofiad gwael i gleifion.

Mae'r llwybr ar gyfer y cleifion hyn yn cynnwys atgyfeiriadau gan feddygon teulu, yr adran damweiniau ac achosion brys, atgyfeiriadau meddygon ymgynghorol, atgyfeiriadau clinigau poeth a chleifion sy'n dod i'r uned o'u gwirfodd.

Ym mis Gorffennaf 2018 argymhellodd nyrsys llawfeddygol yr SDMU y dylid newid y broses o sut y dylai'r Uned Lawfeddygol Arhosiad Byr ddefnyddio'r

lle fel man brysbennu a thriniaeth. Mae hyn wedi arwain at lai o symud i gleifion a phroses ryddhau gyflymach gan fod staff yn gallu trin cleifion yn gynharach. Mae'r graff isod yn dangos gostyngiad yn yr amser y mae cleifion yn aros yn yr uned dderbyn.

Ers y newid bu gostyngiad sylweddol ar gyfartaledd yn hyd yr arhosiad rhwng 15 a 23 awr i 6 i 12 awr ac mae'n fwy sefydlog.

Yn Ebrill 2018 ymwelodd Prif Swyddog Nyrsio Cymru,

Yr Athro Jean White ag Ysbyty Treforys i glywed am y gwelliannau paralysis 'Get up & Go' / PJ a wnaed ar draws yr Ysbyty

Uwchraddio uned babanod newydd-anedig Singleton gwerth £9.7m

Ym mis Medi dechreuodd gwaith uwchraddio gwerth £9.7 miliwn mewn canolfan yn Abertawe sy'n gofalu am fabanod sâl a chynamserol.

Y Gweinidog dros lechyd, Vaughan Gething gyda'r meddygon ymgynghorol Sujoy Banerjee a Geraint Morris, ynghyd â Chyfarwyddwr Gwasanaeth Ysbyty Singleton, Jan Worthing.

Bydd trawsnewid uned babanod newydd-anedig Ysbyty Singleton yn cymryd 18 mis i'w gwblhau a bydd yn cael ei gyflwyno fesul cam i osgoi tarfu. Ymwelodd y Gweinidog lechyd, Vaughan Gething â'r uned i wneud y cyhoeddiad ac i gwrdd â staff, ynghyd â rhieni yr oedd eu babanod yn derbyn gofal yno.

Mae gan Singleton un o dair uned gofal dwys babanod newydd-anedig yn Ne Cymru, ochr yn ochr â Chaerdydd a Chasnewydd.

Mae hefyd yn un o ddim ond dwy uned hyfforddi Deoniaeth newydd-anedig yng Nghymru – mae'r llall yn Ysbyty Prifysgol Cymru Caerdydd.

Buddsoddi mewn Gwasanaethau Radiotherapi

Mae cleifion canser yn Abertawe bellach yn cael eu trin ag offer newydd uwch-dechnolegol sy'n caniatáu i radiotherapi gael ei gyflwyno'n fwy cywir byth. Mae'r sbardun llinol newydd - a elwir yn Linac - ynghyd â system cynllunio

triniaeth o'r radd flaenaf newydd gael ei chyflwyno yn adran radiotherapi Canolfan Ganser De-orllewin

Cymru yn Ysbyty Singleton ac mae'n cael ei defnyddio ar gyfer nifer gynyddol o gleifion bob dydd.

Yr Asesiad Strwythuredig

Cwblheir yr Asesiad Strwythuredig gan Swyddfa Archwilio Cymru ac mae'n adolygiad allanol o'r sefydliad sy'n cymharu un flwyddyn â'r flwyddyn nesaf. Dylid nodi bod yr asesiad yn ymwneud â'r flwyddyn galendr sy'n dod i ben ym mis Rhagfyr 2018.

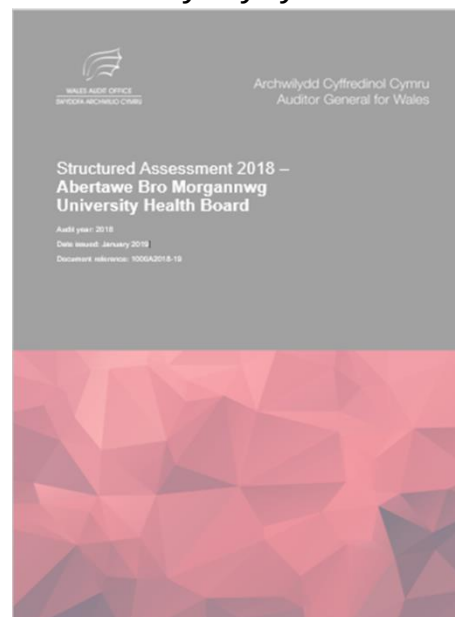
Diben yr asesiad yw helpu i gyflawni gofyniad statudol yr Archwilydd Cyffredinol i sicrhau bod cyrff y GIG wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau cynildeb, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn eu defnydd o adnoddau.

Wrth gydnabod bod Bwrdd Iechyd PABM yn parhau i fod mewn ymyriad wedi'i dargedu dan Fframwaith Uwchgyfeirio ac Ymyrryd GIG Cymru, roedd yn galonogol iawn derbyn yr adroddiad gyda'r prif gasgliad yn nodi ***“Gydag arweinyddiaeth gryfach, mae'r Bwrdd Iechyd yn gwella llywodraethu a chynllunio strategol, gan gydnabod bod angen gwneud rhagor i gryfhau llywodraethu o safon a dylunio model gweithredu mwy cydlynol ar gyfer y sefydliad. Mae angen i'r Bwrdd Iechyd barhau i ganolbwyntio ar reoli risgiau'r gweithlu a gwella perfformiad ac effeithlonrwydd, ond mae***

arwyddion cadarnhaol bod adnoddau'n cael eu rheoli'n fwy strategol a bod dull seiliedig ar werthoedd yn cael ei ddatblygu o hyd”.

Mae hyn yn cymharu â chanfyddiadau allweddol adroddiad y blynyddoedd blaenorol a nododd “...er

bod y bwrdd iechyd wedi parhau i ddatblygu ei drefniadau corfforaethol ar gyfer llywodraethu, rheolaeth ariannol, datblygu strategaeth a chynllunio'r gweithlu, nid yw'r rhain wedi bod yn effeithiol eto o ran cael y bwrdd iechyd i'r lle mae angen iddo fod gyda'i gyllid a'i berfformiad”.

Gellir gweld arwydd o'r cynnydd a wnaed yn ystod 2018/19 yn nifer yr argymhellion newydd a wnaed yn yr asesiad strwythuredig, gan ostwng o 18 yn adroddiad 2017/18 i ddim ond 5 yn yr adroddiad cyffredol. Nid yw hyn yn golygu y bydd y Bwrdd Iechyd yn hunanfodlon, ond i'r gwrthwyneb, fel y

nodwyd yn yr adroddiad asesu ***“Rydym wedi gweld egni newydd ac ymdeimlad o uchelgais yng nghyfarfodydd y Bwrdd, ond hefyd realaeth am yr heriau o roi cyllid a pherfformiad lle mae angen iddynt fod. Mae’r Bwrdd yn ystyried materion a’i adroddiadau’n agored”***. O ran y 18 o argymhellion o 2017/18, aseswyd deg gan Swyddfa Archwilio Cymru i fod yn gwbl gyflawn, gyda chynnydd wedi’i wneud ar yr wyth arall.

Gan gydnabod bod rhagor i’w wneud, mae’r Bwrdd lechyd wedi gwneud rhai gwelliannau sylweddol, yn enwedig mewn perthynas â’i agenda ansawdd yn ystod 2018. Er enghraifft, mae Nyrs Arweiniol Cancer Strategol, Rheolwr Gofal sy’n Canolbwyntio ar yr Unigolyn a Rheolwr Gwella Ansawdd wedi cael eu recriwtio i gefnogi gwell gofal, profiad cleifion ac effeithiolrwydd a chynaliadwyedd y gwasanaeth. Mae arwyddion cynnar yn addawol gan fod y Bwrdd

lechyd wedi gwella perfformiad yn erbyn targedau amserau aros yn ystod 2018. Ar gyfer y dyfodol, mae Bwrdd lechyd PBA yn paratoi i weithredu’r Llwybr Cancer Sengl (SCP) a fydd yn mesur amserau aros i gleifion o’r adeg yr amheuir cancer i adeg dechrau’r driniaeth. Ochr yn ochr â’r gwelliannau mewn gofal cancer, mae’r Cyfarwyddwr Nyrsio Gweithredol sydd newydd ei benodi (Awst 2018) wedi cychwyn adolygiad o’r prosesau llywodraethu sy’n ymwneud â’r Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch a’i is-grwpiau. Darn pwysig arall o’r gwaith gwella ansawdd a gynlluniwyd ar gyfer 2019/20 sy’n gysylltiedig â’r adolygiad o’r broses lywodraethu yw ail-lunio’r strategaeth ansawdd, a bydd hyn yn mynd i’r afael â’r materion a godwyd yn yr Asesiad Strwythuredig. Mae rhagor o fanylion ynghylch cynnydd mewn ansawdd i’w gweld yn y [Datganiad Ansawdd Blynnyddol](#)

Dathlu'r GIG @ 70 ym Mwrdd Iechyd PABM

Roedd y Bwrdd Iechyd wedi trefnu dathliad blwyddyn i ddathlu pen-blwydd y GIG yn 70 oed ar 5 Gorffennaf 2018.

Y symbol ar gyfer y dathliadau oedd lamp glöwr wedi'i hysgythru'n arbennig. Roedd hon wedi cael ei harddangos mewn lle amlwg ym mhob un o'r gweithgareddau. Gwnaed y lamp gan gwmni E Thomas and Williams yn Aberdâr ac fe'i defnyddiwyd i dynnu sylw at y cysylltiad hirsefydlog rhwng diwydiant yn Ne Cymru a darpariaeth gofal iechyd.

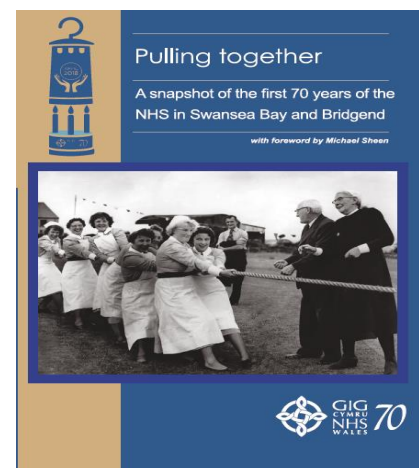

Cafwyd nifer o ddigwyddiadau a drefnwyd yn unswydd i ddathlu'r GIG @ 70 a llawer ohonynt â thema i gydnabod yr achlysur pwysig. Dechreuodd y digwyddiadau gyda dadorchuddio cerflun mewn iard yng Nghanolfan Llosgiadau a Llawfeddygaeth Blastig Cymru, Ysbyty

Treforys. Mae'r cerflun dur rhydlyd, Arglwyddes Llyn y Fan Fach, yn defnyddio themâu adfywio a gwella. Roedd dathliadau eraill yn cynnwys Cynhadledd Therapiau 'Effaith' ym mis Chwefror, digwyddiad dathlu Nyrsio a Bydwreigiaeth ym mis Mai a Chynhadledd Feddygol a Deintyddol PABM hefyd ym mis Mai. Cynhaliwyd Wythnos Gwirfoddolwyr rhwng 1 a 7 Mehefin a dalodd deyrnged i gyfraniad amhrisiadwy gwirfoddolwyr. Roedd digwyddiadau eraill yn amrywio o Wyliau Cerddoriaeth i Redeg yn y Parc a hyd yn oed Hanner Marathon! Mynychodd

staff ac aelodau'r Bwrdd y Gwasanaeth Diolchgarwch yn Eglwys Gadeiriol Llandaf ac roedd Gwobr VIP arbennig 'GIG @ 70' - yn y digwyddiad gwobrau staff ym mis Gorffennaf. Cyhoeddodd Bwrdd Iechyd PABM ei lyfr ei hun, "Pulling Together", sy'n ddathliad

o atgofion a ffotograffau gan staff (y gorffennol a'r presennol) a chleifion dros y 70 mlynedd diwethaf.

Cysylltiadau ag Academia

Mae Bwrdd Iechyd PABM wedi cael ei ddynodi'n fwrdd iechyd "Prifysgol" er 2009. Mae hyn yn bwysig iawn oherwydd mae dwyn ynghyd gofal iechyd, ymchwil, addysg ac arloesi o safon uchel yn arwain at ganlyniadau gwell i gleifion. Mae'r GIG yn wynebu

Ar ddiwedd y flwyddyn – roedd 97 o astudiaethau Portffolio Ymchwil Gofal ac Iechyd Cymru wedi agor gyda 2,276 o gleifion yn cymryd rhan. Roedd 37 o astudiaethau masnachol wedi agor gyda 136 o gleifion yn cymryd rhan.

heriau mawr ac mae'r angen i addysgu'r gweithlu ar gyfer y dyfodol, cyflwyno technolegau newydd a hyrwyddo arloesedd yn bwysicach nag erioed. Mae partneriaethau gyda

sefydliadau academaidd yng Nghymru a thu hwnt yn helpu'r bwrdd iechyd i wneud hynny.

Mae enghreifftiau o astudiaethau newydd a agorwyd neu ganlyniadau a adroddwyd yn 2018/19 i'w gweld isod:

- Mae Ysbyty Treforys yn Ysbyty ARK (Pecyn Adolygu Gwrthfotigau) - Rhaglen ymchwil 5 mlynedd a

Enghreifftiau o Gyhoeddia dau Ymchwil:

- Yr Arthro Steve Bain, Prif Ymchwilydd y treial rhyngwladol 'Pioneer 6' yn edrych ar ddiogelwch gyda chelfion cardiofasgwlaidd [Dolen](#)
- Roedd Yr Athro Alex Chase a Dr Dave Smith yn awduron mewn treial angioplasty cymhleth [Dolen](#)

ariennir gan NIHR (Y Sefydliad Cenedlaethol dros Ymchwil Iechyd). Nod cyffredinol ARK yw lleihau, yn y dyfodol, nifer yr heintiau difrifol a achosir gan facteria sy'n gwrthsefyll gwrthfotigau, trwy leihau'n sylweddol ac yn ddiogel y defnydd o wrthfotigau mewn ysbytai nawr;

- Gallai carthion pobl iach fod yn arf cudd wrth fynd i'r afael â'r ddau

epidemig o ordewdra a diabetes.

Bydd treial ymchwil yn Abertawe yn gweld organebau microsgopig yn cael eu cynaeafu o garthion gwirfoddolwyr iach a'u trawsblannu i goluddion pobl â diabetes Math 2 sydd hefyd yn ordew. Gallai hyn fod yn rhywbeth sy'n newid pethau ar raddfa fyd-eang gan arwain at golli pwysau a bydd rhai pobl hyd yn oed yn gallu rhoi'r gorau i gymryd meddyginiaeth diabetes - gan arbed biliynau o bunnoedd i gostau gofal iechyd y DU.

Ein Hased Mwyaf – Ein Pobl

Eleni rydym yn dathlu 5^{ed} Gwobrau Gwerthoedd Ar Waith y Cadeirydd PABM ac mae'n arbennig o deimladwy gan ei fod yn cyd-fynd â phen-blwydd y GIG yn 70 oed. Mae'r achlysur yn rhoi cyfle i ni gydnabod a dathlu gwaith ysbrydoledig y staff a'r gwirfoddolwyr niferus ar draws y Bwrdd Iechyd sy'n darparu gwasanaeth rhagorol a gofal eithriadol bob dydd.

Enillwyr Gwobrau Gwerthoedd Ar Waith y Cadeirydd 2018

Ymrwymiad i Ymchwil a Dysgu – Gwasanaeth Anafiadau Trawmatig i'r Ymennydd

Gwobr Rhagoriaeth mewn Arweinyddiaeth a Rheolaeth - Dr Anthony James

Gwobr Mynd yr Ail Ffilltir – Grŵp Cymorth i Deuluoedd SCBU (Uned Babanod Gofal Arbennig)

Gwobr Gwella Iechyd a Lles – Parod at y Dyfodol – Anafiadau Trawmatig i'r Ymennydd

Gwobr Gwella Bywydau trwy'r Celfyddydau mewn Iechyd – Prosiect y Celfyddydau fel Llwybr i Obaith

Gwella Bywydau trwy'r Celfyddydau mewn Iechyd – Gwobr Ffotograffiaeth - Emma Mugford

Gwobr Gwerthoedd ar Waith NHS@70 - Dr Firdaus Adenwalla ac Annette Davies

Gwobr Rhoi Cleifion yn Gyntaf - SeGMED (Grŵp Sepsis Adran Achosion Brys Ysbyty Treforys)

Gwirfoddolwr y Flwyddyn – Ieuenctid ABM

Gwobr yr Iaith Gymraeg - Rhian Bowen

Gwobr Cydweithio Dros Gleifion – Tîm Therapi Macmillan

Oriel yr Enillwyr

Ymrwymiad i Ymchwil a Dysgu – Gwasanaeth Anafiadau Trawmatig i'r Ymennydd - Gan ganolbwyntio nid yn unig ar 'gywiro'r hyn sydd o'i le' ond hefyd 'adeiladu ar yr hyn sy'n gryf', gweithiodd

y tîm gyda Phrifysgol Abertawe i helpu cleifion a gefnogir gan y gwasanaeth niwro-adsefydlu cymunedol i wneud y gorau o'r hyn y gallant ei wneud.

Gwobr Rhagoriaeth mewn Arweinyddiaeth a Rheolaeth - Dr Anthony James – Mae'r claf wrth wraidd popeth y mae'r geriatregwr ymgynghorol hwn yn ei wneud. Ond trwy ei waith ym Mhen-y-bont ar Ogwr dros yr 20 mlynedd diwethaf mae wedi dod yn adnabyddus am y cymorth mae'n ei roi i gydweithwyr a gweithwyr proffesiynol i ddatblygu eu sgiliau a'u cymwysterau.

Gwobr Mynd yr Ail Ffilltir: Grŵp Cymorth i Deuluoedd SCBU (Uned Babanod Gofal Arbennig) Pen-y-bont ar Ogwr – Nid yw Lisa, Tanya a Rhian yn cyfyngu eu hymroddiad i'w sifftiau ar yr uned. Maen nhw hefyd yn rhedeg grŵp cymorth i deuluoedd yn eu hamser eu hunain i deuluoedd y cleifion a'r babanod cynamserol maen nhw'n gofalu amdanynt.

Gwobr Gwella Bywydau trwy'r Celfyddydau mewn Iechyd – Prosiect y Celfyddydau fel Llwybr i Obaith – Mae waliau rhan o Ysbyty Treforys yn llawer

mwya bywiog y dyddiau hyn diolch i'r gwaith celf a gynhyrchwyd gan gleifion sydd wedi dioddef anaf i'r ymennydd.

Gwobr Gwella Iechyd a Lles – Parod at y Dyfodol – Anafiadau Trawmatig i'r Ymennydd - Mae'r Gwasanaeth

Anafiadau i'r Ymennydd PABM yn Ysbyty Treforys, Abertawe wedi ymuno ag Ymddiriedolaeth Gymunedol AFC Dinas Abertawe er budd cleifion sy'n gwella o anaf

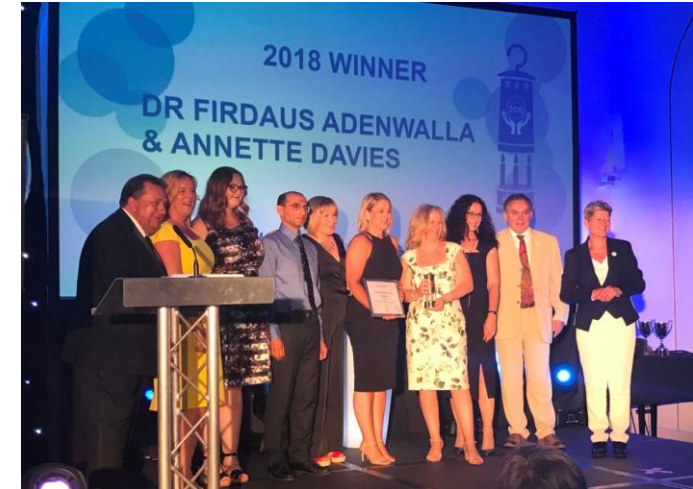
trawmatig i'r ymennydd. Maen nhw wedi rhoi rhaglen o sesiynau at ei gilydd yn Nhreforys lle mae gweithwyr proffesiynol o'r ddau dîm yn defnyddio eu sgiliau penodol i sicrhau y gall cleifion adeiladu dyfodol cadarnhaol, amgen er gwaethaf unrhyw anabledau.

Gwella Bywydau trwy'r Celfyddydau mewn Iechyd – Gwobr Ffotograffiaeth - Emma Mugford- Cafodd Cystadleuaeth Ffotograffiaeth Staff ei datblygu eleni gan y tîm mamolaeth oedd yn awyddus i greu lle i deuluoedd sydd wedi colli baban gwrdd â staff arbenigol i ffwrdd o'r uned famolaeth.

Gwobr NHS@70 VIP (Gwerthoedd ar Waith): Dr Firdaus Adenwalla a Mrs Annette Davies – Roedd y ddwy wedi

sefydlu'r Tîm Ymateb Cynnar yng Nghastell-nedd Port Talbot yn 2005 pan oedd Annette yn nyrs ardal a Dr Adenwalla

yn feddyg/geriatregwr ymgynghorol. Y nod oedd gwella'r gofal a ddarperir i breswylwyr sy'n oedolion, yn enwedig pobl hŷn, yn ardal Castell-nedd Port Talbot ac atal derbyniadau i'r ysbyty y gellir eu hosgoi.

Gwobr yr Iaith Gymraeg: Rhian Bowen - Roedd y therapydd iaith a lleferydd hynod arbenigol yma yn pryderu bod rhaglen sgrinio ac ymyrraeth yn ysgolion Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe, a ddyluniwyd i adnabod plant oedran meithrin â phroblemau lleferydd a chyfathrebu, ar gael yn Saesneg yn unig. Gydag ysgolion Cymraeg hefyd yn teimlo'n anghyfforddus yn defnyddio'r rhaglen, roedd Rhian wedi cymryd yr her o gyfieithu'r pecyn i'r Gymraeg (dim llun ar gael).

Gwobr Rhoi Cleifion yn Gyntaf - SeGMED (Grŵp Sepsis Adran Achosion Brys Ysbyty Treforys) - Mae sepsis yn

gyflwr sy'n gallu bygwth bywyd lle mae system imiwnedd y corff yn gorweithio o ganlyniad i haint. Yn 2016 roedd

yr Adran Achosion Brys yn Ysbyty Treforys wedi ffurfio gweithgor SeGMED gan gwmpasu amrywiaeth eang o staff o feddyg ymgynghorol i staff derbynfa. Roedd wedi cynnal sesiynau addysgu a diweddarau i sicrhau bod holl staff yr Adran yn gwybod am bwysigrwydd adnabod y clefyd yn gynnar mewn cleifion, yn diweddarau'r offeryn sgrinio sepsis ac yn chwilio'n barhaus am ddulliau o geisio gwella cydymffurfiaid o ran llenwi ffurflenni sepsis.

Gwirfoddolwr y Flwyddyn – Ieuenctid ABM – Yn hollol newydd i GIG Cymru, mae'r panel gweithredu ieuenctid sy'n cynnwys 20 o wirfoddolwyr rhwng 13 a 23 oed o Abertawe, Pen-y-bont ar Ogwr a Chastell-nedd Port Talbot yn hyrwyddo hawliau plant a phobl ifanc yn PABM. Gan adrodd yn

uniongyrchol i'r bwrdd gweithredol, mae'r grŵp yn ymgymryd â sawl prosiect gan gynnwys ymweld â wardiau pediatreg a rhannu eu canfyddiadau â staff.

Gwobr Cydweithio Dros Gleifion – Tîm Therapi Macmillan - Mae Tîm Therapi Macmillan yn dîm o therapyddion

galwedigaethol, ffisiotherapyddion a thechnegwyr adsefydlu sy'n darparu triniaeth adsefydlu therapiwtig cyfannol arbenigol a chymorth i

unrhyw un a dderbynnir i ward 12 Ysbyty Singleton yn Abertawe. Gan weithio mewn partneriaeth mae'r tîm yn darparu dull cydweithredol a symlach sy'n fuddiol i gleifion.

Y Bwrdd yn Cydnabod Enillwyr

Cafodd yr *Athro Farah Bhatti* yn Ysbyty Treforys ei hethol i Goleg Brenhinol Llawfeddygon Lloegr. Hi yw'r llawfeddyg cardiothorasig benywaidd cyntaf erioed i wasanaethu ar y Cyngor.

Mae Uned Ymchwil Diabetes Cymru, dan arweinyddiaeth yr *Athro Steve Bain*, ein

Cyfarwyddwr Meddygol Cynorthwyol dros Ymchwil a Datblygu yn Ysbyty Treforys a Sefydliad Gwyddor Bywyd Ysgol Feddygol Abertawe,

wedi ennill statws 'Canolfan Rhagoriaeth' diabetes gan y cawr fferyllol Sanofi. Abertawe yw unig ganolfan rhagoriaeth diabetes Sanofi yn y DU, gan ymuno â chwe chanolfan arall yn Ewrop.

Enillodd Academi Prentisiaid PABM *Wobr Dewis y Bobl* am Ragoriaeth yn y Gweithlu, Datblygu Sefydliadol ac Adnoddau Dynol yng Ngwobrau HPMA (Cymdeithas Rheoli Pobl Gofal Iechyd) Cymru 2018. Cafodd y rhaglen hyfforddi *Footprints* ganmoliaeth uchel hefyd.

Llwyddiant nyrsys PABM yn y Gwobrau Anabledd Dysgu ac Awtistiaeth cyntaf

Cafodd tair o'n nyrsys eu henwebu yn y Gwobrau Anabledd Dysgu ac Awtistiaeth cyntaf a gynhaliwyd ar 28 Medi 2018. Roedd Denise Bromfield, Joanne Edwards a Claire Jenkins i gyd wedi cael eu henwebu am *Wobr Nyrs Anabledd Dysgu* a enillwyd gan Denise Bromfield.

Radiograffydd Treforys yn ennill Gwobr Prifysgol Caerdydd
 Roedd Uwch Radiograffydd Diagnostig Treforys, Barry

Spedding, wedi derbyn y wobwr am yr Addysgwr/Mentor Lleoliad Gorau: y categori Radiotherapi a Delweddu Diagnostig mewn seremoni wobrwyo a drefnwyd gan Brifysgol Caerdydd.

Gweithiwr Cymorth ar y rhestr fer am wobwr genedlaethol Ein Harwyr Iechyd

Roedd y gweithiwr cymorth Gofal Iechyd Lindsey Gill, sy'n gweithio yn Ysbyty Singleton ac Ysbyty Castell-nedd Port Talbot i Wasanaeth Poen Arbenigol PABM, wedi ennill Gwobr Gwaith Cymorth Rhanbarthol Ein Harwyr Iechyd Cymru ac mae hefyd wedi cyrraedd y rhestr fer am y teitl cenedlaethol.

Tîm Radioleg yn ennill gwobr Prifysgol Caerdydd

Enillodd yr adran pelydr-x yn Ysbyty Tywysoges Cymru y teitl Lleoliad Tîm Gorau yn y categori Delweddu Diagnostig - enwebiad a

wnaed yn gyfan gwbl gan fyfyrwyr Prifysgol Caerdydd. Mae hyn yn tynnu sylw at yr effaith gadarnhaol ar y myfyrwyr sydd wedi cwblhau eu lleoliadau clinigol yno.

Deietegydd yn ennill gwobr am helpu staff y GIG i reoli IBS

Roedd y Deietegydd Cymorth Rhagnodi wedi ennill yng nghategori Arloesedd GIG Cymru Gwobrau MediWales yng Nghaerdydd, ar ôl helpu dwsinau o staff GIG i reoli trallod Syndrom Coluddyn Llidus.

Gofal cleifion PABM yn cael ei anrhydeddu yng Ngwobrau RCN Cymru

Cafodd pedwar o'n nyrssys eu cydnabod yng Ngwobrau Nyrs y Flwyddyn RCN Cymru. Enillodd Alison Lewis (*ar y chwith*) y Wobr Arloesedd mewn Nyrsio am ei gwaith yn gwella gofal i gleifion â chlefyd rhwystrol cronig yr ysgyfaint (COPD).

Enwyd Hannah Rowlands (*ar y dde*) yn Weithiwr Cymorth Gofal Iechyd y Flwyddyn am ddod â syniadau newydd i wella profiad cleifion yn Ward 14 Ysbyty Tywysoges Cymru.

Daeth Jonathan Gapper (*ar y chwith*) o'r Uned Gofal Dwys Seiciatrig (PICU) yn Ysbyty Tywysoges Cymru, yn ail am Wobr Nyrs y Flwyddyn - Iechyd Meddwl ac Anableddau Dysgu am ei arweinyddiaeth weithredol wrth ddatblygu dogfen trosglwyddo gofal.

Daeth Andrea Donald (*ar y dde*), Gweithiwr Cymorth yn Ysbyty Gorseinon yn ail yn y categori Gweithiwr Cymorth Iechyd y Flwyddyn am ei hymrwymiad i ysgogi cleifion i ddod yn fwy actif ac yn gyffredinol yn fwy cymdeithasol.

Arbenigwr Cardiaidd Treforys yn ennill gwobr ragorol cyn ymddeol - Roedd Dr

Mark Anderson yn un o'r triawd o ymgynghorwyr a sefydlodd Ganolfan Gardiaidd Ysbyty Treforys fwy na dau ddegawd yn ôl ac aeth ymlaen i ddatblygu diddordeb arbenigol mewn arhythmia (rhythmau anarferol y galon). Ar gyfer y gwaith achub bywyd hwn y cafodd ei gydnabod gan Gyngrhair Arhythmia Prydain, a gyflwynodd

Wobr Unigolyn Eithriadol sydd wedi cyfrannu at Wasanaethau Arhythmia 2018.

Dadansoddi Perfformiad

Mae'r adran hon yn grynodeb o berfformiad y Bwrdd Iechyd yn erbyn mesurau perfformiad blynyddol Llywodraeth Cymru. Mae manylion llawn i'w gweld yn atodiad un.

Nod fframwaith mesurau perfformiad blynyddol Llywodraeth Cymru yw dangos y gwelliant blynyddol yn iechyd a lles pobl Cymru yn erbyn y themâu a restrir yn y siart cylch.

Mae'r adran sy'n dilyn yn nodi sut roedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn perfformio yn erbyn y mesurau hyn gan Lywodraeth Cymru. Mae'n gweithio ar sail dull 'cerdyn sgorio cytbwys' sy'n rhoi gwybodaeth ynghylch sut mae'r Bwrdd Iechyd yn perfformio dros gyfnod o 12 mis neu o'i gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol. Mae'n asesu a yw perfformiad wedi gwella, dirywio neu aros yr un fath dros y cyfnod hwnnw.

Mae'r tabl isod yn dangos perfformiad Bwrdd Iechyd PABM lle mae gwybodaeth am dueddiadau 12 mis ar gael. Fel y gwelir, yn 2018/19 mae Bwrdd Iechyd PABM wedi **gwella mewn 40** o'r 67 thema ac **wedi cyrraedd y targed yn llawn yn 19** o'r mesurau. Mae hyn yn gyson â nod y Bwrdd Iechyd sef gwelliant parhaus.

Mae perfformiad yn erbyn mesurau o fewn Fframwaith Cyflawni'r GIG yn cael ei asesu ar hyn o bryd yn ôl blwyddyn ariannol, sef 1 Ebrill hyd at 31 Mawrth. Mae hyn yn alinio cyfnodau adrodd data ariannol a pherfformiad yng Nghyfrifon Blynyddol sefydliad GIG. Oherwydd natur rhai o'r mesurau yn Fframwaith Cyflawni'r GIG, fel y rhai sy'n dibynnu ar wybodaeth wedi'i chodio'n glinigol, gall oedi ddigwydd o ran argaeledd y data sydd ei angen ar gyfer asesu perfformiad blynyddol ac felly nid yw bob amser ar gael pan gaiff adroddiadau blynyddol eu cynhyrchu. Mae manylion pellach i'w gweld yn atodiad un.

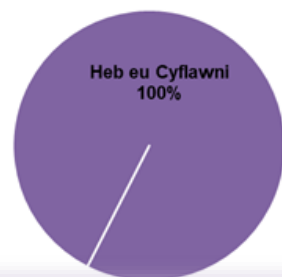
Cerdyn Sgorio Cytbwys a ddilyswyd gan Lywodraeth Cymru lle mae data 12 mis ar gael – BI PABM 20018/19

BIP Abertawe Bro Morgannwg	Tuedd Perfformiad – Wedi Gwella	Tuedd Perfformiad – Wedi Cynnal	Tuedd Perfformiad – Wedi Dirywio	Crynodeb	Crynodeb o'r Targedau*
AROS YN IACH – Rwy'n cael fy hysbysu'n llawn ac yn cael cymorth i reoli fy iechyd corfforol a meddyliol fy hunan	2 fesur	0 mesur	1 mesur	↑	0 mesur
GOFALDIOGEL - Rwy'n cael fy amddiffyn rhag niwed ac yn amddiffyn fy hunan rhag niwed hysbys	8 mesur	0 mesur	7 mesur	↑	1 mesur
GOFALUNIGOL - Rwy'n cael fynhrin fel unigolyn, gyda fy anghenion a fy nghyfrifoldebau fy hunan	4 mesur	1 mesur	0 mesur	↑	5 mesur
EIN STAFF A'N HADNODDAU - Rwy'n gallu cael hyd i wybodaeth ynghylch sut mae'r GIG yn agored ac yn glir o ran ei ddefnydd o adnoddau	7 mesur	1 mesur	3 mesur	↑	2 fesur
GOFALAMSEROL - Mae gen i fynediad amserol i wasanaethau yn seiliedig ar anghenion clinigol ac rwy'n cymryd rhan weithgar mewn	13 mesur	0 mesur	10 mesur	↑	9 mesur
GOFALLEFFEITHIOL - Rwy'n cael y gofal a'r cymorth iawn mor lleol ag sy'n bosibl ac rwy'n helpu i wneud y gofal hwnnw yn llwyddiannus	3 mesur	1 mesur	3 mesur	→	1 mesur
GOFALAG URDDAS - Rwy'n cael fy hysbysu'n llawn ac yn cael cymorth i reoli fy iechyd corfforol a meddyliol fy hunan	3 mesur	0 mesur	0 mesur	↑	1 mesur
Crynodeb	40 mesur	3 mesur	24 mesur	↑	19 mesur

AROS YN IACH – Mae pobl yng Nghymru yn cael eu hysbysu'n dda ac yn cael cymorth i reoli eu hiechyd eu hunain

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

**Roeddem
wedi
brechu,581
staff**

Cefnogwyd mwy
na 2,000 o
ysmygwyr i atal
ysmygu

88% o blant 10
diwrnod oed yn
cael eu gweld fel
rhan o Raglen
Plentyn Iach
VCymru

Tuedd perfformiad:

2 fesur wedi gwella ↑

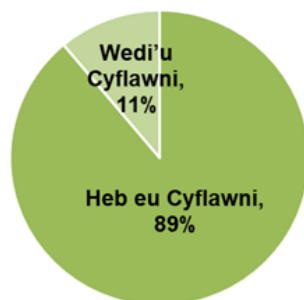
1 mesur wedi dirywio ↓

Crynodeb: Mae'r mesurau yn yr adran hon yn canolbwyntio ar atal a camau gweithredu y mae'r Bwrdd Iechyd yn eu cymryd i helpu pobl i reoli eu hiechyd eu hunain ac maent yn cynnwys imiwneiddio plant ac ysmegu yn ystod beichiogrwydd. Gwnaed cynnydd da drwy gydol y flwyddyn i gynyddu cyfraddau imiwneiddio plant i 91.1%, ond roedd perfformiad ychydig yn is na'r targed cenedlaethol o 95%. Er nad oes data llawn ar gael eto, mae arwydd cynnar yn dangos y **byddwn yn cyflawni**'r mesur ar gyfer canran yr ysmegwyr sy'n rhoi'r gorau iddi ar ôl 4 wythnos ond nid ar gyfer canran yr ysmegwyr sy'n gwneud ymdrech i roi'r gorau iddi drwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu.

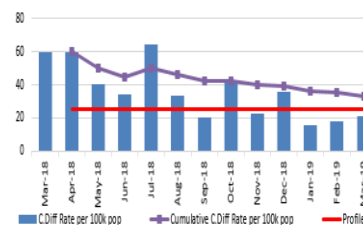
GOFAL DIOGEL- Mae pobl yng Nghymru'n cael eu hamddiffyn rhag niwed a'u cefnogi i amddiffyn eu hunain rhag niwed hysbys

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

37% yn llai o achosion *C.difficile*, **7%** yn llai o achosion *S. aureus* bacteraemia, **4%** yn llai o achosion *E. coli* bacteraemia

Llwybr Gofal Sepsis
– Dyletswyddau
Gofal yr Awr Gyntaf

Cynydd mewn cydymffurfiaid gyda'r
Bwndel awr gyntaf Sepsis Six

Defnyddio **llai** o
eitemau gwrth-
facteriol

Tuedd perfformiad:

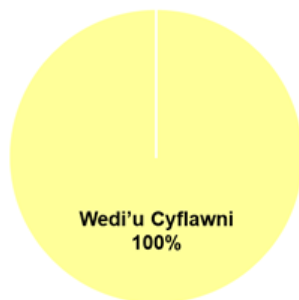
8 mesur wedi gwella ↑ **7 mesur wedi dirywio ↓**

Crynodeb: Mae'r mesurau yn yr adran hon yn canolbwyntio ar ddiogelwch a sicrhau nad oes unrhyw niwed yn dod i gleifion, mae'n cynnwys heintiau a gafwyd gan ofal iechyd, digwyddiadau difrifol, rhagnodi a hunan-niwed. Cydymffurfiwyd â'r mesur bwndel un awr 'Chwech Sepsis' a gwnaed cynnydd sylweddol o ran lleihau heintiau a gafwyd ym maes gofal iechyd a rhagnodi gwrthfotigau yn ystod y flwyddyn. Mae gwaith ar y gweill i fynd i'r afael â phob maes arall. Gweler y manylion yn y [Datganiad Ansawdd Blynyddol](#)

GOFAL UNIGOL- Mae pobl yng Nghymru'n cael eu trin fel unigolion gyda'u hanghenion a'u cyfrifoldebau eu hunain

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Crynodeb o Berfformiad

90% o breswylwyr a dderbyniodd wasanaethau Iechyd Meddwl eilaidd wedi cael Cynllun Triniaeth Gofal (CTP) dilys

Derbyniodd 100% o'r preswylwyr eu adroddiad asesiad canlyniad o fewn 10 dydd ar ôl yr asesiad

Cynydd yn y defnydd o linellau cymorth cenedlaethol dros y flwyddyn ar gyfer iechyd meddwl, dementia a chamddefnyddio sylweddau

Tuedd perfformiad:

4 mesur wedi gwella ↑ 1 mesur wedi'i gynnal →

Crynodeb: Mynediad i linellau cymorth a gwasanaethau iechyd meddwl yw themâu'r pum mesur yn yr adran hon. **Cyflawnwyd pob un yn 2018/19.**

STAFF AC ADNODDAU- Mae pobl yng Nghymru'n gallu cael hyd i wybodaeth ynghylch sut mae'r GIG yn cael adnoddau ac yn gwneud defnydd gofalus ohonynt

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

Roedd dros
9,000 o staff
wedi cael
adolygiad
Gwerthuso
Datblygiad
Personol
blynyddol

Cynnydd o **22%**
yn nifer y staff
sy'n cwblhau'r
holl hyfforddiant
gorfodol (hyd at
fis Rhagfyr
2018)

Gostyngiad yn
nifer y cleifion nad
ydynt yn mynd i
apwyntiadau
newydd a dilynol i
gleifion allanol
(DNAs)

Tuedd perfformiad:

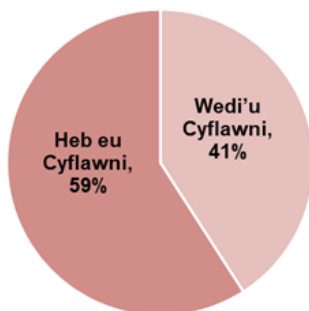
7 mesur wedi gwella ↑ 1 mesur wedi'i gynnal → 3 mesur wedi dirywio ↓

Crynodeb: Mae unarddeg o fesurau yn yr adran hon ond oherwydd argaeledd data, mae Llywodraeth Cymru wedi darparu asesiad ar ddau fesur yn unig. Cyflawnwyd y ddau yn llawn yn 2018/19 sef cyflawniad 100%. Mae naratif ynghylch y mesurau eraill i'w gweld yn atodiad un.

GOFAL AMSEROL- Mae pobl yng Nghymru'n cael mynediad amserol i wasanaethau yn seiliedig ar angen clinigol ac maen nhw'n chwarae rhan weithgar mewn penderfyniadau am eu gofal

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

- ✓ **22%** yn llai o gleifion yn aros yn hirach na 36 wythnos ar gyfer triniaeth.
- ✓ Dim claf yn aros am dros 14 wythnos ar gyfer therapïau
- ✓ Dim claf yn aros dros 8 wythnos ar gyfer pob diagnosteg nad yw'n gardioleg a safle'n cael ei gynnal yn Endosgopi
- ✓ Y cleifion sy'n aros yn hiraf wedi ei lleihau gan fwy na thraean

Tuedd perfformiad:

13 mesur wedi awella ↑

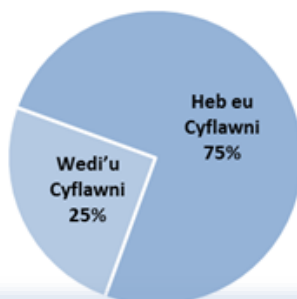
10 mesur wedi dirwio ↓

Crynodeb: Ffocws yr adran hon yw mynediad at wasanaethau ac mae'r mesurau'n canolbwyntio'n bennaf ar amserau aros. Cyflawnwyd naw o'r 14 mesur yn yr adran hon yn 2018/19. Gwnaed cynnydd sylweddol yn ystod y flwyddyn i leihau amserau aros am driniaeth ddewisol. Bu gwelliannau pwysig o ran darparu gwasanaethau Strôc ac mae gofal heb ei drefnu wedi dechrau sefydlogi. Gweler atodiad un am fanylion.

GOFAL EFFEITHIOL- Mae pobl yng Nghymru'n cael y gofal a'r cymorth iawn mor lleol ag sy'n bosibl ac yn cael cyfle i gyfrannu a gwneud y gofal hwnnw yn llwyddiannus

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

Gostyngiad o 4% o ran Oedi Wrth Drosiglwyddo Gofal Iechyd Meddwl

Cynnydd o 65% o ran Oedi Wrth Drosiglwyddo Gofal Nad Yw'n Iechyd Meddwl

Gwnaethom godio dros 10,000 o achosion clinigol yn ystod 2018/19

Tuedd perfformiad:

3 mesur wedi gwella ↑

1 mesur wedi'i gynnal →

3 mesur wedi dirywio ↓

Crynodeb: Mae'r mesurau hyn yn canolbwyntio ar sicrhau bod cleifion yn cael y driniaeth gywir a bod prosesau effeithiol yn cael eu dilyn. Cyflawnodd Bwrdd Iechyd PABM y targed sy'n ymwneud â chwblhau Adolygiadau Marwolaethau Cyffredinol o fewn 28 diwrnod i farwolaeth claf. Er na chyrhaeddwyd y targed yn ymwneud â chodio clinigol, mae PABM yn gyson uwch na chyfartaledd Cymru gyfan. Nid yw'r targed wedi'i gyflawni ar gyfer Oedi wrth Drosiglwyddo Gofal, fodd bynnag mae Iechyd Meddwl yn gwella, a ffocws ein sylw yw achosion nad ydynt yn rhai Iechyd Meddwl. Mae Astudiaethau Ymchwil a chyfraddau marwolaethau wedi'u cynnwys yma ond nid oedd data ar gael adeg yr adroddiad.

Crynodeb o Berfformiad

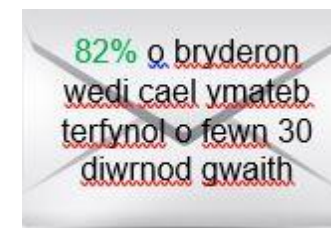
Cyflawni targedau cenedlaethol:

Tuedd perfformiad:

3 mesur wedi gwella ↑ 0 mesur wedi dirywio ↓

Uchafbwyntiau:

Byddai 95% o
gleifion yn argymhell y
Bwrdd Iechyd neu ei
argymhell yn fawr

Cwblhawyd dros
58,000 o arolygon
ffrindiau a theulu

Crynodeb: Mae'r adran hon yn cwmpasu ystod o fesurau sy'n canolbwyntio ar adborth a phrofiad cleifion. Mae tri mesur yn yr adran hon, ond mae data blwyddyn lawn ar gael yn unig ar gyfer y mesur sy'n ymwneud â phryderon yr ymatebwyd iddynt o fewn 30 diwrnod a gyflawnwyd yn 2018/19. Mae'r ddau fesur arall yn canolbwyntio ar ganslo triniaethau dewisol a lleihau nifer y cleifion hŷn sy'n cael presgripsiynau amlroddadwy am feddyginiaethau a allai gael effeithiau gwrthgolinergig. Mae nifer o fesurau lleol sy'n ymwneud ag adborth cleifion hefyd wedi'u cynnwys yn yr adran hon i roi trosolwg mwy gwybodus. Gweler atodiad un.

Perfformiad y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol

lechyd a Lles Staff

- Datblygwyd ac ehangwyd y rhwydwaith Hyrwyddwyr Lles - mae dros 340 o Hyrwyddwyr Lles bellach wedi'u hyfforddi ar draws y Bwrdd Iechyd i gyfeirio cydweithwyr at wasanaethau cymorth staff (yn cefnogi ymyrraeth gynnar - gweler y lluniau cysylltiedig ar y dde) a chodi ymwybyddiaeth o ymgyrchoedd hybu iechyd cenedlaethol. Cafodd Rhaglen Enghreifftiol Comisiwn Bevan ei chwblhau yn 2017/18 ac roedd y rhwydwaith wedi cyflwyno'r gwaith yng Nghynhadledd Comisiwn Bevan yr haf diwethaf.
- Lansiwyd Gwasanaeth Lles Staff Newydd ar 18 Mehefin gan ddarparu ymyrraeth gynnar ar gyfer cymorth staff gyda dros 900 o atgyfeiriadau yn ystod y 10 mis cyntaf - rhestrau aros llai ar gyfer cyswllt cychwynnol cymorth iechyd meddwl o 6

wythnos i 7 diwrnod. Mae'r gwasanaeth yn rhan o Raglen Enghreifftiol Comisiwn Bevan 2018/19;

- Cyflwynwyd gweithdai 'Mindful Menopause' i staff ar draws y Bwrdd Iechyd gyda 60 o aelodau staff yn mynychu hyd yma (gweler gwerthusiad 'wordle');
 - Mae'r gwaith o sganio'r holl Gofnodion Iechyd Galwedigaethol Staff wedi dechrau er mwyn galluogi e-gofnod;
 - Rhoddwyd 8,581 o frechiadau fflw i staff yn ystod yr ymgyrch fflw, gyda 54.53% o staff rheng flaen yn derbyn y brechiad gan helpu i amddiffyn cleifion, staff a'r gymuned ehangach;
 - Cynhaliwyd 'Wythnos Lles' lwyddiannus ar draws y Bwrdd Iechyd ym mis Medi '18 gan hyrwyddo gwasanaethau mewnol a lleol sy'n cefnogi iechyd a lles staff
(Llun: Alison Clarke a Luke Hathaway).
 - Mae 267 o reolwyr wedi mynychu Gweithdai Straen Cysylltiedig â Gwaith, gan roi'r offer iddynt reoli straen cyflogeion yn y gwaith ac mae 209 wedi
-

mynychu Gweithdai Ymwybyddiaeth Iechyd Meddwl, gan helpu rheolwyr i adnabod a rheoli cyflyrau iechyd meddwl yn y gweithle;

- Estyniad cyllid llwyddiannus i ddarparu 'Gwasanaeth Cymorth Mewn Gwaith' Llywodraeth Cymru/ESF tan fis Rhagfyr 2022.

Y flwyddyn nesaf -

- Cwblhau cynllun trawsnewid Iechyd Galwedigaethol - bydd dull gwell, amlddisgyblaethol a gwaith digideiddio cofnodion/prosesau yn lleihau amserau aros ac yn gwella profiad staff.
- Cynlluniwyd Wythnos Lles ar draws y Bwrdd Iechyd ar gyfer Medi 2019 - dros 40 o weithdai a chyflwyniadau i hyrwyddo gwasanaethau sy'n cefnogi iechyd a lles staff.
- Nodi gwasanaethau sydd heb Hyrwyddwr Lles

gyda'r nod o gael Hyrwyddwr ym mhob Gwasanaeth/Adran i gefnogi iechyd a lles staff.

Llun: Mae'r Hyrwyddwr Lles Sharon Taylor o Dîm Clinigol Aciwt y ddinas wedi trawsnewid ardal yng Nghlinig Bôn-y-maen yn gampfa i staff ei mwynhau.

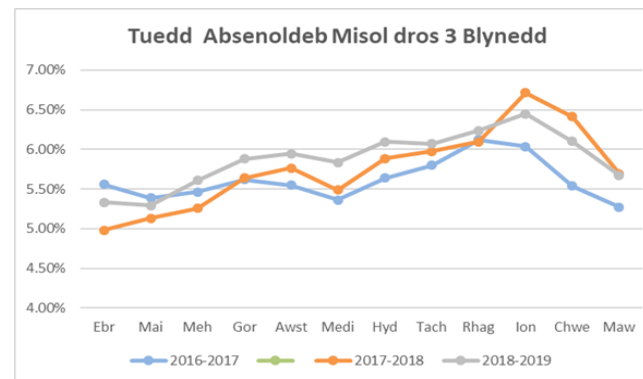

- Parhau i gyflwyno gweithdai 'Mindful Menopause' i staff.

Absenoldeb Oherwydd Salwch

Dechreuodd 2018/19 gyda chyfradd absenoldeb salwch misol o 5.33%, sydd 0.37% yn uwch na'r llynedd. Oherwydd nifer o ffactorau drwy gydol y flwyddyn, yn enwedig ymgynghori â 3,000 o staff trwy newid Ffin Pen-y-bont ar Ogwr, roedd absenoldeb wedi cynyddu 0.26%. Fodd bynnag, er mis Rhagfyr 2018 mae absenoldeb oherwydd salwch wedi gwella perfformiad a thrwy ganolbwyntio'n arbennig ar reoli salwch hirdymor mae ein perfformiad wedi gwella 0.80%. Roedd y gostyngiad o 2% mewn absenoldeb oherwydd y fflw wedi helpu i gyflawni'r newid trywydd hwn. Mae'r gyfradd salwch

gronnus ym Mwrdd Iechyd PABM ym mis Mawrth 2019 wedi gwella 0.06% er mis Rhagfyr 2018.

Ein nod yw lleihau absenoldeb oherwydd salwch drwy gydol y flwyddyn i ddod gan ganolbwyntio'n benodol ar wella iechyd a lles staff.

Mae'r cynlluniau ar gyfer 2019/20 yn cynnwys

- Parhau i gyflwyno Polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith Cymru Gyfan, gan atgyfnerthu ffocws y polisi ar weithgareddau iechyd a lles staff sy'n ofynnol i gynyddu presenoldeb yn y gwaith;
- Rydym wedi hyfforddi 252 o reolwyr yn y Polisi Rheoli Presenoldeb yn y Gwaith newydd;
- Canolbwyntio ar ymyrraeth gynnar ar gyfer cyflyrau Cyhyrsgerbydol (MSk) ac Iechyd Meddwl, drwy'r Gwasanaethau Cynghori a Chymorth Lles staff. Cyflymu achosion ar gyfer atgyfeiriadau a diagnosis cynnar. Felly, lleihau absenoldeb salwch trwy wella iechyd a lles gweithwyr;
- Galluogi unedau cyflenwi a rheolwyr gwasanaeth i reoli salwch yn well trwy ganolbwyntio ar achosion absenoldeb hirdymor, gan ganolbwyntio ar gyfathrebu cynharach sy'n helpu staff i ddychwelyd i'r gwaith yn gynharach;
- I gefnogi lansiad y polisi Menopos newydd, mae 'gweithdai lles menopos' misol 'wedi

dechrau a byddant yn parhau drwy gydol 2019/20.

Mae Camau Gweithredu'r Gweithlu Meddygol yn cynnwys:

- Llwyddo i sicrhau cyllid gan Lywodraeth Cymru i weithredu gwaith cynllunio e-swydd. Mae'r broses gyflwyno wedi dechrau, a bydd y prosiect hwn yn cynnwys craffu ar yr holl gynlluniau swyddi meddygon ymgynghorol a SAS a hawliau gwyliau blynyddol i gynyddu cynhyrchiant;
- Llwyddo i sicrhau cyllid gan Lywodraeth Cymru i gyflwyno 'Locwm ar Ddyletswydd'. Bydd hyn yn digideiddio gwaith bwcio pob locwm, gyda dolen i'r Gyflogres a bydd yn helpu i gyflwyno banc meddygol i gynyddu cyfraddau llenwi mewnol a lleihau gwariant locwm;
- Bydd y ddwy system hyn yn helpu'r Bwrdd Iechyd i ddigideiddio'r gweithlu meddygol gan sicrhau mwy o dryloywder ac effeithlonrwydd;
- Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio'n agos gyda Kendall Bluck i adolygu'r adrannau achosion brys yn Nhreforys a Chastell-nedd Port Talbot gan gynnwys cynnal adolygiad o bob rota meddygon iau. Mae hyn wedi arwain at set o argymhellion trawsnewidiol ar gyfer yr drannau

achosion brys gan baru'r gweithlu â gweithgaredd a galw;

- Gweithio'n agos gyda thîm recriwtio parhaol Medacs i leihau swyddi anodd eu llenwi. Er enghraifft, mae Meddyg Ymgynghorol mewn Histopatholeg wedi cael ei recriwtio'n ddiweddar;
- Cymryd rhan yn rowndiau recriwtio Bapio yn India yn 2016, 2017 a 2018 gan lwyddo i benodi meddygon i helpu i lenwi swyddi gwag meddygon iau. Bydd y Bwrdd Iechyd yn cymryd rhan eto yn 2019;
- Gweithio gyda'r Colegau Brenhinol perthnasol a'r Ddeoniaeth i benodi meddygon Mentrau Hyfforddiant Meddygol a all weithio i'r Bwrdd Iechyd am ddwy flynedd. Mae hyn wedi helpu i sefydlu llwybr hyfforddi newydd mewn

gwahanol wledydd; Meddyg ymgynghorol (ar y chwith) o Abertawe yw'r hyfforddwr gorau. Mae Meddygon a Deintyddion ar draws Cymru wedi cael eu cydnabod am eu hymroddiad gwerthfawr i addysgu'r genhedlaeth

nesaf o weithwyr proffesiynol gofal iechyd.

- Datblygu strategaeth recriwtio a chadw Meddygol a Deintyddol gynhwysfawr i gynyddu'r gweithlu meddygol craidd a thorri'r cylch asiantaeth.

Newid Ffin

Roedd tîm y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol wedi rheoli'r trosglwyddiad staff TUPE mwyaf yn hanes GIG Cymru. Fel rhan o'r ymarfer ymgynghori, roedd y tîm wedi cysylltu â thros 2,000 o staff a chynnal dros 200 o gyfarfodydd unigol gyda staff. Datblygwyd proses a oedd yn rhoi modd i staff wirfoddoli i drosglwyddo i Fwrdd Iechyd PCTM gyda diogelwch TUPE. Roedd y tîm hefyd wedi addasu proses Polisi Newid Sefydliadol i reoli'r newid ac roedd dros 3,426 o aelodau staff wedi trosglwyddo i Fwrdd Iechyd PCTM. Roedd hwn yn ddarn sylweddol o waith i'r tîm sydd wedi cael ei gymeradwyo gan bawb am y gwaith y maent wedi'i wneud ac am ba mor esmwyth y cafodd y broses ei rheoli i'r staff dan sylw.

Cysylltiadau Gweithwyr

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf bu gostyngiad sylweddol mewn achosion cysylltiadau gweithwyr, mae'r tîm wedi gweithio'n galed i ddatrys achosion sydd heb eu datrys a newid hinsawdd cysylltiadau gweithwyr yn y Bwrdd Iechyd. Mae'r tîm yn gweithio gydag ACAS i helpu i feithrin cysylltiadau cadarn â chydweithwyr undebau llafur.

Safonau'r Iaith Gymraeg

Mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn cydnabod pa mor bwysig yw hi fod cleifion, defnyddwyr gwasanaethau a theuluoedd yn gallu derbyn gwasanaethau diogel ac ymatebol o safon mewn iaith o'u dewis. Pan fo hynny'n bosibl ac yn ymarferol, dyma'r dull a ddefnyddir gan y Bwrdd Iechyd i gydymffurfio'n llawn â'r Cynllun Iaith Gymraeg, roedd hyn yn seiliedig ar Ddeddf yr Iaith Gymraeg 1993.

Ym mis Gorffennaf 2018, cyflwynwyd Hysbysiad Cydymffurfio drafft i Fwrdd Iechyd PABM mewn perthynas â Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 7) newydd gan Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg. Cynigiwyd cyfle i'r Bwrdd Iechyd gymryd rhan mewn ymgynghoriad ynghylch y Safonau Iaith drafft a oedd yn berthnasol iddo. Cafodd yr ymateb i'r hysbysiad cydymffurfio ei gyflwyno i Gomisiynydd y Gymraeg ar ddechrau mis Hydref 2018 ac yna cafodd apêl ei chyflwyno ac o ganlyniad i hyn gwnaethom dderbyn Hysbysiad Cydymffurfio Terfynol ar ddiwedd Tachwedd 2018 gyda dyddiad gweithredu effeithiol o fis Mai 2019. Mae nifer o'r gofynion hyn yn adlewyrchu'r Cynllun Iaith Gymraeg presennol ond

mae rhai yn gwbl newydd. Er mwyn hwyluso cyflawni a chydymffurfio â'r safonau, lluniwyd cynllun gweithredu cynhwysfawr a fydd yn cael ei gyflwyno drwy grŵp gorchwyl a gorffen newydd a oruchwylir gan y Cyfarwyddwr Llywodraethu.

Er bod ein sylw wedi canolbwyntio i raddau helaeth ar Safonau'r Gymraeg newydd yn ystod 2018, mae'r Bwrdd Iechyd wedi parhau i wella ei gynnig presennol fel y dangosir gan y cyflawniadau a restrir isod:

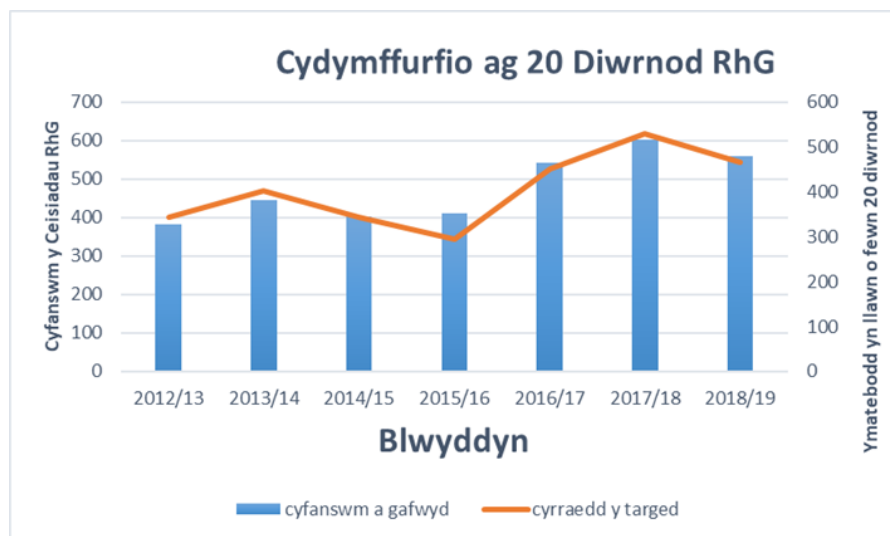
- Mae Bwrdd Iechyd PABM yn sicrhau bod ystyriaethau'r Gymraeg yn cael eu cynnwys wrth gomisiynu a chontractio gwasanaethau;
- Mae dewis iaith yr holl gleifion mewnol yn cael ei gasglu wrth eu derbyn;
- Er bod y llawlyfr staff bob amser wedi cynnwys adran ar yr iaith Gymraeg, fe'i hadolygwyd yn ystod 2018/19 i adlewyrchu

pwysigrwydd ymwybyddiaeth iaith.

Cydymffurfio â'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth

Roedd y Bwrdd Iechyd wedi derbyn 561 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth yn 2018-19, ac ymatebwyd i 83% ohonynt o fewn y terfyn amser o 20 diwrnod gwaith. Mae apeliadau am ymatebion y Bwrdd Iechyd yn parhau'n isel ar 1%. Mae'r math o wybodaeth y gofynnir amdani yn parhau i ganolbwyntio'n bennaf ar effeithlonrwydd, perfformiad a thryloywder.

Adolygiadau Mewnol

Bydd unrhyw fynegiant o anfodlonrwydd ynghylch delio â chais Deddf RhG yn destun adolygiad

mewnol a bydd ailasesiad annibynnol o'r ymateb yn cael ei gwblhau. Cafodd y Bwrdd Iechyd 6 chwyn am ei ymatebion Deddf RhG yn 2018/19, a chafodd pob un ei chadarnhau. Ni fu unrhyw ymchwiliadau gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yn ystod 2018/19.

Tryloywder

Mae gan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ragdybiaeth gynhenid o blaid datgelu; rhaid rhyddhau gwybodaeth oni bai bod un neu fwy o eithriadau wedi cael eu cymhwyso. O fis Gorffennaf 2017, dechreuodd y Tîm RhG gofnodi nifer y ceisiadau lle mae eithriad wedi'i gymhwyso. Gweler isod y nifer a'r mathau o eithriadau a gymhwyswyd.

- S12-Cost cydymffurfio'n fwy na'r terfyn priodol - 49
- S21-Gwybodaeth yn hygyrch i'r ymgeisydd drwy ddulliau eraill - 31
- S22- Bwriedir cyhoeddi'r wybodaeth yn y dyfodol - 1
- S40-Gwybodaeth bersonol wedi'i diogelu gan y Ddeddf Diogelu Data / GDPR - 67
- S41-Gwybodaeth a ddarparwyd yn gyfrinachol (ond dim ond os bydd hyn yn golygu torri hyder) - 3
- S43-Buddiannau masnachol - 11

Adroddiad Cynaliadwyedd

Yn unol ag adroddiadau blynyddol Sector Cyhoeddus Trysorlys EM, mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd gyhoeddi data mewn perthynas â metrigau cynaliadwyedd allweddol gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i; ddefnydd cyfleustodau, cynhyrchu gwastraff a Rheolaeth Amgylcheddol. Mae'r datganiad canlynol yn cydweddu â chanllawiau Trysorlys EM a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2016. Mae pob ffactor trosi CO² yn cyd-fynd ag adroddiadau nwyon tŷ gwydr Llywodraeth y DU - ffactorau trosi 2016 ac eithrio ffactorau trosi CO² Gwastraff Clinigol arbenigol gan Contractwr Gwastraff Clinigol y Bwrdd Iechyd.

Mae Bwrdd Iechyd PABM yn gyfrifol am 60 o safleoedd gan gynnwys pedwar Ysbyty Acíwt, chwe Ysbyty Cymunedol a'r gweddill yn cynnwys Clinigau, Unedau Anabledd Dysgu Canolfannau Iechyd a thri adeilad cymorth cysylltiedig heb fynediad uniongyrchol i gleifion gan gynnwys Pencadlysoedd a Golchdy Canolog.

Cyfanswm y tir a feddiannir gan y Bwrdd Iechyd yw 104 hectar. Mae adeiladau yn gorchuddio cyfanswm o arwynebedd llawr mewnol gros o 349,809 M².

Llywodraethu Rheolaeth Amgylcheddol

Yn 2015/16 sefydlodd yr Athro Andrew Davies (Cadeirydd Bwrdd Iechyd PABM) Bwyllgor Amgylcheddol o fewn y Bwrdd Iechyd. Cyflwynir yr adroddiad Rheoli Amgylcheddol Blynyddol i'r Pwyllgor Amgylcheddol a'i anfon ymlaen wedyn i Bwyllgor Gwaith y Bwrdd Iechyd drwy'r Cadeirydd.

Mae'r Pwyllgor Amgylcheddol yn gyfrifol am nodi a sicrhau bod polisiau a strategaethau ar waith i fodloni amcanion corfforaethol y Bwrdd Iechyd o ran rheolaeth amgylcheddol. Mae pob un o naw safle PABM y mae angen achrediad ISO14001 arnynt wedi llwyddo i gadw eu hachrediad yn 2018/19. Trosglwyddodd y Bwrdd Iechyd i fersiwn 2015 o Safon ISO14001 yn ystod ei archwiliad ym mis Mai 2018.

Targedau Amgylcheddol - Roedd y targedau canlynol ar Wastraff, Trydan, a Nwy a Dŵr ar gyfer 2018/19 wedi'u gosod fel rhan o Amcanion Amgylcheddol y Bwrdd Iechyd:

Targed Gwastraff: Cynyddu ailgylchu / adfer 4.5%

Canlyniad: Roedd y swm a ailddefnyddiwyd/ailgylchwyd wedi cynyddu 16.99% (99 tunnell) tra bod swm y gwastraff cyffredinol wedi gostwng 8.64% (458 tunnell) yn unol â thargedau Strategaeth Wastraff y Bwrdd Iechyd. Mae gostyngiad cost o £437,230.00 o'i gymharu â 2016/17 hefyd wedi'i gyflawni.

Targed Trydan: Lleihau defnydd trydan 1%

Canlyniad: Roedd y defnydd o drydan wedi cynyddu 0.9%. Er bod hyn yn fwy na'r targed, mae'n ostyngiad o'i gymharu â chanlyniad y llynedd pan oedd cynnydd o 6% yn y defnydd. Gellir priodoli'r cynnydd yn

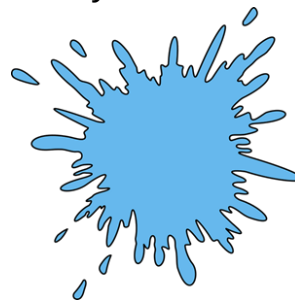
Targed Nwy: Lleihau defnydd nwy 1%

Canlyniad: Roedd y defnydd o nwy wedi gostwng 7.4%. Priodolir y rhan fwyaf o'r ffigur hwn i'r boeleri mawr yng Nghefn Coed yn cael eu gwaredu, a gwaith monitro gweithredol o dueddiadau defnydd pob safle gydag offer "Systemau Rheoli Adeiladau" newydd yn Ysbyty Singleton ac Ysbyty Tywysog Cymru.

Targed Dŵr: Lleihau defnydd dŵr 1%

Canlyniad: Roedd y defnydd o ddŵr wedi gostwng 11%. Mae nifer o ollyngiadau wedi'u cywiro ac mae'r boeleri mawr yng Nghefn Coed wedi'u diffodd gan helpu i leihau defnydd.

Datblygiad Cynaliadwy

Mae'r Bwrdd Iechyd yn llwyr ymrwymedig i leihau ei ôl-troed carbon ac yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae wedi cael a chadw achrediad ISO14001:2015 am ei systemau Rheoli Amgylcheddol ym mhob un o'i ysbytai. Mae hyn yn dangos ymrwymiad i gyflawni cydymffurfiaid cyfreithiol a rheoleiddiol â rheoleiddwyr a'r llywodraeth.

Mae Strategaeth Lleihau Carbon a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Amgylchedd yn 2016, yn parhau i gydlyn cyfrifoldebau corfforaethol a gweledigaeth ddeng mlynedd y Bwrdd Iechyd ynghylch lleihau carbon. Mae'r weledigaeth yn nodi chwe maes gweithredu yn y Bwrdd Iechyd.

- Adeiladau heb Garbon
- Teithiau heb Garbon
- Gwastraff heb Garbon
- Caffaeliad heb Garbon
- Diwylliant heb Garbon
- Dyfodol heb Garbon

Mae targedau cysylltiedig a dangosyddion pefformiad allweddol wedi cael eu datblygu ac yn cael eu monitro gan y Pwyllgor Amgylchedd.

ALLYRIADAU NWWYON Tŷ GWYDR		2016-17	2017-18	2018-19
Dangosyddion anariannol (1,000 tCO2e)	Cyfanswm gros allyriadau	40	40	34.2
	Allyriadau gros Cwmpas 1 (uniongyrchol) (tanwydd olew)	0.09	0.17	0.18
	Allyriadau gros Cwmpas 1 (uniongyrchol) (nwy)	18.29	17.32	16.04
	Allyriadau gros Cwmpas 1 (uniongyrchol) (trafnidiaeth a berchnogir)	0.59	0.41	0.36
	Allyriadau gros Cwmpas 2 (anuniongyrchol) (trydan a brynwyd)	19.25	20.32	15.17
	Allyriadau gros Cwmpas 3 (anuniongyrchol arall) (teithiau busnes)	1.66	1.79	2.34
	Allyriadau gros Cwmpas 3 (anuniongyrchol arall) (gwastraff)	0.176	0.156	0.136
Ynni Perthynol a Ddefnyddiwyd (miliwn KWh)	Trydan: Cyfanswm a Ddefnyddiwyd	47	49	49.8
	Trydan: Hunangynhyrchwyd (PV)	0.049	0.083	0.085
	Nwy	99	94	87.4
	LPG	0	0	0
	Arall (olew)	0.33	0.6	0.6
Dangosyddion Ariannol (£miliwn)	Gwariant ar Ynni ac eithrio TAW	7.33	7.41	8.21
	Gwariant ar Drwydded CRC (2010 ymlaen)	£649,360	£580,117	Amcangyfrif prynu ôl-weithredol £521,845
	Gwariant ar wrthbwysiaid achrededig (e.e. GCOF)	0	0	0
	Gwariant ar deithiau busnes swyddogol	2.8	2.78	3.29

Polisi a Gweithdrefnau

Roedd y Bwrdd Iechyd wedi adolygu ei Bolisi Amgylcheddol yn 2018, ac roedd hyn yn cynnwys diweddarau llawlyfr Gweithdrefnau Rheoli Systemau Rheolaeth Amgylcheddol ISO14001.

Ynni

Roedd y defnydd o nwy wedi gostwng 7.4%, yn bennaf oherwydd ad-drefnu safleoedd a chael gwared ar y boeleri ar safle ysbyty Cefn Coed. Mae'r Prosiect System Rheoli Adeiladau, a gyflwynwyd i helpu i reoleiddio'r defnydd o ynni dros amrywiaeth o gyfarpar yn Ysbyty Tywysoges Cymru ac Ysbyty Singleton. Mae'r prosiect hwn wedi darparu gwell rheolaeth dros dymereddau yn yr ysbytai yn ystod haf 2018/19 ynghyd â gostyngiad yn y defnydd o nwy a chynhyrchiad cysylltiedig CO².

Cafodd llosgwyr newydd ar gyfer Boeleri Ysbyty Singleton eu gosod yn ystod yr haf a'u comisiynu ym mis Hydref 2018. Maent yn darparu mwy o effeithlonrwydd sydd wedi cyfrannu at y defnydd llai o nwy.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn parhau i brynu 100% o drydan adnewyddadwy, ac mae'n talu ardollau Ynni Adnewyddadwy ar ei gyfer.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi symud ymlaen i fynd ar ôl benthyciadau "ReFit - Twf Gwyrdd" drwy Lywodraeth Cymru. Mae'r gronfa Twf Gwyrdd yn galluogi'r Bwrdd Iechyd i fenthycu arian i ariannu cynlluniau lleihau carbon. Mae'n rhaglen waith ddwy flynedd sy'n caniatáu gwariant posibl o hyd at ddeng miliwn o bunnoedd ar gyfer y galw am fesurau arbed ynni. Bydd y gronfa Twf Gwyrdd yn cael ei had-dalu o'r arbedion ynni a wnaed.

Mae gwaith gyda chynllun ReFit Llywodraeth Cymru wedi symud yn ei flaen a phenodwyd Contractwr (Vital) ar 5 Rhagfyr 2018.

Dechreuodd arolygon Gradd Buddsoddi ym mis Ionawr 2019 - gyda golwg ar ddatblygu mesurau Cadwraeth Ynni hyd at ddeg miliwn o bunnoedd, ad-dalu'r gyllideb rhwng 6 ac 8 mlynedd a fyddai'n cyfateb i tua £1.8m o arbedion (chwyddiant ar 4%) ac arbedion o 3,500 tunnell o CO² y flwyddyn.

Fferm Solar

Ar wahân, ac eto o dan y rhaglen ReFit, mae'r Bwrdd lechyd wedi asesu hyfywedd adeiladu fferm solar 5 megawat ar dir trydydd parti. Mae'r Bwrdd lechyd wrthi'n trafod gyda'r tîrfeddiannwr. Os bydd yn mynd yn ei flaen, bydd y Fferm Solar yn costio amcangyfrif o £3.4m ac awgrymir y bydd cyfanswm cost y prosiect yn cael ei ad-dalu ymhen rhyw 7 mlynedd. Mae hyn yn cyfateb i gyfanswm arbedion blynyddol o 1500 tonnall o CO² gydag arbediad disgwyledig o £500K y flwyddyn. Yn unol â chyfrifoldebau'r Bwrdd lechyd o dan y cynllun Ymrwymiad Lleihau Carbon (CRC), bydd y Bwrdd lechyd yn prynu gwerth £521,845 o gredydau Carbon i'w ddefnyddio yn 2018/19 yn ystod y cyfnod cydymffurfio i brynu. Credydau carbon yw system y DU ar gyfer prynu Credydau i gyfrif am yr Ynni a ddefnyddir gan sefydliadau.

Strategaeth ymadael CRC y Bwrdd lechyd pan ddaw'r cynllun i ben yn 2018/19, fel y cytunwyd gan gyllid, yw aros yn y fethodoleg 'cydymffurfio i brynu' ar gyfer gweddill y cynllun sy'n gorffen yn 2018/19.

Gwastraff

Gwastraff		2016-17	2017-18	2018-19
Dangosyddion Anariannol (tunelli)	Cyfanswm gwastraff	5,398	5,301	4,843
	Tirlenwi	275	185	152
	Ailddefnyddio/ ailgylchu/adfer	4,793	583	683
	Wedi'i gompostio	0	0	21
	Llosgi heb adfer ynni	0	0	0
	Llosgi ac adfer ynni	330	4,533	3,987
Dangosyddion Ariannol (£)	Cyfanswm gwaredu gwastraff	1,678,470	1,380,383	1,241,240
	Tirlenwi	63,155	43,070	36,215
	Ailddefnyddio/ ailgylchu/adfer	1,360,607	177,947	180,122
	Wedi'i gompostio	0	0	1,838
	Llosgi heb adfer ynni	0	0	0
	Llosgi ac adfer ynni	254,708	1,159,366	1,023,064

*Nid yw TAW wedi'i chofnodi yn y dangosyddion ariannol gwastraff i gyd-fynd â chanllawiau EFPMS.

*Yn dilyn adolygiad o Ganllawiau Adrodd ar Gynaliadwyedd 2017-18 (Hydref 2017) a'r fetreg ddiffiniedig dylid nodi bod

gwastraff a waredwyd trwy losgi ac adfer ynni wedi cael ei gynnwys o dan 'Llosgi ac adfer ynni' – yn ystod blynyddoedd blaenorol roedd wedi cael ei gynnwys o dan 'Ailddefnyddio/Ailgylchu'. Bydd hyn yn parhau ar gyfer yr holl blynyddoedd sydd i ddod.

Yn seiliedig ar y Ffigurau Cyfanswm Gwastraff a amlinellir yn y tabl uchod, mae dadansoddiad o'r manylion fel a ganlyn:-

43% (2074 tunnell) – Gwastraff Domestig
39% (1885 tunnell) – Gwastraff Clinigol Peryglus
13% (636 tunnell) – Gwastraff Ailgylchu Cymysg Sych
3.5% (182 tunnell) – Gwastraff Annymunol
1% (45 tunnell) – Gwastraff Offer Trydanol ac Electronig
0.5% (21 tunnell) – Gwastraff Bwyd

Eleni, gwelwyd gostyngiad o 8.64% (458 tunnell) yng

ngyhfanswm y gwastraff a gynhyrchwyd gan y Bwrdd Iechyd. Mae'r gost gyffredinol wedi gostwng 10.08% (gostyngiad o £139,143.00 mewn costau) ers codi ymwybyddiaeth yn sylweddol, rhoi mwy o bwyslais ar yr hierarchaeth gwastraff a gostyngiad cyffredinol mewn gwastraff ar draws safleoedd y Bwrdd Iechyd.

Mae contract gwastraff ac ailgylchu domestig y Bwrdd Iechyd yn parhau i ddargyfeirio bron 100% o wastraff o safleoedd tirlenwi gyda'r gwastraff yn cael ei ddidoli mewn Cyfleuster Adennill Deunydd a deunyddiau gweddilliol yn cael eu defnyddio mewn cyfleuster Ynni o Wastraff. Mae'r broses hon yn helpu'r Bwrdd Iechyd i gydymffurfio â Strategaeth Llywodraeth Cymru - Tuag at Ddyfodol Diwastraff.

Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gweithredu casgliadau gwastraff bwyd ar wahân yn Ysbyty Cymunedol Cefn Coed a bydd yn parhau i ymdrechu i gynyddu'r sylw a roddir i hyn yn unol â thargedau deddfwriaethol Llywodraeth Cymru.

Er bod y defnydd cynyddol o eitemau meddygol untro yn ardderchog o safbwynt rheoli heintiau, mae'n cael effaith negyddol ar reoli gwastraff. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod y mater hwn ac ar hyn o bryd mae'n archwilio opsiynau ailgylchu addas.

Er y bu cynnydd yn y gwastraff a ailgylchwyd neu a ailddefnyddiwyd gan Fwrdd Iechyd PABM yn ystod 2018/19, disgwylir y bydd gwelliant pellach o ran gwahanu ailgylchu gwastraff cymysg sych glân yn 2019/20. Bydd hyn yn lleihau costau gwaredu ac yn gyson â Deddf Amgylcheddol 2016 Llywodraeth Cymru a thargedau cysylltiedig. Fodd bynnag, mae

symiau ailgylchu cymysg wedi cynyddu yn yr ysbytai aciwt yn ystod 2018/19.

Yn ogystal â lefelau ailgylchu uwch, mae'r Bwrdd lechyd wedi lleihau faint o wastraff cyffredinol mae'n ei gynhyrchu 8.64% (458 tonnelli). Mae hyn yn cyfateb â phwysau 401 o geir Mini!

Dylid nodi bod y Bwrdd lechyd wedi rhagori ar ei darged ISO14001 blynyddol ar gyfer ailgylchu/adfer gyda chynnydd o 4.5%, ac mae ar y trywydd iawn i gyrraedd targed Strategaeth Llywodraeth Cymru sef cyfradd ailgylchu/adfer o 20% erbyn 2025.

Mae prosiectau ar gyfer gwella cyfraddau ailgylchu ac adfer gwastraff yn cael eu datblygu trwy System Rheolaeth Amgylcheddol ISO14001 y Bwrdd lechyd gan sicrhau bod yr holl wastraff a gynhyrchir yn cael ei reoli'n briodol ac yn unol â champau gweithredu a amlinellir yn y Strategaeth Lleihau Gwastraff 2017-

2022. Mae arian cyfalaf wedi cael ei gadarnhau ar gyfer rhoi gorsafoedd biniau ailgylchu ychwanegol mewn ardaloedd symiau uchel, a bydd hyn yn cynyddu capasiti ailgylchu safleoedd ysbytai ymhellach.

Defnydd o Adnoddau

Defnydd o Adnoddau Penodol			2016 -17	2017 -18	2018 -19
Dangosyddio n Anariannol (000m3)	Dŵr a ddefnyddiwyd (Ystâd Di- swyddfa)	Cyflenwyd	503	494	439
		Carthffosiaet h	393	411	367
		Tynnwyd	0	0	0
Dangosyddio n Ariannol (£miliwn)	Costau Cyflenwad Dŵr (Ystâd Di-swyddfa)	Cyflenwyd	0.6	0.5	0.52
		Carthffosiaet h	0.55	0.57	0.54
		Tynnwyd	0	0	0

Mae'r dŵr a ddefnyddiwyd yn gyfartal â 25 metr ciwb (M^3) fesul person FTE (17k FTE) y flwyddyn, gostyn - giad o 5 M^3 fesul person o'i gymharu â 2017/18.

Mentrau Cynaliadwyedd Eraill

Seilwaith Gwyrdd

Ers cyflwyno Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae'r Cadeirydd wedi bod yn allweddol wrth greu cysylltiadau â sefydliadau eraill yng Nghymru sy'n gyfrifol am stiwardio'r Amgylchedd Naturiol. Yr amcan yw hyrwyddo 'Seilwaith Gwyrdd' o fewn y Bwrdd Iechyd wrth gyfrannu at yr amcanion llesiant cyffredinol. Mae Bwrdd Iechyd PABM wedi cynhyrchu portffolio o'i safleoedd gan fanylu ar ardaloedd o dir, gan gynnwys arolygon daearegol a chynefinoedd lle maent ar gael, ac mae wedi ymgysylltu â thrydydd partion i gynnal adolygiadau pellach a gwella ein stiwardiaeth o'r amgylchedd naturiol.

Gwobr y Faner Werdd Ysbyty Glanrhyd – Ym mis Mai 2018 cafodd y Bwrdd Iechyd ei asesu gan Cadwch Gymru'n Daclus am

wobr nodedig "y Faner Werdd" ar gyfer Ysbyty Glanrhyd.

Dyfarniad y Faner Werdd yw'r meincnod ar gyfer parciau a mannau gwyrdd yn y DU a thu hwnt, a ddyfernir yn unig i leoedd eithriadol sydd â'r safonau uchaf. Enillodd Ysbyty Glanrhyd wobwr y faner werdd ym mis Gorffennaf 2018 - y safle GIG cyntaf yng Nghymru i ennill yr achrediad hwn.

Roedd PABM wedi cydweithio â "Wild Spirit Bushcraft" a Llywodraeth Cymru i blannu stoc coed ffrwythau Cymru ar y safle. Mae'r coed (afalau, gellyg ac eirin) a blannwyd yn frodorol i Gymru yn "stoc Treftadaeth Cymru" brin mewn perygl o ddiflannu oni bai bod y rhaglenni plannu hyn ar waith. Cwblhawyd "Perllan" Glanrhyd ar 20 Mawrth 2019.

Mae mesurau ychwanegol wedi'u gwneud yn Ysbyty Treforys gan ganiatáu i'r ardaloedd o dir fynd yn ôl i arfer naturiol trwy beidio â thorri'r ffiniau o amgylch y meysydd parcio ac ati. Prynwyd amrywiaeth o gynefinoedd bioamrywiaeth (gwestai pryfed/blychau adar) yn benodol i'w cynnwys ar ein safleoedd mewn lleoliadau trefol.

Cydweithredu â Gardd Fotaneg Genedlaethol Cymru

Mae Cyfoeth Naturiol Cymru, Prifysgol Abertawe a'r Bwrdd Iechyd wedi dod at ei gilydd i hybu iechyd trwy fwy o fynediad at Natur.

Ym mis Rhagfyr 2018, cyflwynwyd cais am arian i Raglen Datblygu Cymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru 2014-20 ar gyfer Cymru "Bioffilig".

Os yw'n llwyddiannus bydd yr astudiaeth hon yn gweithio yn ardal Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot, gan ddefnyddio 40 o safleoedd yn ystâd Bwrdd Iechyd PABM fel canolbwynt ar gyfer prosiectau seilwaith gwyrdd a ddatblygwyd ar y cyd gan y gymuned. Mae'r safleoedd yn amgylchynu ysbytai, canolfannau iechyd, cyfleusterau iechyd meddwl a phreswyl. Byddwn yn cynyddu gwerth bioamrywiaeth, hygyrchedd, gwasanaethau ecosystem a chysylltedd. Byddwn yn creu mannau gwyrdd ysbrydoledig i bobl ac yn gwerthuso'r hyn sy'n gweithio orau i ddatblygu modelau y gellir eu cymhwyso ledled Cymru.

Gardd Lles

Ar gyfer y prosiect "Tyfu'r Dyfodol" a ddatblygwyd gan Ardd Fotaneg Genedlaethol Cymru, cafodd gardd les ei dylunio ym mis Ionawr 2019. Yn dilyn hynny, cafwyd "arddangosfa blannu" o'r "ardd les" yn y Gymdeithas Arddwriaethol Frenhinol - Caerdydd

(Ebrill 2019) a fydd yn cael ei harddangos hefyd yn Ysbyty Treforys yn 2019.

Yn ystod 2018/19, roedd y Bwrdd Iechyd, mewn cydweithrediad â Chadwch Gymru'n Daclus, wedi cyflwyno cais i'r gronfa loteri fawr – pleidlais y bobl. Llwyddwyd i sicrhau £50,000 o gyllid Prosiectau Pobl y Loteri Genedlaethol i'w ddefnyddio yn 2019/20.

Gan weithio gyda grwpiau gwirfoddol lleol, bydd hwn yn cael ei ddefnyddio i drawsnewid ardaloedd nad oes neb yn eu caru yn ysbytai Treforys a Gorseinon yn Abertawe ac Ysbyty Cwm Rhondda yn ardal gyfagos Cwm Taf Morgannwg.

Bydd loteri Pleidlais y Bobl yn cyflawni cynllun mewn cydweithrediad ag adran Bioamrywiaeth Cyngor Dinas

Abertawe ar gyfer iard yn Ysbyty Treforys gyda'r bwriad o gyfuno seilwaith gwyrdd gwell a darparu ardal sy'n ystyriol o ddementia i gleifion gan gynnwys gwelliannau i'r iard yn Ysbyty Gorseinon.

Tueddiadau Gwariant Hirdymor

Mae'r wybodaeth a'r siartiau isod yn dangos tueddiadau gwariant hirdymor y Bwrdd Iechyd. Fel y gwelir isod o ran y niferoedd ac yn graffig mae symudiad cyfyngedig ar draws y categorïau yn lefel y gwariant dros y cyfnod o bum mlynedd.

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol	232,967	237,071	232,790	242,052	245,546
Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill	199,632	216,761	236,363	238,469	250,518
Gwasanaethau Ysbytai a Chymunedol	756,410	802,341	868,757	887,423	898,238
	1,189,009	1,256,173	1,337,910	1,367,944	1,394,302

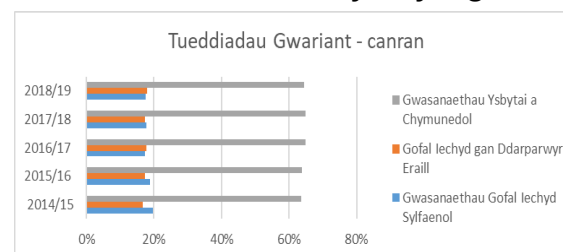
Mae gwariant ym mhob categori i raddau helaeth yn cynnwys y canlynol:

- Mae Gwasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol yn cynnwys – Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol (meddyg teulu), Gwasanaethau Deintyddol, Gwasanaethau Offthalmig, Cyffuriau ar Bresgripsiwn
 - Roedd y cynnydd yn 2018/19 yn bennaf oherwydd twf yn y contract GMS (£8.4m)

a wrthbwyswyd gan arbedion rhagnodi (£4.46m).

- Gofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill – Sefydliadau Eraill y GIG, Awdurdodau Lleol, Sefydliadau Gwirfoddol, Darparwyr Preifat, Gofal Nyrsio a Ariennir gan y GIG a Gofal Iechyd Parhaus.
 - Mae'r cynnydd o ryw £12m yn ganlyniad i'r cynnydd o £4.8m yng Ngwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru (WHSSC), £3.3m mewn costau awdurdodau lleol (oherwydd y cynnydd mewn cyllid ICF) a chynnydd o £4m mewn costau allanol.
- Gwasanaethau Ysbytai a Chymunedol – ysbytai gofal eilaidd – Treforys, Tywysoges Cymru, Castell-nedd Port Talbot, Singleton a chwe Ysbyty Cymunedol.

Roedd y cynnydd yn bennaf oherwydd costau staff o £30m a wrthbwyswyd gan ostyngiad mewn namau o £14.7m a gostyngiad o £4m mewn costau cyflenwadau a gwasanaethau clinigol.

Adroddiad Cyllid

Mae'r adroddiad hwn yn darparu Datganiadau Ariannol Cryno sy'n disgrifio perfformiad ariannol Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg (Bwrdd Iechyd PABM), ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019. Mae set lawn o Gyfrifon Blyneddol y Bwrdd Iechyd ar gael ar wefan Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe fel yr olynedd-sefydliad i Fwrdd Iechyd PABM o 1 Ebrill 2019.

PERFFORMIAD DYLETSWYDDAU ARIANNOL

Mae dwy ddyletswydd ariannol statudol y mae'n rhaid i Fwrdd Iechyd PABM eu cyflawni. Y ddyletswyddau a ddaeth i rym o 1 Ebrill 2014, yw bod rhaid i bob Bwrdd Iechyd sicrhau nad yw'n gwario mwy na chyfanswm y cyllid a ddyrennir iddo dros gyfnod o 3 blynedd. Roedd hyn wedi disodli'r ddyletswydd adennill costau ar gyfer pob blwyddyn ariannol (Deddf GIG (Cymru) 2014). Mae'r ddyletswydd hon yn cynnwys cyllid adnoddau refeniw a chyllid adnoddau cyfalaf. Mae'r trydydd cyfnod o dair blynedd yn dod i ben 2018/19.

Terfyn Adnoddau Refeniw	Blwyddyn 1 o 3 2016/17 £000	Blwyddyn 2 o 3 2017/18 £000	Blwyddyn 3 o 3 2018/19 £000	Cyfanswm £000
Cyllid Adnoddau Refeniw	1,060,938	1,096,250	1,133,300	3,290,488
Cyfanswm Costau Gweithredu	1,100,254	1,128,667	1,143,179	3,372,100
Tanwario/(Gor) wario yn erbyn Dyraniad	(39,316)	(32,417)	(9,879)	(81,612)
Fel % o'r Targed	3.71%	2.96%	0.87%	2.48%
Nid oedd y Bwrdd Iechyd hwn wedi bodloni ei ddyletswydd ariannol i adennill costau yn erbyn ei Derfyn Adnoddau Refeniw dros y 3 blynedd				

Terfyn Adnoddau Cyfalaf	Blwyddyn 1 o 3 2016/17 £0	Blwyddyn 2 o 3 2017/18 £0	Blwyddyn 3 o 3 2018/19 £0	Cyfanswm £0
Cyllid Adnoddau Cyfalaf	43,845	40,093	36,447	120,385
Cyfanswm Costau Gweithredu	43,751	40,051	36,407	120,209
Tanwario/(Gor) wario yn erbyn Dyraniad	94	42	40	176
Fel % o'r Targed	0.21%	0.10%	0.11%	0.15%
Roedd y Bwrdd Iechyd hwn wedi bodloni ei ddyletswydd ariannol i adennill costau yn erbyn ei Derfyn Adnoddau Cyfalaf dros y 3 blynedd 2016/17 i 2018/19				

DYLETSSWYDD I BARATOI CYNLLUN 3 BLYNEDD

Rhaid i'r Bwrdd Iechyd baratoi Cynllun Tymor Canolig Integredig hefyd yn unol â'r cyfarwyddiadau cynllunio a gyhoeddir gan Weinidogion Cymru. Er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r ddyletswydd o dan adran 175 o Ddeddf y GIG (Cymru) 2006, a gwella iechyd y bobl y mae'n gyfrifol amdanynt, a darparu gofal iechyd i bobl o'r fath, dylid cyflwyno'r cynllun i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.

Gan fod y Bwrdd Iechyd wedi'i roi o dan ymyriad wedi'i dargedu ym mis Medi 2016, nid oedd mewn sefyllfa i gyflwyno Cynllun Tymor Canolig Integredig 3 blynedd ar gyfer 2018/19 ac felly ni chyflawnodd y ddyletswydd i gael Cynllun Tymor Canolig Integredig 3 blynedd cymeradwy. Yn hytrach, mae'r bwrdd iechyd wedi gweithredu, mewn cytundeb â Llywodraeth Cymru, o dan drefniadau cynllunio blynyddol. Cytunwyd ar Gynllun Gweithredu Blynyddol y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2018/19, a nodwyd diffyg blynyddol arfaethedig o £25 miliwn,

gan y bwrdd ym mis Mawrth 2018. Yn dilyn hynny, cytunodd y bwrdd iechyd ar ddiwygiadau pellach i'r Cynllun Gweithredu Blynyddol, gan arwain at ostyngiad yn y diffyg blynyddol arfaethedig i £10m. Diffyg terfynol y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2018/19 oedd £9.879 miliwn.

Targed Anstatudol

Mae gan y bwrdd iechyd darged hefyd i dalu sefydliadau a phobl sy'n darparu nwyddau a gwasanaethau ar ei gyfer o fewn 30 diwrnod o'u derbyn. Nid yw hon yn ddyletswydd statudol; fodd bynnag, mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i Fyrddau Iechyd dalu eu cyflenwyr yn unol â Chod Talu Prydlon y CBI a rheolau cyfrifyddu'r Llywodraeth (Polisi Talu'r Sector Cyhoeddus (PSPP)). Y nod yw talu 95% o'r anfonebau hyn o fewn 30 diwrnod o'u derbyn. Mae'r tabl isod yn dangos perfformiad yn erbyn y targed hwn am y 3 blynedd diwethaf:

	2016/17	2017/18	2018/19
Nifer yr Anfonebau a Dalwyd	297,931	300,160	310,861
Anfonebau a Dalwyd o fewn y Targed	286,394	282,150	294,597
% o Anfonebau a Dalwyd o fewn y Targed	96.1%	94.0%	94.8%

Cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol adroddiad archwilio amodol ar ddatganiadau ariannol y Bwrdd Iechyd a ategwyd gan adroddiad o sylwedd. Y sail ar gyfer y farn amodol ar reoleidd-dra oedd bod Bwrdd Iechyd PABM wedi torri ei derfyn adnoddau drwy wario £81.612 miliwn yn uwch na'r £3,290 miliwn yr awdurdodwyd iddo ei wario yn y cyfnod 3 blynedd 2016/17 i 2018/19. Mae'r £81.612 miliwn yn wariant afreolaidd.

Roedd adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol wedi cadarnhau bod y datganiadau ariannol yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd a'i gostau gweithredu net am y flwyddyn, a'u bod wedi'u paratoi'n briodol.

ADOLYGIAD O 2018/19

Ar ôl adrodd diffyg o £32.417m yn y flwyddyn ariannol flaenorol, roedd y Bwrdd Iechyd yn wynebu rhagolwg ariannol heriol iawn wrth fynd i mewn i flwyddyn ariannol 2018/19, gyda diffyg sylfaenol yn cael ei ddwyn ymlaen o 2017/18 ac roedd yn wynebu twf mewn costau a galw i'r gwasanaethau y

mae'n eu darparu. Yng nghyd-destun y pwysau ariannol hyn, roedd y Bwrdd Iechyd yn wreiddiol wedi cyflwyno diffyg o £25m yn y cynllun blynyddol i Lywodraeth Cymru yn cynnwys yr elfennau canlynol:

Cynllun Fframwaith Ariannol CTCI 2018/19	
	£m
Diffyg a Ddygwyd Ymlaen 2017/18	34.0
Twf mewn Costau a Galw	25.4
Cyfanswm Gofyniad Cost	59.4
Cyllid Ychwanegol Llywodraeth Cymru	
Dyraniadau Ychwanegol	-13.1
Arbedion a Chyfyngiant Cost	-21.2
Cynllun Ariannol Agoriadol CTCI	25.1

O ystyried yr angen i gyflawni arbedion o £21m er mwyn cwrdd â tharged y cynllun blynyddol, roedd yn amlwg bod angen i'r ffocws yn 2018/19 fod ar adfer a chynaliadwyedd. Fel rhan o'r rhaglen adfer a chynaliadwyedd, trwy'r broses o reoli gwariant gweithredol yn llym, cyflawni arbedion rheolaidd ac achlysurol a chyda chymorth cyllid ychwanegol gan Lywodraeth Cymru, llwyddodd y Bwrdd Iechyd i leihau ei ddiffyg 2018/19 o £25.1m i £9.879m.

RHAGLEN ADFER A CHYNALIADWYEDD

Sefydlodd y Bwrdd Iechyd Raglen Adfer a Chynaliadwyedd yn 2017/18 i fynd i'r afael â'r diffyg ariannol yn y sefydliad. Roedd y Rhaglen yn cynnwys nifer o ffrydiau gwaith dan arweiniad Gweithredwyr a gefnogwyd gan dîm Rheoli Rhaglen bach a ddarparodd gymorth i feysydd ffrwd waith. Sefydlwyd y ffrydiau gwaith hyn i ganolbwyntio ar lywio gwelliannau i lwybrau, effeithlonrwydd, cynhyrchiant a lleihau costau ar draws ystod eang o feysydd a nodwyd drwy feincnodi ac adolygiadau eraill.

Roedd y Rhaglen Adfer a Chynaliadwyedd wedi parhau yn 2018/19 gan adeiladu ar y ffrydiau gwaith a sefydlwyd yn 2017/18 gyda ffocws penodol yn 2018/19 ar:

- Ailfodelu Gwasanaethau
- Rheoli Meddyginiaethau
- Gweithlu
- Caffael.

Ailfodelu Gwasanaethau

Roedd y ffrwd waith Ailfodelu Gwasanaethau wedi parhau gyda rhaglen o newid a moderneiddio ar draws gwasanaethau sylfaenol, cymunedol ac ysbyty. Cafodd amcanion y ffrwd

waith eu llywio gan adroddiadau meincnodi a nododd gyfleoedd sylweddol i ail-lunio gofal er mwyn darparu gwell canlyniadau i gleifion a darparu gwasanaethau mwy effeithlon ac effeithiol. Dros y cyfnod o ddwy flynedd, bu nifer o

newidiadau i wasanaethau ac mae hyn wedi cefnogi gwaith datblygu modelau gofal newydd - yn enwedig ar gyfer cleifion oedrannus a bregus. Rydym wedi sefydlu timau newydd sy'n gweithio wrth ddrws ffrynt Ysbyty Treforys ac Ysbyty Singleton, a'u prif ffocws yw cefnogi cleifion gydag asesiad amserol (yn hytrach na derbyniad) a chymorth i ddychwelyd adref. Ym mis Hydref 2018, cynhaliwyd arolwg defnydd gwelyau o'r enw 'Adolygiad Gofal lawn Lle lawn' ar y cyd â Bwrdd Iechyd PABM, Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot a Chyngor Abertawe (ôl troed ardal newydd Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg). Roedd cwrdd yr adolygiad yn cynnwys capasiti gwelyau a

darpariaeth sy'n cyfateb i welyau i bobl hŷn ar draws yr holl ardaloedd partner. Roedd hyn yn cynnwys yr holl welyau meddygol cyffredinol, gofal yr henoed ac ysbytai orthopedig, yn ogystal â chleifion sy'n derbyn gofal yn y cartref neu mewn gwelyau gofal llai dwys a reolir ar y cyd gan dimau ail-alluogi.

Dangosodd canfyddiadau'r adolygiad fod llawer o gyfle i bob partner wneud newidiadau, i wella llif drwy'r system gyfan, i ddefnyddio ein gallu ar y cyd yn effeithiol ac i wella canlyniadau i bobl hŷn. Rydym yn adeiladu ar ganlyniadau'r arolwg hwn i lywio modelau gofal yn y dyfodol gan gynnwys cynllun ar gyfer gwasanaeth cynhwysfawr 'Adre o'r Ysbyty' ar gyfer Bwrdd Iechyd Prifysgol newydd Bae Abertawe.

Rheoli Meddyginiaethau

Mae gan PABM record dda o ran darparu cost a defnyddio meddyginiaethau'n effeithiol yn glinigol.

Roedd ffrwd waith rheoli meddyginiaethau wedi nodi cyfleoedd yn 2018/19 i leihau gwariant ar gyffuriau cost uchel trwy ganolbwyntio ar wneud y defnydd gorau posibl o feddyginiaeth biodebyg. Mae'r

grŵp hefyd yn cefnogi timau gofal sylfaenol i ddarparu ansawdd, gwerth a rhagnodi cost-effeithiol. Yn gyffredinol, roedd gwariant ar gyffuriau mewn gofal sylfaenol ac eilaidd wedi aros yn wastad yn ystod 2018/19 o gymharu â'r flwyddyn flaenorol, ac ni welsom ansefydlogrwydd rhagnodi NCSO ('dim stoc ratach ar gael') a gafodd effaith sylweddol yn 2017/18 sy'n awgrymu bod 'cyflenwad' y cyffuriau yn ystod y flwyddyn yn fwy cynaliadwy.

Gweithlu

Mae'r rhan fwyaf o'r arian a wariwyd gan y Bwrdd Iechyd yn arian i dalu staff ac felly roedd ffrwd waith bwrpasol a oedd yn edrych ar foderneiddio'r gweithlu a ffrwd ar wahân a oedd yn canolbwyntio'n benodol ar weithlu meddygol. Yr amcan allweddol ar draws y ddau faes hyn oedd archwilio a mynd i'r afael â ffactorau a ddylanwadodd ar faint o arian sy'n cael ei wario ar gyflog amrywiol gan gynnwys defnydd asiantaeth a banc, goramser ac agweddau eraill ar gyflog amrywiol. Roedd gan ffrwd waith y gweithlu amrywiaeth o amcanion gan gynnwys canolbwyntio ar sut i wella iechyd a lles staff i gefnogi cyflogeion yn effeithiol a lleihau absenoldeb salwch, ond hefyd gan ganolbwyntio ar ffyrdd eraill o ddefnyddio adnoddau'n ddoeth - er enghraifft, trwy wella effeithiolrwydd y banc nyrsys i annog pobl i fanteisio ar sifftiau ac felly'n lleihau gwariant ar gostau asiantaeth.

Roedd ffrwd waith y gweithlu meddygol wedi llwyddo i gyflwyno menter genedlaethol gyda'r nod o leihau cost staff asiantaeth feddygol yng Nghymru. Cafodd cap yr Asiantaeth Feddygol ei gyflwyno gan Lywodraeth Cymru ym mis Tachwedd 2017 ac mae'n capio'n effeithiol y gyfradd a delir i feddygon locwm allanol. Mae hefyd yn capio'r gyfradd fewnol ar gyfer meddygon sy'n gwneud oriau ychwanegol o fewn y Bwrdd Iechyd.

Yn 2018/19, gwnaethom gomisiynu adolygiad arbenigol o rai o'n trefniadau gweithlu meddygol gan ganolbwyntio ar rota meddygon iau ac adolygiad manwl o fodelau gweithlu yn ein Hadrannau Brys a hefyd ein Huned Mân Anafiadau yng Nghastell-nedd Port Talbot. Roedd yr adolygiad wedi

canolbwyntio ar ystyried a oedd ein modelau gweithlu presennol yn gweithredu'n effeithlon ac yn gynaliadwy. Derbyniwyd adroddiad terfynol gan Kendal Bluck ar ddiwedd mis Mawrth 2019 a byddwn yn gweithredu canfyddiadau'r adolygiad yn 2019/20.

Yn ystod y flwyddyn, gwnaethom ddatblygu cynllun uchelgeisiol i ddigideiddio rhai o'n trefniadau gweithlu meddygol. Mae dwy elfen i'r cynllun digidol:

- System Cynllunio E-swydd – mae gwaith wedi dechrau i weithredu system cynllunio e-swydd a fydd yn galluogi'r Bwrdd Iechyd i gofnodi a monitro cynlluniau swyddi'n gywir ar gyfer Meddygon Ymgynghorol. Bydd hyn yn symleiddio'r broses ac yn cyflymu'r cylch blynyddol o gynllunio swyddi;
- Locwm ar Ddyletswydd – bydd y system hon yn digido ein dull o reoli ceisiadau locwm ac yn helpu i greu 'banc meddygol'. Bydd hyn yn helpu i lenwi bylchau mewn rotâu yn gyflym ac yn safoni cyfraddau cyflog, gan helpu i gydymffurfio â chap yr asiantaeth feddygol. Bydd hefyd yn darparu gwell gwybodaeth a chefnogi gwaith cynllunio gweithlu. Dechreuodd y gwaith cynllunio ar gyfer y system yn 2018/19 a bwriedir ei gyflwyno'n llawn yn 2019/20.

Yn ystod 2018/19 fe wnaethom hefyd fwrw ymlaen â menter fawr i gyflwyno rhestrau dyletswyddau electronig ar draws maes nyrsio. Mae'r system rhestrau dyletswyddau electronig yn darparu llwyfan deallus i reoli adnoddau nyrsio trwy ddarparu system electronig integredig sy'n cefnogi rhestr ddyletswyddau wardiau a'n system banc dros dro.

Dechreuwyd cyflwyno'r system yn 2018/19 ac erbyn diwedd mis Mawrth, roedd yn gwbl weithredol yn Ysbyty Singleton. Bydd y system yn cael ei chyflwyno yn Nhreforys yn ystod 2019/20 gyda chynlluniau pellach i ymestyn i feysydd eraill.

Ochr yn ochr â hyn, mae'r Bwrdd Iechyd wedi prynu 'Gofal Diogel' sy'n gynnyrch cyflenwol wedi'i integreiddio â'r rhestr ddyletswyddau. Mae'n rhoi modd i ni goladu data ar aciwtedd

cleifion i ddarparu system ar gyfer sicrhau bod lefelau staffio yn diwallu anghenion cleifion ac felly'n helpu'r Bwrdd Iechyd i gyflawni ei ddyletswyddau cyfreithiol o dan y Ddeddf Staff Nyrsio. Bydd gofal diogel yn cael ei gyflwyno yn ystod

2019/20.

Yn ystod y flwyddyn, roeddem hefyd wedi canolbwyntio ar ddatblygu rhaglen wella o fewn ein Gwasanaethau Iechyd a Lles Galwedigaethol. Mae'r prosiect hwn wedi cynnwys nifer o elfennau ond mae wedi helpu'r Bwrdd Iechyd yn effeithiol i leihau'r amser y mae aelodau staff yn aros am apwyntiadau, gan gyflymu'r amser rhwng apwyntiad ac adroddiad ac ymestyn cymysgedd sgiliau'r tîm trwy gyflogi therapydd galwedigaethol a ffisiotherapydd. Rydym hefyd wedi cyflwyno atebion digidol newydd i helpu staff i gyflymu'r broses o ddarparu adroddiadau i atgyfeirwyr. Disgwyliwn y bydd mynediad at gofnodion iechyd galwedigaethol electronig wedi'i gwblhau erbyn mis Rhagfyr 2019.

Caffael

Gan adeiladu ar y dull a ddechreuwyd yn 2017/18, rydym wedi canolbwyntio ar lywio'r gwerth gorau o'n caffael. Yn 2017/18 fe wnaethom sefydlu ein prosiect Cost Gwerth Ansawdd (QVC). Mae hyn wedi ein helpu i graffu ar wariant ar nwyddau nad ydynt yn ymwneud â chyflog a nwyddau anghlinigol. Yn bwysicaf oll, mae wedi ein galluogi i nodi'n effeithiol amrywiad mewn gwariant ar y nwyddau hyn ac i safoni ein dull gweithredu ar draws y Bwrdd Iechyd. Mae hefyd wedi helpu i leihau gwariant ar nwyddau nad ydynt yn hanfodol ac wedi'n helpu i ddatblygu mentrau sy'n canolbwyntio ar ailddefnyddio ac ailgylchu celfi. Yn 2018/19 rydym wedi gwrthod, gohirio neu ddod o hyd i ffynhonnell ariannu arall ar gyfer tua 20% o'n gwariant anghlinigol, nad yw'n ymwneud â chyflog.

Tua diwedd 2018/19 fe ddechreuon ni ymestyn egwyddorion y rhaglen QVC i gaffael nwyddau clinigol a byddwn yn adeiladu ar hyn wrth symud ymlaen i 2019/20. Mae ffocws y gwaith hwn yn cyd-fynd â'r adolygiad a gynhaliwyd gan Arglwydd Carter o Coles ar gyfer GIG Lloegr yn 2017/18 a nododd gyfleoedd sylweddol i'r GIG gael gwell gwerth o'i benderfyniadau prynu drwy leihau amrywiadau a chael gwerth gorau am arian gan gyflenwyr. Rydym wedi cytuno ar nifer o egwyddorion craidd gan weithio gyda Chyfarwyddwyr Meddygol Uned sydd wedi cytuno y dylem ganolbwyntio ar sefydlu rhestr o gynhyrchion sy'n dderbyniol yn glinigol gyda thimau clinigol (sy'n berthnasol mewn o leiaf 80% o achosion gan gydnabod y bydd angen cynhyrchion arbenigol bob amser) a llywio penderfyniadau gwario yn seiliedig ar y rhestr.

Mae enghreifftiau'n cynnwys arbediad o £0.350m ar nwyddau traul cardiaidd a gyflawnwyd drwy'r dull hwn.

Yn 2018/19, buom yn llwyddiannus gyda chais i fenter 'Buddsoddi i Arbed' Llywodraeth Cymru i gyflwyno prosiect rheoli stoc awtomataidd i'n theatrau. Bydd y cynllun yn darparu ateb 'modern' o reoli rhestr eiddo sy'n cyfuno systemau cabinet caeedig a systemau agored i gynnig yr ateb delfrydol ar gyfer rheoli stoc a chostio cleifion. Bydd hyn yn helpu i reoli costau trwy sicrhau bod stoc ar gael 'mewn pryd' yn hytrach na phrosesau llaw sy'n arwain at orstocio, a lleihau'r amser y mae stoc yn aros 'ar y silff'. Mae achos busnes wedi cael ei ddatblygu a bydd y cynllun yn cael ei gyflwyno yn 2019/20 gan gwblhau yn gynnar yn 2021. Bydd hefyd yn darparu buddion o ran ansawdd trwy olrhain yn well y cynhyrchion a ddefnyddir gyda chleifion

Yn olaf, rydym wedi dechrau proses i ystyried y ffordd orau o gyflwyno atebion teithio cynaliadwy i'n gweithlu yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Mae hyn wedi cynnwys gwerthusiad o'r cynllun rhannu ceir i brofi gwerth am arian. Daeth y gwerthusiad i'r casgliad nad yw'n darparu gwerth am arian a bydd y cynllun yn dod i ben ym mis Gorffennaf 2019. Ein ffocws nawr yw sefydlu llinellau sylfaen cywir ar gyfer ein patrymau teithio ar ôl newid ffiniau er mwyn gallu nodi gofynion yn y dyfodol, a datblygu polisi teithio staff newydd i'n helpu i leihau costau teithio ac allyriadau CO² ac annog dewisiadau eraill, fel defnyddio technoleg ddigidol, e.e. Skype.

EDRYCH YMLAEN

Uchelgais a ffocws clir y Bwrdd Iechyd yw datblygu a chyflawni cynllun ariannol cytbwys yn 2019/20, gan adeiladu ar y trywydd gwella ariannol dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Rydym yn cydnabod maint yr her, a bydd angen gwella ein dull o gynllunio a gwireddu arbedion. Yn ogystal, bydd angen i'r Bwrdd Iechyd reoli annarbodion maint dros dro a throsiannol yn dilyn newid Ffin Pen-y-bont ar Ogwr ar 1 Ebrill 2019, a bydd hwn yn un o'r elfennau allweddol i'w hystyried wrth i'r sefydliad adolygu effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ei fodel gweithredu a'i strwythurau mewnol.

Mae'r dull o gynllunio ariannol yn 2019/20 yn syml, wrth i'r sefydliad ymdrechu i adennill costau. Bydd y ffocws ar reoli pwysau cost ac osgoi costau; cynhyrchu cynlluniau arbedion lleol; a datblygu cyfleoedd strategol "gwerth uchel". Mae'r olaf yn adeiladu ar y gwaith a wnaed fel rhan o gynllunio ariannol 2018/19, gan ddefnyddio gwybodaeth meincnodi a gwybodaeth am wasanaethau lleol a chenedlaethol i nodi cyfleoedd gwella. Caiff hyn ei gryfhau a'i gyflymu yn 2019/20 drwy greu Rhaglen Gwerth Gofal Iechyd ac Effeithlonrwydd y Bwrdd Iechyd. Bydd hyn yn cyd-fynd â'r Rhaglen Effeithlonrwydd Genedlaethol, a bydd yn gyfrifol am sicrhau bod y sefydliad yn dwyn ynghyd ac yn defnyddio'r dystiolaeth orau o feincnodi a ffynonellau gwybodaeth eraill i gefnogi datblygiad gwasanaethau mwy effeithlon ac effeithiol ac wrth gyflawni'r cynllun ariannol.

Bydd ffocws sylweddol hefyd yn cefnogi gweithrediad y Cynllun Gwasanaethau Clinigol diwygiedig dros y tymor byr a'r tymor canolig, a fydd yn cael ei ddatblygu fel rhan o'r Portffolio Trawsnewid sefydliadol ehangach. Bydd hyn yn

alluogydd sylfaenol i hwyluso ail-lunio a thrawsnewid ein gwasanaethau, o fewn y cyd-destun strategol o ddarparu gofal integredig gwell gyda'n partneriaid, a gwella canlyniadau iechyd a lles y boblogaeth. Bydd angen i'r Bwrdd wneud cynnydd cyflym yn 2019/20 wrth gwblhau llwybr critigol prosiectau a datblygiadau blaenoriaeth er mwyn sicrhau ein bod yn trosglwyddo'n esmwyth ac yn gyflym i'r broses gyflawni. Bydd cymorth ariannol yn allweddol o ran ystyried costau, buddion a fforddiadwyedd er mwyn sicrhau bod y Portffolio yn darparu'r gwerth gorau.

Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio ar Gynllun Blynnyddol yn 2019/20, sy'n destun trafodaethau ac adolygiad parhaus gyda Llywodraeth Cymru. Ystyrir bod hyn yn rhagflaenydd i ddatblygu Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP) cymeradwy ar gyfer 2020/21 ac ymlaen, sy'n dangos gallu'r Bwrdd Iechyd i ddarparu cydbwysedd ariannol cynaliadwy ochr yn ochr â blaenoriaethau allweddol eraill.

Lynne Hamilton
Cyfarwyddwr Cyllid

CRYNODEB O DDATGANIADAU ARIANNOL - Mae'r datganiad hwn yn crynhoi costau gweithredol Bwrdd Iechyd PABM. Hynny yw, mae'n dangos yn fras y meysydd lle mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwario ei arian, llai'r incwm y mae wedi'i dderbyn yn ychwanegol at yr hyn a roddwyd iddo gan Lywodraeth Cymru. Mae Datganiad Costau Gweithredol y Bwrdd Iechyd yn cynnwys taliadau i gonaethwyr gofal

sylfaenol (e.e. meddygon teulu, fferyllwyr, optegwyr a deintyddion cymunedol), cartrefi nyrsio, ei staff a'i gyflenwyr a chostau rhedeg ei ysbytai a safleoedd eraill ac ati. Adroddir yr wybodaeth hon bob mis i'r Bwrdd ac i Lywodraeth Cymru sydd ei hangen i fonitro perfformiad ariannol y Bwrdd Iechyd, ac mae'n cael ei harchwilio bob blwyddyn i sicrhau ei bod yn gywir.

Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr	2018/19 £'000	2017/18 £'000
Gwariant ar Wasanaethau Gofal Iechyd Sylfaenol <i>Yn cynnwys taliadau i feddygon teulu, fferyllwyr, optegwyr a deintyddion cymunedol</i>	245,546	242,052
Gwariant ar Ofal Iechyd gan Ddarparwyr Eraill <i>Yn cynnwys taliadau i ddarparwyr gofal iechyd eraill y GIG, cartrefi nyrsio a darparwyr gofal iechyd preifat</i>	250,518	238,469
Gwariant ar Wasanaethau Ysbytai ac Iechyd Cymunedol <i>Yn cynnwys taliadau i staff a chyflenwyr a chostau rhedeg adeiladau cymunedol ac ysbytai</i>	898,238	887,423
Is-gyfanswm	1,394,302	1,367,944
Llai: Incwm amrywiol <i>Pob incwm ac eithrio'r hyn a roddir inni gan Lywodraeth Cymru e.e. oddi wrth gomisiynwyr gofal iechyd eraill, taliadau llety ac arlwy, incwm o nwyddau a gwasanaethau a ddarperir ar gyfer byrddau iechyd eraill ac ati.</i>	- 255,796	- 243,248
Costau Gweithredu Net y Bwrdd Iechyd cyn Llog ac Enillion a Chollidion Eraill	1,138,506	1,124,696
(Enillion) / Colledion eraill <i>O waredu tir, adeiladau a chyfarpar</i>	- 292	- 127
Costau Cyllidol <i>Taliadau llog ar Asedau Sefydlog a Chontract Menter Cyllid Preifat (PFI)</i>	5,165	4,923
Costau Gweithredu Net ar gyfer y Flwyddyn Ariannol	1,143,379	1,129,492
-Elw/+Colled Net ar Ailbrisio Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar	- 3,526	- 17,074
-Elw/+Colled Net ar Ailbrisio asedau ariannol sydd ar gael i'w gwerthu	0	44
Cyfanswm Gwariant Net Cynhwysfawr ar gyfer y Flwyddyn	1,139,853	1,112,462

DATGANIAD O'R SEFYLLFA ARIANNOL – Mae'r datganiad hwn yn cofnodi gwerth ei dir, ei ysbytai, ei glinig a'i gyfarpar, yr arian sy'n ddyledus gan sefydliadau eraill, a'r arian sydd ar y Bwrdd Iechyd i sefydliadau eraill. Mae'r datgnaid hwn yn

cael ei fonitro'n fisol a'i archwilio'n flynyddol i sicrhau ei fod yn gywir.

Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth	2019 £'000	2018 £'000
Asedau Anghyfredol: (<i>Tir, adeiladau a chyfarpar y Bwrdd Iechyd</i>)		
Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar	611,982	603,428
Asedau Anniriaethol	2,751	2,474
Symiau sy'n Dderbyniadwy drwy Fasnach a Ffynonellau Eraill	108,880	153,983
Cyfanswm Asedau Anghyfredol	723,613	759,885
Asedau Cyfredol:		
Rhestri eiddo (<i>stociau o gyffuriau, tanwydd ac ati</i>)	10,234	9,725
Symiau sy'n Dderbyniadwy trwy Fasnach a Ffynonellau eraill (<i>symiau dyledus i'r Bwrdd Iechyd</i>)	66,331	55,901
Arian a'r Hyn sy'n Cyfateb (<i>cyfrif banc a balansau arian mân</i>)	830	491
Asedau Anghyfredol a ddiffinnir fel "Wedi'u Cadw i'w Gwerthu"	77,395	66,117
	155	330
Cyfanswm Asedau Cyfredol	77,550	66,447
Cyfanswm Asedau	801,163	826,332
Rhwymedigaethau Cyfredol:		
Symiau sy'n Daladwy trwy Fasnach a Ffynonellau eraill (<i>symiau sy'n ddyledus gan y Bwrdd Iechyd</i>)	151,171	150,778
Darpariaethau (<i>symiau a neilltuir gan y Bwrdd Iechyd ar gyfer costau disgwylidig yn y dyfodol e.e. esgeulustod clinigol, costau pensiwn a gofal iechyd parhaus</i>)	35,458	24,092
Cyfanswm Rhwymedigaethau Cyfredol	186,629	174,870
Asedau / -Rhwymedigaethau Cyfredol Net	- 109,079	- 108,423
Rhwymedigaethau Anghyfredol:		
Symiau sy'n Daladwy trwy Fasnach a Ffynonellau eraill (<i>symiau sy'n ddyledus gan y Bwrdd Iechyd</i>)	40,178	43,018
Darpariaethau (<i>symiau a neilltuir gan y Bwrdd Iechyd ar gyfer costau disgwylidig yn y dyfodol e.e. esgeulustod clinigol, costau pensiwn a gofal iechyd parhaus</i>)	115,048	160,437
Cyfanswm Rhwymedigaethau Anghyfredol	155,226	203,455
Cyfanswm yr Asedau a Ddefnyddiwyd	459,308	448,007
Ariannwyd gan: Ecwiti'r Trethdalwyr		
Cronfa Gyffredinol	408,417	399,366
Cronfa Wrth Gefn Ailbrisio	50,891	48,641
Cyfanswm Ecwiti'r Trethdalwyr	459,308	448,007

DATGANIAD O NEWIDIADAU YN ECWITI'R TRETHDALWR ar gyfer y **FLWYDDYN YN GORFFEN 31 MAWRTH 2019** - Mae'r datganiad hwn yn crynhoi Cronfa Gyffredinol a Chronfa Wrth Gefn Ailbrisio Bwrdd Iechyd PABM a'r symudiadau yn ystod y flwyddyn. Mae'n dangos bod ei werth cyffredinol wedi cynyddu £11.301m yn ystod y flwyddyn. Yn 2018/19 cyflwynwyd Safon Adrodd Ariannol Ryngwladol newydd (IFRS9) - Offerynnau Ariannol, a ddiwygiodd y ffordd

y mae'r Bwrdd Iechyd yn cyfrif am golledion credyd disgwylidiedig (ei ddarpariaeth dyledion gwael). Cafodd effaith gweithredu IFRS9 ar falansau'r flwyddyn flaenorol ei haddasu drwy'r Gronfa Gyffredin.

	Cronfa Gyffredinol £000	Cronfa Wrth Gefn Ailbrisio £000	Cyfanswm Cronfa Wrth Gefn £000
Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwr			
Gweddill ar 31 Mawrth 2018	399,366	48,641	448,007
Addasiad ar gyfer gweithredu IFRS9	-504	0	-504
Gweddill ar 1 Ebrill 2018	398,862	48,641	447,503
Cost Gweithredu Net ar gyfer y flwyddyn	-1,143,379		-1,143,379
Elw/(Colled) Net ailbrisio eiddo, peiriannau a chyfarpar	0	3,526	3,526
Elw/(Colled) Net ailbrisio asedau a ddelir i'w gwerthu	0	0	0
Trosglwyddiadau rhwng Cronfeydd Wrth Gefn	1,276	-1,276	0
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cydnabyddedig 2018/19	-1,142,103	2,250	-1,139,853
Cyllid Net Llywodraeth Cymru	1,151,658		1,151,658
Gweddill ar 31 Mawrth 2019	408,417	50,891	459,308

DATGANIAD LLIF ARIAN ar gyfer y FLWYDDYN YN GORFFEN 31 MAWRTH 2019 - Mae'r Datganiad Llif Arian yn dangos y symiau arian sy'n dod i mewn ac sy'n mynd allan yn

ystod y flwyddyn ariannol. At ei gilydd mae'r Datganiad yn dangos bod y Bwrdd Iechyd wedi cynyddu ei weddill ariannol yn ystod y flwyddyn ariannol.

Datganiad Llif Arian	2018/19 £000	2017/18 £000
Llif Arian o Weithgareddau Gweithredol		
Cost Gweithredu Net ar gyfer y flwyddyn ariannol	-1,143,379	-1,129,492
Symudiadau mewn Cyfalaf Gweithredol	27,348	-52,251
Addasiadau Llif Arian eraill	22,203	131,449
Darpariaethau a Ddefnyddiwyd	-25,389	-25,868
All-lif Arian Net o Weithgareddau Gweithredol	-1,119,217	-1,076,162
Llif Arian o Fuddsoddiadau		
Prynu Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar	-35,340	-49,716
Elw o Waredu Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar	644	2,043
Prynu Asedau Anghyffwrddadwy	-994	-942
Mewnlif/(All-lif) Arian Net o Fuddsoddiadau	-35,690	-48,615
Mewnlif/(All-lif) Arian Net cyn Cyllido	-1,154,907	-1,124,777
Llif Arian o Weithgareddau Cyllido		
Cyllid Llywodraeth Cymru (gan gynnwys cyfalaf)	1,151,658	1,124,543
Grantiau Cyfalaf a Dderbyniwyd	384	0
Elfen Cyfalaf o Daliadau o ran Prydlesi Cyllid ac ar Gynlluniau PFI SoFP	3,204	0
Cyllido Net	1,155,246	1,124,543
Cynnydd/(Lleihad) Net mewn Arian a'r Hyn Sy'n Cyfateb	339	-234
Arian a'r Hyn Sy'n Cyfateb (a gorddrafftiau banc) ar 1 Ebrill 2018	491	725
Arian a'r hyn sy'n cyfateb (a gorddrafftiau banc) ar 31 Mawrth 2019	830	491

Roedd **Grantiau Cyfalaf** a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn yn ymwneud â chyllid grant gan gyrff eraill heblaw Llywodraeth Cymru tuag at gost cynlluniau cyfalaf a wnaed yn y Bwrdd Iechyd. Yr Elfen Gyfalaf o Daliadau o ran **Prydlesi Cyllid** ac ar gynlluniau PFI SoFP (Datganiad Sefyllfa Ariannol) - mae cynlluniau PFI yn ymwneud â thaliadau a wnaed yn erbyn yr elfen gyfalaf o brosiect

PFI Ysbyty Castell-nedd Port Talbot a phrydlesi cyllid eraill. Mewn blynyddoedd blaenorol, dangoswyd y taliadau hyn o dan symudiadau mewn cyfalaf gweithio. Dangosir llog y taliadau yng Nghostau Gweithredu Net y flwyddyn ariannol.

Rydym yn gobeithio bod yr Adroddiad Blynyddol hwn ar gyfer Bwrdd Iechyd Prifysgol Abertawe Bro Morgannwg yn llawn gwybodaeth ac yn ddiddorol.

Ewch i'n gwefan [Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe](#) i gael rhagor o wybodaeth am yr hyn sy'n digwydd yn y Bwrdd Iechyd newydd ei enwi a sut y gallech gymryd rhan.

Crynodeb o Berfformiad

Mae'r adran sy'n dilyn yn ddadansoddiad manwl o berfformiad **PABM** yn 2018/19.

Nod fframwaith mesurau perfformiad blynyddol Llywodraeth Cymru yw nodi'r gwelliant blynyddol yn iechyd a lles pobl Cymru ac mae'n nodi canlyniadau a dangosyddion poblogaeth allweddol o dan y themâu a nodir yn y siart cylch gyferbyn.

Yn yr adran sy'n dilyn, rydym yn nodi sut rydym wedi perfformio yn erbyn y mesurau hyn gan Lywodraeth Cymru. Rydym yn gweithio ar sail dull 'cerdyn sgorio cytbwys' sy'n rhoi gwybodaeth i ni ynghylch sut rydym yn perfformio dros gyfnod o 12 mis neu o'i gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol. Mae'n asesu a yw ein perfformiad wedi gwella, dirywio neu aros yr un fath dros y cyfnod hwnnw.

Mae perfformiad yn erbyn mesurau o fewn Fframwaith Cyflawni'r GIG yn cael ei asesu ar hyn o bryd yn ôl blwyddyn ariannol, sef 1 Ebrill hyd at 31 Mawrth. Mae hyn yn alinio cyfnodau adrodd data ariannol a pherfformiad yng Nghyfrifon Blynyddol sefydliadau'r GIG. Oherwydd natur rhai o'r mesurau yn Fframwaith Cyflawni'r GIG, fel y rhai sy'n dibynnu ar wybodaeth wedi'i chodio'n glinigol, gall fod oedi o ran argaeledd y data sydd ei angen ar gyfer asesu perfformiad blynyddol ac felly nid yw bob amser ar gael pan gaiff adroddiadau blynyddol eu cynhyrchu.

Mae adrodd ar fesurau Fframwaith Cyflawni'r GIG yn yr adroddiad hwn yn cael ei gyflwyno yn un o dair ffordd, yn dibynnu ar argaeledd data adeg yr adroddiad:

1. Os oes blwyddyn ariannol lawn o ddata ar gael, bydd tueddiadau perfformiad yn cael eu dangos gan ddefnyddio data ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill i 31 Mawrth a bydd yn cynnwys cydymffurfiaid targed.
2. Os nad oes blwyddyn ariannol lawn o ddata ar gael, bydd data ar gyfer blwyddyn galendr, 1 Ionawr i 31 Rhagfyr, yn cael ei ddefnyddio i ddangos tueddiadau perfformiad ond ni fydd cydymffurfiaid targed yn cael ei asesu. Bydd sefydliadau'r GIG yn darparu sylwadau ar y ddarpariaeth diwedd blwyddyn a ragwelir.
3. Os yw'r mesur yn ansoddol o ran ei natur neu os nad yw'r data ar gael naill ai ar gyfer blwyddyn ariannol neu flwyddyn galendr, bydd sefydliadau'r GIG yn darparu sylwadau ar y ddarpariaeth yn y gorffennol a'r ddarpariaeth diwedd blwyddyn a ragwelir. Argymhellir traws-gydbertnyddas, lle bo hynny'n briodol gyda'ch Datganiad Ansawdd Blynyddol, i leihau dyblygu ac i ddarparu dull mwy cydweithredol.

Mae'r tabl canlynol yn dangos ein perfformiad yn erbyn y mesurau lle mae tuedd gymhariaeth deuddeg mis ar gael. Yn 2018/19, roedd ein perfformiad wedi gwella mewn 40 o fesurau a pharhaodd yn sefydlog mewn tri mesur (cyflawnwyd 19 ohonynt yn llawn).

BIP Abertawe Bro Morgannwg	Tuedd Perfformiad – Wedi Gwella	Tuedd Perfformiad – Wedi Cynnal	Tuedd Perfformiad – Wedi Dirywio	Crynodeb	Crynodeb o'r Targedau*
AROS YN IACH – Rwy'n cael fy hysbysu'n llawn ac yn cael cymorth i reoli fy iechyd corfforol a meddyliol fy hunan	2 fesur	0 mesur	1 mesur	↑	0 mesur
GOFALDIOGEL - Rwy'n cael fy amddiffyn rhag niwed ac yn amddiffyn fy hunan rhag niwed hysbys	8 mesur	0 mesur	7 mesur	↑	1 mesur
GOFALUNIGOL - Rwy'n cael fynhrin fel unigolyn, gyda fy anghenion a fy nghyfrifoldebau fy hunan	4 mesur	1 mesur	0 mesur	↑	5 mesur
EIN STAFF A'N HADNODDAU - Rwy'n gallu cael hyd i wybodaeth ynghylch sut mae'r GIG yn agored ac yn glir o ran ei ddefnydd o adnoddau	7 mesur	1 mesur	3 mesur	↑	2 fesur
GOFALAMSEROL - Mae gen i fynediad amserol i wasanaethau yn seiliedig ar anghenion clinigol ac rwy'n cymryd rhan weithgar mewn	13 mesur	0 mesur	10 mesur	↑	9 mesur
GOFALLEFFEITHIOL - Rwy'n cael y gofal a'r cymorth iawn mor lleol ag sy'n bosibl ac rwy'n helpu i wneud y gofal hwnnw yn llwyddiannus	3 mesur	1 mesur	3 mesur	→	1 mesur
GOFALAG URDDAS - Rwy'n cael fy hysbysu'n llawn ac yn cael cymorth i reoli fy iechyd corfforol a meddyliol fy hunan	3 mesur	0 mesur	0 mesur	↑	1 mesur
Crynodeb	40 mesur	3 mesur	24 mesur	↑	19 mesur

Blaenoriaethau Ymyriad wedi'i Dargedu

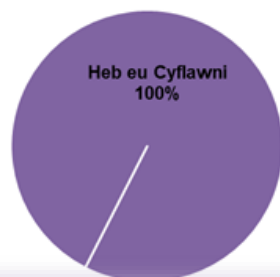
Cafodd y Bwrdd Iechyd ei roi o dan “ymyriad wedi'i dargedu” gan Lywodraeth Cymru yn 2016. Mae'r tabl canlynol yn tynnu sylw at y mesurau perfformiad yr oedd Llywodraeth Cymru yn barnu bod angen eu gwella'n sylweddol (yn ogystal â chyllid a drafodir yn fanylach yn adran ymhellach ymlaen yn yr adroddiad hwn). Gwnaed swm sylweddol o waith drwy gydol 2018/19 i wella perfformiad yn y meysydd blaenoriaeth hyn. Mae rhagor o wybodaeth am y camau a gymerwyd a chamau gweithredu pellach a gynlluniwyd ar gyfer 2019/20 ar gael yn yr adrannau Gofal Diogel a Gofal Amserol.

			Chwarter 1			Chwarter 2			Chwarter 3			Chwarter 4		
			Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Ion-19	Chew-19	Maw-19
Gofal Heb ei Drefnu	Aros 4 awr A&E	Gwirioneddol	75.6%	78.9%	81.0%	79.9%	77.9%	77.5%	78.0%	76.7%	76.5%	76.9%	77.2%	75.6%
		Proffil	83%	83%	83%	88%	88%	88%	89%	90%	90%	90%	90%	90%
	Aros 12 awr A&E	Gwirioneddol	737	624	476	590	511	588	680	665	756	986	685	862
		Proffil	323	194	190	229	227	180	255	315	288	283	196	179
	1 awr trosglwyddo ambiwlans	Gwirioneddol	526	452	351	443	420	526	590	628	842	1,164	619	928
		Proffil	256	126	152	159	229	149	223	262	304	262	183	139
Strôc	Derbyniad uniongyrchol o fewn 4 awr	Gwirioneddol	34.5%	36.7%	40.0%	37.5%	29.3%	53.8%	56.0%	55.8%	53.2%	35.2%	52.6%	50.7%
		Proffil	45%	45%	45%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	65%	65%	65%
	Sgan CT o fewn 1 awr	Gwirioneddol	41.4%	43.3%	51.3%	40.3%	40.5%	47.5%	52.7%	47.5%	48.7%	48.0%	48.3%	50.6%
		Proffil	40%	40%	40%	45%	45%	45%	45%	45%	45%	50%	50%	50%
	Aseswyd gan Arbenigwr Strôc o fewn 24 awr	Gwirioneddol	83.9%	93.3%	88.2%	80.6%	91.1%	68.8%	82.8%	75.0%	85.9%	75.3%	75.9%	86.1%
		Proffil	75%	75%	75%	80%	80%	80%	80%	80%	80%	85%	85%	85%
	Thrombolysis drws-i-nodwydd o fewn 45 munud	Gwirioneddol	0.0%	11.1%	37.5%	21.4%	0.0%	11.1%	18.2%	15.4%	28.6%	40.0%	20.0%	30.0%
		Proffil	20%	25%	25%	30%	30%	30%	35%	35%	35%	40%	40%	40%
Gofal Wedi'i Dargedu	Cleifion allanol yn aros mwy nag 26 wythnos	Gwirioneddol	166	120	55	30	105	89	65	125	94	153	315	207
		Proffil	249	200	150	100	50	0	0	0	0	0	0	0
	Aros am driniaeth dros 36 wythnos	Gwirioneddol	3,398	3,349	3,319	3,383	3,497	3,381	3,370	3,193	3,030	3,174	2,969	2,630
		Proffil	3,457	3,356	3,325	3,284	3,287	3,067	2,773	2,709	3,045	2,854	2,622	2,664
	Aros am ddiagnosteg dros 8 wythnos	Gwirioneddol	702	790	915	740	811	762	735	658	693	603	558	437
		Proffil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	450
	Aros am therapi dros 14 wythnos	Gwirioneddol	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Proffil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Canser	Cleifion NUSC yn dechrau triniaeth o fewn 31 diwrnod	Gwirioneddol	92%	90%	95%	99%	97%	96%	96%	96%	96%	98%	97%	93%
		Proffil	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%	98%
	Cleifion USC yn dechrau triniaeth o fewn 62 diwrnod	Gwirioneddol	77%	89%	83%	92%	94%	83%	84%	88%	88%	85%	82%	84%
		Proffil	83%	85%	89%	90%	91%	91%	92%	92%	91%	92%	92%	93%
Heintiau a Ddaliwyd Wrth Gael Gofal Iechyd	Nifer yr achosion C Difficile a ddaliwyd wrth gael gofal iechyd	Gwirioneddol	26	18	15	29	15	9	19	10	16	7	7	8
		Proffil	21	18	26	20	22	20	20	24	13	19	15	21
	Nifer yr achosion S Aureus Bacteraemia a ddaliwyd wrth	Gwirioneddol	14	21	19	17	20	10	12	17	11	18	16	11
		Proffil	13	18	13	18	11	13	13	15	21	13	19	15
	Nifer yr achosion E Coli a ddaliwyd wrth gael gofal iechyd	Gwirioneddol	42	43	41	51	46	49	41	53	38	28	31	43
		Proffil	45	39	40	45	42	45	44	37	41	45	39	42

AROS YN IACH – Mae pobl yng Nghymru yn cael eu hysbysu'n dda ac yn cael cymorth i reoli eu hiechyd eu hunain

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

**Roeddem
wedi
brechu,581
staff**

Cefnogwyd mwy
na 2,000 o
ysmygwyr i atal
ysmygu

88% o blant 10
diwrnod oed yn
cael eu gweld fel
rhan o Raglen
Plentyn Iach
VCymru

Tuedd perfformiad:

Crynodeb: Mae'r mesurau yn yr adran hon yn canolbwyntio ar atal a camau gweithredu y mae'r Bwrdd Iechyd yn eu cymryd i helpu pobl i reoli eu hiechyd eu hunain ac maent yn cynnwys imiwneiddio plant ac ysmegu yn ystod beichiogrwydd. Gwnaed cynnydd da drwy gydol y flwyddyn i gynyddu cyfraddau imiwneiddio plant i 91.1%, ond roedd perfformiad ychydig yn is na'r targed cenedlaethol o 95%. Er nad oes data llawn ar gael eto, mae arwydd cynnar yn dangos y **byddwn yn cyflawni**'r mesur ar gyfer canran yr ysmegwyr sy'n rhoi'r gorau iddi ar ôl 4 wythnos ond nid ar gyfer canran yr ysmegwyr sy'n gwneud ymdrech i roi'r gorau iddi drwy wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu.

Aros yn lach						
	Tueddiadau 4 Chwarter					
	CH4 2017/18	CH1 2018/19	CH2 2018/19	CH3 2018/19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
% y plant a gafodd 2 ddos o'r brechlyn MMR erbyn 5 oed	89.3%	91.2%	90.0%	91.1%	↑	Am.h.
% y plant 10 diwrnod oed a gafodd fynediad i 10-14 diwrnod o gydran ymwelwyr iechyd o Raglen Plentyn lach	77.1%	80.9%	73.4%	88.6%	↑	Am.h.
	Annual Trends			National Target Achieved		
	2017	2018	Trend			
% y merched beichiog a roddodd y gorau i ysm ygu yn ystod beichiogrwydd (36-38 wythnos o feichiogrwydd)*	5.1%	4.2%	↓	Am.h.		

*Cymenwyd o set ddata gyfunol Ionawr-19

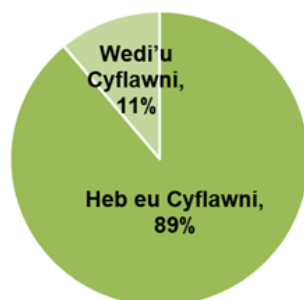
 Cyflawnwyd y Targed
 Ni Chyflawnwyd y Targed

AROS YN IACH	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
- Cyflawni targed o 95% ar gyfer canran y plant sydd wedi cael 3 dos o'r brechlyn '6 mewn 1' erbyn 1 oed yn chwarter 3 18/19 (dyma'r data diweddaraf sydd ar gael). - Yn 18/19 gwnaethom hyfforddi, cefnogi ac ymgysylltu â 545 o staff i gynnwys dulliau MECC a Llythrennedd lechyd yn eu gwaith, eu timau a'u sefydliadau. Mae'r meysydd ymgysylltu yn cynnwys Gofal Sylfaenol, Ymwelwyr lechyd, Hyrwyddwyr Lles Gweithwyr, Proffesiynau Perthynol i lechyd ac fel rhan o Brosiect Heneiddio'n Dda PSB Abertawe. Rydym wedi ymrwymo i adeiladu ar hyn yn ystod 19/20 er mwyn ei gynnwys ymhellach ar draws y Bwrdd lechyd. - Gwelwyd y nifer uchaf o bobl sy'n manteisio ar raglen frechu Fluenz mewn ysgolion ledled Cymru am y drydedd flwyddyn yn olynol, mae wedi cynyddu 1.3%, mae'r nifer sy'n manteisio arni bellach yn 75.3%. Cyflwynwyd hyn yn ystod y Gynhadledd Imiwneiddio Genedlaethol.	- Mae'r timau gofal sylfaenol yn parhau i gysylltu â phractisau meddygon teulu sydd ag unrhyw restrau aros ar gyfer imiwneiddio plant, gyda'r nod o leihau'r rhestrau aros. - Parhau â'n gwaith gyda thimau gofal sylfaenol i wella cyfraddau brechu rhag y fflw ar gyfer ein poblogaethau sydd mewn perygl. - Cynlluniau i fyfrio a dysgu o'r nifer a fanteisiodd ar y brechlyn fflw yn 2018/19 er mwyn llywio blaenoriaethau a chytuno ar gamau gweithredu ar gyfer tymor 2019/20. - Anelu at fod y Bwrdd lechyd gorau yng Nghymru yn 2019/20 ar gyfer brechiadau fflw staff. - Rydym yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu cynllun cyflawni cenedlaethol ar gyfer y system rhoi'r gorau i ysmygu integredig a fydd hefyd yn ysgogi gweithredu ar gyfer gwaith lleol. - Hwyluso trosglwyddo SSW i'r Bwrdd lechyd ac integreiddio'r holl wasanaethau rhoi'r gorau i ysmygu ym Mae Abertawe. - Sicrhau bod pob fferyllfa a gomisiynir yn mynd ati i ddarparu'r gwasanaeth rhoi'r gorau i ysmygu.
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
- Mae proses newydd ar gyfer practisau meddygon teulu sy'n dymuno canslo clinigau imiwneiddio ar draws y Bwrdd lechyd bellach wedi cael ei chyflwyno. - Cynllunio i gynyddu nifer yr eiriolwyr staff dros y fflw ar gyfer 2019/20 yn ogystal â defnyddio grwpiau eraill o staff i hyrwyddo ac annog cydweithwyr i gael eu brechu. - Adlinio gwasanaethau rhoi'r gorau i ysmygu lleol. Adolygu'r model gwasanaeth yng ngoleuni'r newid i'r ffin ac angen y boblogaeth. - Prosiect peilot ar y gweill gyda gofal sylfaenol, i archwilio a yw anfon llythyr at ysmygwyr o bractisau meddygon teulu yn arwain at gynydd yn nifer y bobl sy'n cysylltu â Help Me Quit. Fel prosiect peilot, dechrau negeseuon testun fel dull gwahodd.	- Mae'r nifer sy'n manteisio yn is na 95% o ran canran y plant preswyl sydd wedi derbyn 2 ddos o'r MMR erbyn 5 oed sydd ei angen ar gyfer imiwnedd torfol. Pan fydd y nifer sy'n manteisio ar y brechlyn yn is na 95%, y brif risg yw achosion o glefyd y gellir ei atal trwy frechu. - Mae'r categorïau a'r amrywiaethau o'r brechlyn fflw y dylid eu harchebu yn cynyddu amrywiad a'r risg bosibl o wall dynol gan ei gwneud yn anos cyrraedd y targed. - Mae ysmygu ar dir ysbytai yn parhau i fod yn broblem gyffredin ac yn broblem weladwy er gwaethaf polisi safleoedd di-fwg y Bwrdd lechyd. Mae angen mynd i'r afael â hyn yn unol â deddfwriaeth arfaethedig.

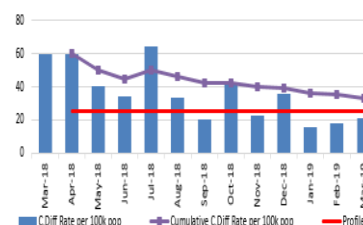
GOFAL DIOGEL- Mae pobl yng Nghymru'n cael eu hamddiffyn rhag niwed a'u cefnogi i amddiffyn eu hunain rhag niwed hysbys

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

37% yn llai o achosion *C.difficile*, **7%** yn llai o achosion *S. aureus* bacteraemia, **4%** yn llai o achosion *E. coli* bacteraemia

~~Llwyr Gofal Sepsis~~
~~- Dyletswyddau~~
~~Gofal yr Awr Gyntaf~~

Cynydd mewn cydymffurfiad gyda'r Bwndel awr gyntaf Sepsis Six

Defnyddio **llai** o eitemau gwrth-facteriol

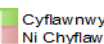
Tuedd perfformiad:

8 mesur wedi gwella ↑ **7 mesur wedi dirywio ↓**

Crynodeb: Mae'r mesurau yn yr adran hon yn canolbwyntio ar ddiogelwch a sicrhau nad oes unrhyw niwed yn dod i gleifion, mae'n cynnwys heintiau a gafwyd gan ofal iechyd, digwyddiadau difrifol, rhagnodi a hunan-niwed. Cydymffurfiwyd â'r mesur bwndel un awr 'Chwech Sepsis' a gwnaed cynnydd sylweddol o ran lleihau heintiau a gafwyd ym maes gofal iechyd a rhagnodi gwrthfotigau yn ystod y flwyddyn. Mae gwaith ar y gweill i fynd i'r afael â phob maes arall. Gweler y manylion yn y [Datganiad Ansawdd Blynyddol](#)

Gofal Diogel														
	Tueddiadau 12 Mis - Ariannol													
	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Ion-19	Chew-19	Maw-19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
O'r Digwyddiadau difrifol ar gyfer sicrwydd o fewn y mis, y % a sicrhawyd o fewn y terfynau amser y cytunwyd amynt***	67.6%	73.9%	61.9%	76.7%	86.7%	78.6%	50.0%	88.2%	88.9%	61.5%	60.0%	39.1%	↓	Na
Nifer y Digwyddiadau Byth Newydd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	↓	Na
Nifer y briwiau pwyso gradd 3, 4 a heb radd a gafwyd wrth gael gofal iechyd	12	13	21	5	17	8	14	12	12	20	21	17	↓	Na
Nifer y gw allau gweinyddu, dosbarthu a rhagnodi meddyginiaeth a adroddwyd fel digwyddiadau difrifol	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	↓	Na
Nifer y cw ymipiadau cleifion a adroddwyd fel digwyddiadau difrifol	2	4	3	5	1	3	9	8	2	4	4	5	↓	Na
% y cleifion mew nol sydd wedi cael bwrdd gofal awr gyntaf 'Chwec'h Sepsis' o fewn 1 awr o sgrinio cadarnhaol	30.6%	26.4%	18.2%	33.7%	23.3%	40.0%	50.0%	40.5%	52.6%	18.2%	42.9%	42.9%	↑	le
	Tueddiadau 4 Chwarter													
	CH4 17/18	Ch1 18/19	CH2 18/19	CH3 #18/19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni								
Nifer y clotiau ataliadwy a gafwyd yn yr ysbyty	0	1	3	2	↓	Am h.								
Cyfanswm yr eitemau gwrthfacterol fesul 1000 o STAR-Pus	363.7	307.4	288.9	330.7	↑	Am h.								
Fflwrocwinolan, seffalosborin, clinamycin a co-amoxiclav fel % o gyfanswm yr eitemau a ddosbarthwyd yn y gymuned	8.9%	9.8%	9.6%	8.3%	↑	Am h.								
Nifer ddwyddiol o NSAIDs ar gyfartaledd fesul 1000 o STAR-Pus	1.496	1.517	1.479	1.447	↑	Am h.								
Nifer y Rhybuddion a Hysbysiadau Atebion Diogelwch Cleifion Cymru na sicrhawyd o fewn y terfynau amser y cytunwyd amynt	0	2	0	0	↑	N/A								
	Annual Trends													
	2017	2018	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
Nifer y derbyniadau ysbyty gydag unrhyw sôn am hunan-niwed i blant/pobl ifanc fesul 1000 o'r boblogaeth*	3.29	3.31	↓	N/A										
			Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
	Maw-18 (diwedd 12 mis)	Maw-19 (diwedd 12 mis)												
Nifer yr achosion C Difficile fesul 100,000 o'r boblogaeth**	53.54	33.47	↑	No										
Nifer yr achosion S Aureus Bacteraemia 100,000 o'r boblogaeth**	37.33	34.60	↑	No										
Nifer yr achosion E.coli fesul 100,000 o'r boblogaeth**	99.74	94.95	↑	No										

Data Sepsis Cleifion Mewnol - Mae Ebrill i Fehfin 2018 yn cynnwys Singleton, Treforys a Thywysoges Cymru. Mae Gorffennaf i Hydref 2018 hefyd yn cynnwys Castell-nedd Port Talbot. Mae Tachwedd 2018 yn cynnwys Singleton, Tywysoges Cymru a Chastell-nedd Port Talbot. Mae Rhagfyr 2018 i Fawrth 2019 yn cynnwys Tywysoges Cymru a Chastell-nedd Port Talbot.

 Cyflawnwyd y Targed
 Ni Chyflawnwyd y Targed

Data Achosion Brys Sepsis – mae'r mesur hwn wedi'i eithrio gan nad yw data wedi'i gyflwyno ar gyfer Chwefror-19 a Mawrth-19. Mae hyn oherwydd mae'r gwaith o gasglu data wedi cael ei stopio yn Nhreforys gan nad oes neb i gofnodi'r data ac mae cyllid Singleton ar gyfer prosiect Sepsis wedi dod i ben. Ni fydd CNPT ac YTC yn cyflwyno unrhyw ddata achosion brys.

*Cymrwed o ddiweddiar APC Mawrth

**Data dros dro yw hwn

***Data as at 29/04/19

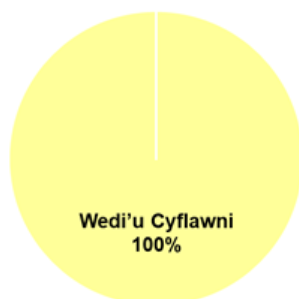
GOFAL DIOGEL	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
• Rheoli Heintiau: ○ Cyflawnwyd gostyngiadau sylweddol yng nghyfraddau C.Diff yn ail hanner y flwyddyn ar ôl gweithredu canllawiau gwrthfotig yn llwyddiannus.. ○ Cyflwyno rhaglen dadheintio UVc a rhaglen lanhau 4D yn llwyddiannus. • Rheoli Meddyginiaethau: ○ Mae'r Bwrdd Iechyd wedi dangos cynnydd sylweddol dros y 2-3 blynedd diwethaf o ran lleihau'r eitemau gwrthfacterol a ragnodwyd ac nid yw bellach yr uchaf yng Nghymru. Fodd bynnag, mae llawer i'w wneud o hyd i barhau i wella rhagnodi priodol. • Briwiau Pwyso: ○ Mae nifer yr achosion o friwiau pwyso a gafwyd yn y Bwrdd Iechyd yn parhau i ostwng. • Cwmpïadau: ○ Mae nifer y cwmpïadau cleifion mewnol yn parhau i ostwng gyda gostyngiad o 7% o gymharu â'r un cyfnod y llynedd. • Sgrinio Sepsis ○ Gwelliant parhaus o ran cydymffurfio â bwndel awr gyntaf 'Chwech Sepsis' ar gyfer cleifion mewnol ○ Yn gyson uwch na 95% ar gyfer cleifion sydd wedi cwblhau sgôr NEWS, sy'n asesu'r risg o Sepsis.	• Rheoli Heintiau: ○ Adolygu'r dulliau o ddadheintio amgylcheddol i'w gweithredu ar draws y Bwrdd Iechyd. ○ Gwellu'r wybodaeth sydd ar gael i'r Bwrdd Iechyd am heintiau sy'n gysylltiedig â gofal iechyd ○ Canolbwyntio ar strategaethau atal heintiau • Rheoli Meddyginiaethau: ○ Mae gwella rhagnodi gwrthfotigau yn parhau i fod yn flaenoriaeth oherwydd mae gan y Bwrdd Iechyd un o'r lefelau rhagnodi uchaf yn y DU o hyd. ○ Dadansoddi a dysgu o ganlyniadau Cynllun Rheoli Rhagnodi 2018-19 mewn gofal sylfaenol ○ Diweddarau'n rheolaidd ganllawiau rhagnodi a chefnogi archwiliadau ychwanegol mewn arferion targed. • Briwiau Pwyso: ○ Lleihau'r briwiau pwyso a geir yn yr ysbyty a'r gymuned a monitro hyn trwy ddulliau cyfredol a Dangosfwrdd ward-i-fwrdd. ○ Addysg ar gyfer atal briwiau pwyso a dosbarthu briwiau pwyso. • Cwmpïadau: ○ Lleihau cwmpïadau y gellir eu hosgoi, yn enwedig mewn lleoliadau cymunedol, drwy gydweithio amlasiantaeth a chynyddu'r Rhaglen Dawns ar gyfer Iechyd.

GOFAL DIOGEL	
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
- Rheoli Heintiau: - Bydd rhaglen adnewyddu wardiau yn mynd i'r afael â'n risgiau rheoli heintiau mwyaf blaenoriaethol. Mae atgyweiriadau hanfodol ac adnewyddu seilwaith hen ffasiwn mewn wardiau yn gwella amgylcheddau gofal clinigol yn sylweddol. - Unedau Cyflawni i archwilio sut i ymestyn hyfforddiant Techneg Di-gyffwrdd Aseptig, gydag asesiad cymhwysedd, i staff meddygol. - Briwiau Pwysu: - Mae tîm hyfywedd meinwe Bwrdd Iechyd PBA yn cydweithio ag e-ddysgu Cymru i ddatblygu pecyn addysg e-ddysgu atal briwiau pwysu y gellir ei gysylltu â'r system Cofnod Staff Electronig (CSE). - Mae cyflwyniad PowerPoint wedi'i leisio wedi cael ei ddatblygu i rannu dysgu o achos Cwest Crwner cysylltiedig â briwiau pwysu. - Bydd dadansoddiad chwarterol o ffactorau achosol briwiau pwysu lleol yn cael ei wneud i nodi tueddiadau a thargedu ffrydiau gwaith i leihau risgiau a gostwng briwiau pwysu y gellir eu hosgoi. - Cynhelir Paneli Craffu Adolygiad Cymheiriaid Briwiau Pwysu ym mhob Uned Cyflenwi Gwasanaeth ac mae dysgu o ddigwyddiadau yn arwain at gynlluniau gwella ansawdd a rennir yng nghyfarfod y Grŵp Strategol Atal Briwiau Pwysu.	- Rheoli Heintiau: - Roedd Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi gweithredu methodoleg brofi newydd, fwy sensitif ar gyfer <i>C. difficile</i>. Effaith debygol hyn fydd cynnydd o 10-20% o ran canfod <i>C. difficile</i>. - Mae cyfran fawr o bacteraemia <i>E. coli</i> yn cael ei ddal yn y gymuned, gyda llawer o ffactorau cyfrannol cysylltiedig â chleifion, yn enwedig mewn perthynas â haint y llwybr wrinol a chlefyd y bustl. Felly, bydd yn her i atal cyfran sylweddol o'r rhain. - Mae'r defnydd cynyddol presennol o welyau ychwanegol ar safleoedd aciwt yn cynyddu'r risg o drosglwyddo heintiau yn ogystal â'r defnydd mawr o welyau, sydd yn aml yn agos at, neu'n rhagori ar, 90%. - Rheoli Meddyginiaethau: - Yn gyffredinol, dylid lleihau'r defnydd o wrthfotigau ymhellach a chynnal y gostyngiad er mwyn lleihau'r risg o ymwrthedd i gyffuriau. Mae angen gwelliannau pellach hefyd i leihau rhagnodi gwrthfotigau '4C', ac achosion o <i>Clostridium difficile</i>. - Briwiau Pwysu - Mae dogfennaeth anghyflawn yn parhau i fod yn ffactor cyfrannol. Mae gan bob Uned Cyflenwi Gwasanaeth gynlluniau ar waith i archwilio dogfennau atal briwiau pwysu. - Anawsterau parhaus gyda chynnal lefelau staffio nyrsys ar wardiau, gyda chynnydd sylweddol yn nifer y staff asiantaeth sy'n cael eu defnyddio.

GOFAL UNIGOL- Mae pobl yng Nghymru'n cael eu trin fel unigolion gyda'u hanghenion a'u cyfrifoldebau eu hunain

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Crynodeb o Berfformiad

90% o breswylwyr a dderbyniodd wasanaethau iechyd Meddwl eilaidd wedi cael Cynllun Triniaeth Gofal (CTP) dilys

Derbyniodd 100% o'r preswylwyr eu adroddiad asesiad canlyniad o fewn 10

Cynydd yn y defnydd o linellau cymorth cenedlaethol dros y flwyddyn ar gyfer iechyd meddwl, dementia a chamddefnyddio sylweddau

Tuedd perfformiad:

4 mesur wedi gwella ↑ 1 mesur wedi'i gynnal →

Crynodeb: Mynediad i linellau cymorth a gwasanaethau iechyd meddwl yw themâu'r pum mesur yn yr adran hon. **Cyflawnwyd pob un yn 2018/19.**

Gofal Unigol														
	Tueddiadau 12 Mis - Ariannol													
	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Ion-19	Chew-19	Maw-19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
% preswylwyr y BI sy'n derbyn gwasanaethau iechyd meddwl eilaidd (pob oedran) sydd â CTP dilys.	90.0%	89.6%	88.2%	87.3%	89.7%	91.3%	91.6%	90.6%	91.3%	90.9%	91.1%	90.9%	⬆️	Ie
% preswylwyr y BI a gafodd eu hadroddiad canlyniadau asesu o fewn 10 diwrnod gwaith o'r asesu.	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	➡️	Ie
	Tueddiadau 4 Chwarter					Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni								
	Ch1 2018/19	Ch2 2018/19	Ch3 2018/19	Ch4 2018/19	Trend									
Nifer y galwadau i'r llinell gymorth iechyd meddwl CALL gan drigolion Cymru fesul 100,000 o'r boblogaeth.	101.2	103.6	120.0	146.8	⬆️	Ie								
Nifer y galwadau i linell gymorth dementia Cymru fesul 100,000 o'r boblogaeth.	5.4	5.1	8.3	6.2	⬆️	Ie								
Nifer y galwadau i linell gymorth 24/7 DAN gan drigolion Cymru fesul 100,000 o'r boblogaeth.	33.7	30.1	24.4	39.3	⬆️	Ie								

 Cyflawnwyd y Targed
 Ni Chyflawnwyd y Targed

GOFAL UNIGOL	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
- Roedd gan 91% o breswylwyr sy'n derbyn Gwasanaethau Iechyd Meddwl eilaidd (pob oedran) Gynllun Triniaeth Gofal (CTP) dilys ym mis Mawrth 2019 yn erbyn targed cenedlaethol o 80% (mesurau iechyd meddwl - Rhan 2) - Cafodd 100% o breswylwyr eu hadroddiad canlyniadau asesu o fewn 10 diwrnod gwaith ar ôl yr asesiad ar gyfer pob mis yn 2018/19 (mesurau iechyd meddwl - Rhan 3) - Roedd nifer y galwadau i'r llinell gymorth Iechyd Meddwl 'C.A.L.L.' fesul 100,000 o'r boblogaeth wedi cynyddu drwy'r flwyddyn. - Roedd nifer y galwadau i linell gymorth dementia Cymru gan breswylwyr Cymru fesul 100,000 o'r boblogaeth (40+ oed) wedi cynyddu drwy gydol y flwyddyn - Roedd nifer y galwadau i linell gymorth DAN 24/7 gan breswylwyr Cymru fesul 100,000 o'r boblogaeth wedi cynyddu drwy gydol y flwyddyn.	- Cynnal cyflawniad canran y preswylwyr sy'n derbyn Gwasanaethau Iechyd Meddwl eilaidd gyda Chynllun Triniaeth Gofal - Cynnal 100% perfformiad o ran preswylwyr sy'n derbyn adroddiad canlyniadau asesu o fewn 10 diwrnod gwaith - Cynyddu ymwybyddiaeth a defnydd o linellau cymorth C.A.L.L., dementia Cymru a DAN 24/7 a sicrhau cysylltiadau ag ymgyrch Dewis Doeth.
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
Mae C.A.L.L, dementia Cymru a DAN 24/7 i gyd yn llinellau cymorth cyfrinachol sy'n cynnig cefnogaeth emosiynol a gwybodaeth/deunydd darllen. Mae cyfeirio pobl at linellau cymorth o'r fath yn darparu llwybr ychwanegol ar gyfer cymorth i gleifion, teuluoedd a gofalwyr.	Gall y Bwrdd Iechyd hyrwyddo a chodi ymwybyddiaeth o linellau cymorth cenedlaethol ond mae ganddo allu cyfyngedig i ddylanwadu ar gyfraddau derbyn gan fod defnydd yn cael ei bennu gan ddewis ac angen personol.

STAFF AC ADNODDAU- Mae pobl yng Nghymru'n gallu cael hyd i wybodaeth ynghylch sut mae'r GIG yn cael adnoddau ac yn gwneud defnydd gofalus ohonynt

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

Roedd dros
9,000 o staff
wedi cael
adolygiad
Gwerthuso
Datblygiad
Personol
blynyddol

Cynnydd o **22%**
yn nifer y staff
sy'n cwblhau'r
holl hyfforddiant
gorfodol (hyd at
fis Rhagfyr
2018)

Gostyngiad yn
nifer y cleifion nad
ydynt yn mynd i
apwyntiadau
newydd a dilynol i
gleifion allanol
(DNAs)

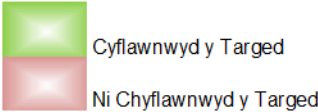
Tuedd perfformiad:

7 mesur wedi gwella ↑ **1 mesur wedi'i gynnal →** **3 mesur wedi dirywio ↓**

Crynodeb: Mae unarddeg o fesurau yn yr adran hon ond oherwydd argaeledd data, mae Llywodraeth Cymru wedi darparu asesiad ar ddau fesur yn unig. Cyflawnwyd y ddau yn llawn yn 2018/19 sef cyflawniad 100%. Mae naratif ynghylch y mesurau eraill i'w gweld yn atodiad un.

Staff ac Adnoddau														
	Tueddiadau 12 Mis - Calendr													
	Ion-18	Chew-18	Maw-18	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
% y cleifion na ddaeth i apwyntiad newydd i gleifion mewnol	5.9%	5.9%	5.6%	6.3%	5.9%	5.6%	6.1%	5.3%	5.7%	5.7%	5.4%	6.1%	⬆️	Amh.
% y cleifion na ddaeth i apwyntiad dilynol i gleifion mewnol	8.0%	7.7%	7.1%	7.1%	7.1%	6.6%	6.9%	6.6%	6.6%	7.1%	6.3%	6.7%	⬆️	Amh.
Nifer y gweithdrefnau nad ydynt yn cydymffurfio â chanllawiau Peidiwch â Gwneud NICE (cytunwyd ar y rhestr gan y Bwrdd Gofal wedi'i Gynllunio).	9	7	10	8	8	6	10	13	6	15	13	9	⬇️	Amh.
% y staff sydd wedi cael gwerthusiad PADR/meddygol yn y 10 mis blaenorol.	60.2%	59.5%	59.9%	60.4%	58.4%	58.1%	60.4%	60.4%	63.3%	64.9%	66.3%	66.1%	⬆️	Amh.
% cydymffurfiaeth ar gyfer pob cymhwysedd Lefel 1 wedi'i gwblhau o fewn y Fframwaith Sgiliau Gofal a Hyfforddiant.	49.5%	50.3%	51.0%	52.7%	54.7%	57.0%	59.5%	63.0%	64.7%	66.8%	70.1%	71.7%	⬆️	Amh.
% absenoldeb salwch staff (12 mis treigl).	5.64%	5.69%	5.74%	5.77%	5.79%	5.84%	5.85%	5.86%	5.89%	5.91%	5.93%	5.96%	⬇️	Amh.
	Tueddiadau 4 Chwarter													
	Ch4 17/18	Ch1 18/19	Ch2 18/19	Ch3 18/19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni								
Ansawdd meddyginiaethau biodebyg a ragnodir fel% o gyfanswm y cynnyrch 'cyfeirio' a biodebyg.	54.2%	55.0%	56.2%	56.9%	⬆️	Amh.								
	Tueddiadau Blynnyddol													
	2016	2018	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
% y staff a gafodd werthusiad perfformiad a gytunodd ei fod wedi eu helpu i wella sut maen nhw'n gwneud eu swydd.	55%	55%	➡️	Amh.										
Sgôr gyffredinol ymgysylltiad staff	3.68	3.81	⬆️	Yes										
% staff a fyddai'n hapus â gofal gan eu sefydliad pe bai angen triniaeth ar ffrind/perthynas.	70%	72%	⬆️	Yes										
	2017	2018	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
Cyfradd toriad cesaraidd dewisol*	13.3%	14.0%	⬇️	Amh.										

*Cymerwyd o ddiweddariad APC Mawrth
Noder: y meddyginiaethau biodebyg wedi'u cynnwys ar gyfer 2018/19 yw Adalimumab, Infliximab, Etanercept, Rituximab IV, Trastuzumab IV.

EIN STAFF AC ADNODDAU	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
• Ymgysylltu â staff: ○ Roedd y sgôr ymgysylltu â staff wedi cynyddu o 3.68 yn 2016 i 3.81 yn 2018. ○ Byddai 72% o'r staff yn hapus gyda gofal gan eu sefydliad pe bai angen triniaeth ar ffrind / perthynas (gwelliant o 2% er 2016). • Hyfforddiant gorfodol: ○ Cynnydd o 22% yn nifer y staff sy'n cwblhau hyfforddiant gorfodol drwy gydol y flwyddyn (fel ym mis Rhagfyr 2018) ○ Mae ffigurau mewnol yn dangos cyflawniad 75.22% ym mis Mawrth 2019, sy'n cyfateb i 158,888 o gymwyseddau a gyflawnwyd. Gall hyn fod yn brin o'r targed cenedlaethol o 85% ond mae'n fwy na phroffil mewnol y Bwrdd Iechyd o 62%). • Colli apwyntiadau/Cyfraddau heb fynychu (DNA): ○ Gostyngiad yn y duedd dros y flwyddyn o ran cyfraddau DNA newydd a dilynol mewn gofal eilaidd.	• Salwch: ○ Mae canlyniadau astudiaeth achos arfer gorau, a gynhaliwyd mewn tri maes o berfformiad salwch da, yn cael eu hymgorffori ym mhob cynllun gweithredu presenoldeb Unedau Cyflawni. ○ Sesiynau hyfforddi i reolwyr ynglŷn â pholisi newydd Rheoli Presenoldeb Cymru gyfan. ○ Cwblhawyd Cynllun Gwella Iechyd Galwedigaethol gyda thargedau ar gyfer gostyngiadau mewn amserau aros wedi'u cymeradwyo gan y Bwrdd Gweithredol. Cynlluniau i ddatblygu dull mwy amlddisgyblaethol yn ystod 2019. ○ Gweithredu meddalwedd arddweud digidol i glinigwyr er mwyn lleihau amserau aros o ran anfon adroddiadau Iechyd Galwedigaethol at reolwyr. Gwerthusiad i'w gwblhau ym mis Gorffennaf 2019. ○ Bydd diwygiadau i gynllun gweithredu presenoldeb Bae Abertawe yn cael eu hailgyflwyno i bwyllgor y Gweithlu a Datblygu Sefydliadol ar gyfer cymeradwyo. • Hyfforddiant Gorfodol: ○ Mae sesiynau e-ddysgu galw heibio yn parhau ar draws y bwrdd iechyd presennol a'r holl safleoedd yn rheolaidd. ○ Mae adolygiad o'r fframwaith Hyfforddiant Gorfodol yn cael ei gynllunio lle gwahoddir yr holl Arbenigwyr Pwnc perthnasol i weithdy i drafod hyfforddiant cyfredol ac i nodi tueddiadau newydd y gall fod angen eu cyflwyno. • Adolygiad Datblygu Gwerthusiad Personol (PADR): ○ Canolbwyntio ar hyfforddi Rheolwyr i gwblhau PADR ar Sail Gwerthoedd/ defnyddio ESR i wella ffigurau adrodd gyda sesiynau pwrpasol ar gyfer timau/unedau ar gais. ○ Gofynnwyd i bob Uned Gyflawni ddarparu cynllun i sicrhau cydymffurfiaeth â'r targed 85% erbyn mis Mawrth 2020.

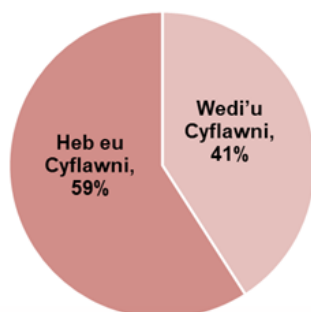
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
- Salwch: - Darparu Gwasanaeth Cyngor a Chymorth Lles Staff – Mynediad Cyflym’ Buddsoddi i Arbed gan alluogi ymyriad cynnar ar gyfer Iechyd Meddwl a Chyhyrsgerberbydol (MSK), yn ddelfrydol o fewn 5 diwrnod (90 atgyfeiriad yn fisol) a chyflymu i ddiagnosteg a llawdriniaeth MSK pan fo angen. Derbyniwyd y model hwn fel Rhaglen Enghreifftiol Bevan 18/19. 300+ o Hyrwyddwyr Lles Staff bellach wedi’u hyfforddi i gefnogi iechyd a lles eu timau a chyfeirio at wasanaethau cymorth y BI, gan hyrwyddo dull atal/ymyriad cynnar. - Darparu gweithdai lles y menopos ar draws pedwar prif safle yn ystod 2019. - Hyfforddiant Gorfodol: - Adolygu’r system Cofnod Staff Electronig (ESR) i’w gwneud yn fwy cyfeillgar i ddefnyddwyr a gwella cywirdeb adrodd. - Ymchwilio lle mae cydymffurfiaeth mewn hyfforddiant lefel uwch yn lliniaru’r angen am hyfforddiant lefel 1 a chymeradwyo cymwyseddau’n awtomatig. - Adolygiad Datblygu Gwerthusiad Personol (PADR): - Mae cynnydd cyflog cynyddrannol yn rhoi’r cymhelliant i staff gymryd cyfrifoldeb o ran sicrhau eu bod yn cael gwerthusiad bob 12 mis a bod rheolwyr yn sicrhau bod pob aelod o staff yn cael cyfle i gael gwerthusiad o werthoedd yn seiliedig ar ansawdd. - Mae prosiect ymchwil i’r broses PADR, sy’n edrych ar bob agwedd, wedi ei gychwyn a bydd y canlyniad yn cael ei gyflawni yn ddiweddarach yn y flwyddyn. - Colli apwyntiadau/Cyfraddau heb fynychu (DNA): - Gweithredu gwasanaeth atgoffa trwy neges destun ar gyfer apwyntiadau cleifion allanol – mae’r Bwrdd Iechyd wedi ymestyn y contract presennol am 12 mis pellach - er mwyn parhau i asesu’r broses o wireddu buddion.	- Salwch: - Gall methu â chynnal ffocws parhaus ar berfformiad absenoldeb salwch arwain at gynnydd mewn lefelau. - Ffocws unigol ar reoli salwch heb sylw manwl ar gefnogi presenoldeb staff trwy ymyriadau iechyd a lles sy’n cyd-fynd â’n gwerthoedd sefydliadol. - Effaith uniongyrchol ar gostau o ran banc, asiantaeth a goramser. - Mae lefelau cynyddol o absenoldeb salwch yn cynyddu’r pwysau ar y staff hynny sy’n aros yn y gwaith. - Lefelau newid gwasanaeth yn debygol o effeithio ar iechyd a lles gyda’r effaith fwyaf tebygol ar iechyd meddwl a salwch sy’n gysylltiedig â straen. - Mae ein prif reswm dros absenoldeb yn parhau i fod yn absenoldeb sy’n gysylltiedig â straen, a arhosodd yn sefydlog o’i gymharu â’r mis blaenorol. - Hyfforddiant Gorfodol: - Diffyg llythrennedd cyfrifiadurol ymhlith staff. - Amser a mynediad i gyfrifiaduron ar gyfer staff cymunedol. - Mae angen i weithwyr cyflogedig sy’n cael eu recriwtio trwy brosesau Hurio Uniongyrchol ddiweddarau cofnodion hyfforddiant â llaw os ydynt ar gael. - Mae cofnodi cymwyseddau Lefel 1 Wyneb yn Wyneb yn gallu cymryd cryn amser i’w ddiweddarau â llaw ac yn gallu dangos camddechongliad o gydymffurfiaeth. - Adolygiad Datblygu Gwerthusiad Personol (PADR): - Meddygon ar ei hôl hi o ran ail-ddilysu amserlenni gwerthuso: straen i feddyg; dargyfeirio amser meddygon ac amser/adnoddau rheoli; ail-ddilysu gohiriedig posibl; yn y pen draw, canlyniadau ar gyfer eu trwydded i ymarfer os na fyddant yn ymgysylltu.

○ Datblygu gyda chlystyrau meddygon teulu a chleifion i lywio'r gwaith o ddatblygu dulliau amgen o ddarparu gwasanaeth i gefnogi cleifion yn y lleoliad mwyaf priodol gan gynnwys clinigau dan arweiniad nyrsys/uwch ymarferwyr. Mae pob Uned Gyflawni wedi datblygu cynllun i fynd i'r afael â'u sefyllfa DNA. Mae'r cynlluniau hyn, a oruchwylir gan y Grŵp Moderneiddio Cleifion Allanol ac sy'n cael eu harwain gan arweinwyr rheoli enwebedig o bob uned gyflawni, wedi nodi amcanion i gyflawni targed Cynllun Blynyddol 2019/20 sef gostyngiad yn y gyfradd DNA o 10% ○ Archwilio mwy o gyfleoedd ar gyfer archebu'n rhannol. ○ Cadw at ganllawiau arfer gorau.	○ Gwerthusiadau o ansawdd gwael - diffyg datblygiad a dilyniant personol/gwasanaeth; parhad arferion is-optimadd; gwrthwynebiad i newid. ○ Sicrhau bod dechreuwyr newydd a meddygon ad hoc yn cymryd rhan yn y broses arfarnu flynyddol, ac yn cael gwybodaeth berthnasol gan y Swyddog Cyfrifol blaenorol. ○ Meddygon yn camddeall gofyniad y Gwerthusiad Ymarfer Cyfan (WPA) a ddim yn cynnwys pob elfen o'r gwaith a wnaed gan ddefnyddio eu trwydded GMC o fewn eu gwerthusiadau blynyddol. ○ Camddealltwriaeth ynghylch amserlen PADR yn cyd-fynd â dyddiad yr ychwanegiad. ○ Dibynnu ar gyflwyno hunanwasanaeth Goruchwylwyr ar gyfer cywirdeb data adrodd PADR, adrodd dwbl, defnyddio ESR, cywirdeb ESR, sgiliau TG staff. ○ Amser i gwblhau PADR - risg o amgylch ansawdd PADR yn erbyn y ffigurau targed. ○ Sicrhau bod dechreuwyr newydd yn ymgysylltu â'r broses werthuso flynyddol. ● Colli apwyntiadau/Cyfraddau heb fynychu (DNA): ○ Mae'n bwysig i'r Bwrdd Iechyd gael gwell dealltwriaeth o'r arbenigeddau a'r cyflyrau clinigol sy'n cyflwyno'r risgiau mwyaf o niwed i gleifion nad ydynt yn mynd i'w hapwyntiad. ○ Risg Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth i'r Bwrdd Iechyd o ganlyniad i gapasiti heb ei ddefnyddio'n ddigonol ar gyfer apwyntiadau newydd a dilynol, gyda goblygiadau ariannol cysylltiedig ar gyfer capasiti segur, aildrefnu apwyntiadau ac o bosibl bydd angen trefnu clinigau rhestrau aros ychwanegol.

GOFAL AMSEROL- Mae pobl yng Nghymru'n cael mynediad amserol i wasanaethau yn seiliedig ar angen clinigol ac maen nhw'n chwarae rhan weithgar mewn penderfyniadau am eu gofal

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

- ✓ **22%** yn llai o gleifion yn aros yn hirach na 36 wythnos ar gyfer triniaeth.
- ✓ Dim claf yn aros am dros 14 wythnos ar gyfer therapïau
- ✓ Dim claf yn aros dros 8 wythnos ar gyfer pob diagnosteg nad yw'n gardioleg a safle'n cael ei gynnal yn Endosgopi
- ✓ Y cleifion sy'n aros yn hiraf wedi ei lleihau gan fwy na thraean

Tuedd perfformiad:

13 mesur wedi gwella ↑

10 mesur wedi dirywio ↓

Crynodeb: Ffocws yr adran hon yw mynediad at wasanaethau ac mae'r mesurau'n canolbwyntio'n bennaf ar amserau aros. Cyflawnwyd naw o'r 14 mesur yn yr adran hon yn 2018/19. Gwnaed cynnydd sylweddol yn ystod y flwyddyn i leihau amserau aros am driniaeth ddewisol. Bu gwelliannau pwysig o ran darparu gwasanaethau Strôc ac mae gofal heb ei drefnu wedi dechrau sefydlogi. Gweler atodiad un am fanylion.

Gofal Amserol														
	Tueddiadau 12 Mis - Calendr													
	Ion-18	Chew-18	Maw-18	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awt-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
% goroesiad o fewn 30 diwrnod i dderbyniad brys ar gyfer toriad clun	82.3%	75.9%	82.5%	74.6%	85.7%	78.7%	73.2%	80.9%	74.1%	84.6%	71.4%	73.3%	🔴	Amh.
	Tueddiadau 12 Mis - Ariannol													
	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awt-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Ion-18	Chew-18	Maw-18	Tuedd	
% o alwadau P1 a gofnodwyd a dechreuodd y claf asesiad clinigol ddiifnol o fewn 20 munud i'r ateb	83.1%	85.0%	86.0%	85.1%	89.2%	91.5%	88.5%	84.9%	84.4%	84.8%	80.5%	81.2%	🔴	No
% o P1 a wehwyd ≤ 60 munud yn dilyn asesiad clinigol/brysennu wyneb yn wyneb	75.0%	60.0%	50.0%	37.5%	71.4%	90.0%	100.0%	80.0%	77.8%	80.0%	66.7%	83.3%	🟢	Yes
% y cleifion sy'n aros llai na 26 wythnos am driniaeth	87.8%	88.1%	88.7%	89.3%	89.1%	89.1%	89.1%	88.8%	88.0%	88.7%	89.2%	89.3%	🟢	No
Nifer y cleifion sy'n aros am fwy na 36 wythnos am driniaeth	3,398	3,349	3,319	3,383	3,497	3,381	3,370	3,193	3,030	3,174	2,967	2,628	🟢	No
Nifer y cleifion sy'n aros mwy nag 8 wythnos am ddiagnosteg arbennig	702	790	915	740	811	762	735	658	693	603	558	437	🟢	No
Nifer y cleifion sy'n aros dros 14 wythnos am therapi arbennig	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	🟢	Yes
Nifer yr apwyntiadau dilynol i gleifion allanol (a drefnwyd/nas drefnwyd) a chiniwyd wedi'i ddiagnosteg targed ar gyfer manylebau gofal wedi'i gynllunio penodol	24,628	24,288	24,469	24,954	24,813	24,200	22,553	22,091	22,931	23,026	23,044	23,604	🟢	Yes
% cydymffurfiaid â derbyniad uniongyrchol QIM i uned strôc aciwt (<4 awr)	34.1%	37.8%	40.3%	37.0%	27.8%	55.0%	56.0%	56.4%	51.2%	35.2%	50.8%	50.6%	🟢	No
% cydymffurfiaid â Sgan CT QIM strôc o fewn (<1 awr)	40.4%	44.6%	52.6%	39.2%	38.8%	47.5%	52.7%	48.1%	48.2%	47.9%	46.7%	50.6%	🟢	No
It's: % o gydymffurfiaid gyda Mesurau Gwella Ansawdd Strôc wedi ei Aseu gan ymgydhgyrdd strôc (<24 awr)	84.3%	92.4%	87.2%	79.7%	89.4%	68.8%	82.8%	75.3%	84.3%	75.3%	75.0%	86.1%	🔴	Yes
% cydymffurfiaid â strôc QIM Thrombolysis ag amser drws i nodwedd (<= 45 munud)	0.0%	10.5%	35.3%	21.4%	0.0%	11.1%	18.2%	15.4%	26.7%	40.0%	20.0%	30.0%	🟢	Yes
% yr ymatebion brys i alwadau coch yn cyrraedd o fewn 8 munud	78.3%	77.2%	78.0%	77.0%	79.2%	78.3%	75.4%	75.2%	75.4%	72.7%	78.2%	72.8%	🔴	Yes
Nifer y trosglwyddiadau ambiwians dros awr	526	452	351	443	420	526	590	628	842	1,164	619	928	🔴	No
% y cleifion a dreuliodd <4 awr o adeg cyrraedd nes cael eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau	75.6%	78.9%	81.0%	79.9%	77.9%	77.5%	77.6%	76.6%	76.5%	76.9%	77.2%	75.7%	🔴	No
Nifer y cleifion a dreuliodd >= 12 awr mewn gofal brys o adeg cyrraedd, nes cael eu derbyn, eu trosglwyddo neu eu rhyddhau	737	624	476	591	511	588	678	665	756	986	685	861	🔴	No
% y rhai sydd newydd gael diagnosis o ganser, nid trwy'r llwybr brys, a ddechreuodd driniaeth ddiifnol o fewn 31 diwrnod i'r diagnosis	92.4%	94.2%	96.2%	99.3%	97.4%	95.7%	95.9%	96.2%	95.7%	97.7%	94.7%	93.5%	🟢	No
% y rhai sydd newydd gael diagnosis o ganser, trwy'r llwybr brys a amheuir, a ddechreuodd driniaeth ddiifnol o fewn 62 diwrnod i'r atgyfeiriad	77.4%	90.4%	84.1%	92.2%	94.1%	82.9%	84.3%	87.6%	88.1%	85.4%	80.6%	84.1%	🔴	No
% yr asesiadau iechyd meddwl a gynhaliwyd o fewn 28 diwrnod i ddiagnosteg derbyn i'r atgyfeiriad	84.1%	85.5%	82.5%	83.8%	80.5%	76.4%	83.8%	77.7%	83.8%	72.6%	79.8%	76.8%	🔴	No
% yr ymyriadau therapiwtig a ddechreuwyd o fewn 28 diwrnod ar ôl asesiad gan LPMHSS	79.3%	80.5%	79.5%	79.1%	90.3%	88.6%	91.5%	87.6%	85.2%	86.8%	87.5%	87.7%	🟢	Yes
	Tueddiadau 4 Chwarter						Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni							
	Ch1 2018/19	Ch2 2018/19	Ch3 2018/19	Ch4 2018/19	Tuedd									
% y cleifion cymwys a gafodd gyswilt ag IMHA am y tro cyntaf o fewn 5 diwrnod gwaith i'w cais	100.0%	100.0%	100.0%	99.1%	🔴	No								
	Tueddiadau Blyneddol				Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni									
	2017	2018	Tuedd											
% y practisau meddygon teulu sy'n cynnig apwyntiadau rhwng 17:00 a 18:30 5 diwrnod yr wythnos	78%	88%	🟢	Yes										
% y practisau meddygon teulu sydd ar agor yn ystod oriau craidd dyddiol neu dyddeddol	90%	95%	🟢	Yes										

☐ Cyflawnwyd y Targed
☐ Ni Chyflawnwyd y Targed

GOFAL AMSEROL	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
- Gofal Heb ei Drefnu - Mae nifer y derbyniadau meddygol wedi sefydlogi ac mae ein cyfraddau aildderbyniadau wedi gostwng yn gyson dros y 18 mis diwethaf. Roedd y newidiadau hyn, yn ogystal â newidiadau i'n modelau gwasanaethau llawfeddygol, wedi ein galluogi i leihau ein capasiti cleifion mewnol yn unol â'r cyfleoedd meincnodi a nodwyd yn ein Cynllun Blynnyddol 2018/19. - Gofal Wedi'i Gynllunio - Cyflawnodd y Bwrdd Iechyd y targed mewnol o 2,664 ar gyfer nifer y cleifion a oedd yn aros dros 36 wythnos am driniaeth drwy gyrraedd 2,630 ym mis Mawrth 2019. Mae hyn yn parhau i fod y sefyllfa orau er mis Ebrill 2014. - Cyflawniad parhaus drwy gydol 2018/19 o ran dim cleifion yn aros dros 8 wythnos am Endosgopi. - Ym mis Mawrth 2019 dim cleifion yn aros dros 8 wythnos am y profion diagnostig canlynol: - Systosgopi - Radioleg (gan gynnwys CT, MRI, uwchsain anobstetrig, Enema Bariwm) a meddygaeth niwclear - Profion Cardiaidd (gan gynnwys Prawf Straen, Monitro Pwysedd Gwaed 24 Awr, Electroffisioleg Ddiagnostig (Astudiaeth EP), Ecocardiogram Straen Doppler (DSE), Sgan Darlifiad Myocardiaidd, Ecocardiogram Trawsoesoffagaidd (TOE). - Mae amserau aros therapi yn parhau i fod wedi'i gynnal ar 14 wythnos (neu is). - Gofal Sylfaenol - Gwelwyd 83% o gleifion blaenoriaeth 1 (P1) o fewn 60 munud i asesiad clinigol/brysennu wyneb yn wyneb gan y gwasanaeth 111.	- Gofal Heb ei Drefnu - Hyrwyddo presenoldeb yn Uned Mân Anafiadau Ysbyty CNPT ar gyfer cleifion â mân anhwylder neu anaf. - Gweithredu llwybrau uniongyrchol-i-arbenigedd ar gyfer meddygaeth gyffredinol, cardioleg, resbiradol a niwroleg, gan gynnwys clinigau poeth yn ogystal â darparu gwasanaethau seiliedig ar dystiolaeth i gleifion â chyflyrau cronig. - Gwella ein Gwasanaeth Cyswllt Seiciatrig i wella gwasanaethau i gleifion â phroblemau iechyd meddwl yn ein hysbytai cyffredinol i wella ansawdd y gofal a chefnogi trefniadau rhyddhau. - Adolygu ein polisi uwchgyfeirio ar gyfer 2019/20 i adeiladu ar y dull 'sgrym diogelwch' o reoli llif cleifion. - Gweithredu cynllun ar gyfer cyflwyno Mesurau Gwella Ansawdd (QIM) diwygiedig ar gyfer adroddiadau Strôc o fis Ebrill 2019. - Gofal Wedi'i Drefnu - Gweithredu modelau gwasanaeth cynaliadwy yn IMTP ar gyfer 2019/20. - Penodwyd arweinydd ar gyfer datblygu cynllun gweithredu theatr unigol i fynd i'r afael â pherfformiad a gwneud y gorau o effeithlonrwydd gyda ffocws cychwynnol ar wella defnydd ar gyfer ENT a Llawfeddygaeth Gyffredinol yn Singleton ac Orthopedeg yn CNPT. - Rhannu gwersi trosglwyddadwy o'r rhaglen waith gofal wedi'i gynllunio ar draws yr holl arbenigeddau yn gyflym i leihau pwysau Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth. - Modelau gwasanaeth ar gyfer Meddygaeth y Geg, Awdioleg a Gastroenteroleg dan Arweiniad Nyrsys fel atebion cynaliadwy mewn cynlluniau ar gyfer 2019/20. - Treforys i ddatblygu a gweithredu cynlluniau newid sylweddol er mwyn cynnal gwelliant parhaus o ran lleihau amserau aros hir cleifion.

○ Cynnydd yn nifer y practisau meddygon teulu sy'n cynnig apwyntiadau rhwng 17:00 a 18:30 ar 5 diwrnod yr wythnos (78% yn 2017 o gymharu ag 88% yn 2018). ○ Cynnydd yn nifer y practisau meddygon teulu sydd ar agor yn ystod oriau craidd dyddiol neu o fewn awr i oriau craidd dyddiol (90% yn 2017 o gymharu â 95% yn 2018). • Iechyd Meddwl ○ Dechreuodd 88% o ymyriadau therapiwtig o fewn 28 diwrnod yn dilyn asesiad gan Wasanaeth Cymorth Iechyd Meddwl Sylfaenol Lleol (LPMHSS).	• Canser ○ Bydd newidiadau arfaethedig i'r llwybr a chynnydd mewn capasiti yn helpu i leihau'r ôl-groniad, sy'n cael ei fonitro'n agos iawn o fewn yr Unedau Cyflawni. ○ Gweithredu llwybr Lwmp Pen a Gwddf yn llawn ym mis Gorffennaf 2019 pan fydd y meddyg ymgynghorol newydd yn dechrau yn ei swydd - bydd hyn yn cyflymu'r amser i gael diagnosis ar gyfer canserau'r pen a'r gwddf a haematolegol. • Gofal Sylfaenol ○ Cwblhau gwaith i newid model y gweithlu a sefydlu gwasanaethau gofal sylfaenol cynaliadwy y tu allan i oriau ar gyfer y Bwrdd Iechyd newydd yn 2019/20 fel y disgrifir yn y Cynllun Gofal Sylfaenol. ○ Parhau i gyflwyno model Trawsnewid System Gyfan Gofal Sylfaenol Integredig drwy'r model datblygu Clwstwr. • Iechyd Meddwl ○ Defnyddio adnoddau ychwanegol Llywodraeth Cymru i helpu i adeiladu'r timau lleol. Bydd hyn yn galluogi'r gwasanaeth i helpu i gadw i fyny â galw ychwanegol. ○ Datblygu ystod o ymyriadau grŵp, er mwyn gwrthbwysu'r galw am therapi.
GOFAL AMSEROL	
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
• Gofal Heb ei Drefnu ○ Mae ystod sylweddol o fentrau gwella yn cael eu cynllunio ar y cyd ag Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru (WAST) i gyflwyno gwelliannau parhaus yn ansawdd gofal ac amseroldeb ymatebion 999, a chefnogi gwelliannau ar draws system Gofal Heb ei Drefnu ehangach y Bwrdd Iechyd hefyd. • Gofal Wedi'i Drefnu ○ Symud gofal i leoliadau cymunedol, yn enwedig awdioleg, optometreg gymunedol, endocrinoleg/diabetes. Bydd y	• Gofal Heb ei Drefnu ○ Mae angen gwella llif mewnol yr Adran Frys yn Nhreforys ac mae'r anawsterau rhyddhau yng nghefn ein hysbytai yn gyfyngiad mawr o ran lleihau hyd yr arhosiad ymhellach. ○ Brig mewn galw/aciwtedd cleifion yn uwch na'r lefelau gweithgarwch a ragwelir. ○ Heriau parhaus mewn rolau nyrsio a meddygol cyffredinol mewn rhai arbenigeddau allweddol a meysydd gwasanaeth fel yr Adran Achosion Brys (ED) ○ Effaith haint ar y capasiti sydd ar gael a llif cleifion.

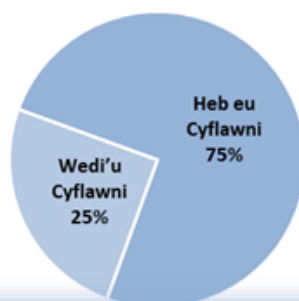
gwaith hwn yn cael ei ddatblygu ymhellach trwy Raglen Drawsnewid y Cynllun Gwasanaethau Clinigol. ○ Rhannu gwersi trosglwyddadwy o raglen waith gofal wedi'i gynllunio ar draws yr holl arbenigeddau yn gyflym i leihau pwysau Rhwng Atgyfeirio a Thriniaeth. ○ Agor y Ganolfan Triniaeth Llawfeddygaeth Blastig ym mis Gorffennaf 2019 ○ Bydd y Grŵp Moderneiddio Cleifion Allanol yn mabwysiadu prosesau archebu effeithlon ac yn goruchwyllo'r broses o leihau gwastraff. ● Canser ○ Mae cynllun Galw a Chapasiti Radioleg manwl gan gynnwys gofynion amser adrodd yn cael ei ddatblygu, gan gynnwys cyflwyno dangosfwrdd byw. ○ Llwyddwyd i sicrhau cyllid trwy Rwydwaith Canser Cymru i ddatblygu a chyflwyno cynllun peilot dwy flynedd yn seiliedig ar gysyniad y Clinig Diagnostig Cyflym (RDC). ● Iechyd Meddwl ○ Datblygu a gweithredu prosiect i gynyddu cyflymder mynediad at Therapi Seicolegol Dwysedd Uchel trwy ddatblygu gwasanaeth sy'n darparu model gofal cam wrth gam. ● Gofal Sylfaenol ○ Ail-lunio'r gymysgedd staffio mewn gofal sylfaenol y tu allan i oriau arferol er mwyn lleihau dibyniaeth ar feddygon teulu, a chyflwyno mathau newydd o ymarferwyr fel parafeddygon, fferyllwyr ac uwch nyrsys. ○ Bydd trawsnewid Clystyrau yn ymgorffori ffordd newydd o ddarparu gofal sy'n fwy cynaliadwy, yn agosach at gleifion, ac yn fwy abl i gynnig gwerth personol a gwerth i'r boblogaeth. ○ Mae diwygio'r contract mewn gwasanaethau deintyddol, fferylliaeth gymunedol a gwasanaethau meddygol cyffredinol yn helpu'r symudiad o fodel "ad-daliad ar gyfer triniaeth" i	● Gofal Wedi'i Gynllunio ○ Galw am wasanaethau canser ac achosion llawfeddygol brys gan ddefnyddio capasiti dewisol cyffredinol wedi'i gynllunio a diogelu gwelyau ychwanegol. ○ Y gallu i sicrhau gostyngiad parhaus mewn amserau aros dewisol pan fydd y galw am ofal heb ei drefnu yn uchel iawn. ○ Blinder staff a chyfyngiadau gweithlu mewn grwpiau proffesiynol allweddol (yn genedlaethol ac yn lleol). ● Canser ○ Pwysau Gofal Heb ei Drefnu, er bod prosesau rheoli safleoedd yn ceisio lleihau'r effaith ar achosion canser. ○ Twf parhaus yn y galw ac felly mae ôl-groniad. ○ Heriau i benodi i swyddi gwag ac oedi o ran datblygu modelau gweithlu newydd. ● Gofal Sylfaenol ○ Materion cynaliadwyedd a briodolir i ddiffyg gallu i recriwtio, cadw staff ac argaeledd gwael meddygon locwm. ● Iechyd Meddwl ○ Yn achos targedau asesu ac ymyrryd, mae risgiau'n ymwneud â galw cynyddol posibl ac argaeledd staff â phrofiad addas. ○ Lefel y galw am wasanaethau iechyd meddwl eilaidd a gallu cydlynwyr gofal. Mae protocolau i hysbysu prosesau rhyddhau diogel ac effeithiol o ofal eilaidd yn cael eu datblygu i liniaru risgiau o orgapasiti.
---	--

fodel “ad-daliad ar gyfer atal”; sydd yn ei dro yn cymell gofal iechyd o werth gwell. ○ Trwy Fwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Bae'r Gorllewin, dylunio a darparu'r model gorau o Wasanaethau Cymunedol Integredig.	
---	--

GOFAL EFFEITHIOL- Mae pobl yng Nghymru'n cael y gofal a'r cymorth iawn mor lleol ag sy'n bosibl ac yn cael cyfle i gyfrannu a gwneud y gofal hwnnw yn llwyddiannus

Crynodeb o Berfformiad

Cyflawni targedau cenedlaethol:

Uchafbwyntiau:

Gostyngiad o 4% o ran Oedi Wrth Drosiglwyddo Gofal Iechyd Meddwl

Cynnydd o 65% o ran Oedi Wrth Drosiglwyddo Gofal Nad Yw'n Iechyd Meddwl

Gwnaethom godio dros 10,000 o achosion clinigol yn ystod 2018/19

Tuedd perfformiad:

3 mesur wedi gwella ↑

1 mesur wedi'i gynnal →

3 mesur wedi dirywio ↓

Crynodeb: Mae'r mesurau hyn yn canolbwyntio ar sicrhau bod cleifion yn cael y driniaeth gywir a bod prosesau effeithiol yn cael eu dilyn. Cyflawnodd Bwrdd Iechyd PABM y targed sy'n ymwneud â chwblhau Adolygiadau Marwolaethau Cyffredinol o fewn 28 diwrnod i farwolaeth claf. Er na chyrhaeddwyd y targed yn ymwneud â chodio clinigol, mae PABM yn gyson uwch na chyfartaledd Cymru gyfan. Nid yw'r targed wedi'i gyflawni ar gyfer Oedi wrth Drosiglwyddo Gofal, fodd bynnag mae Iechyd Meddwl yn gwella, a ffocws ein sylw yw achosion nad ydynt yn rhai Iechyd Meddwl. Mae Astudiaethau Ymchwil a chyfraddau marwolaethau wedi'u cwnnwys vma ond nid oedd data ar ddaed yr adroddiad.

Gofal Effeithiol														
	Tueddiadau 12 Mis - Calendr													
	Ion-18	Chew-18	Maw-18	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
Cyfradd fras marwolaethau yn yr ysbyty (<=74 oed) diwedd 12 mis treigl	0.80%	0.80%	0.81%	0.81%	0.80%	0.80%	0.79%	0.78%	0.78%	0.79%	0.79%	0.79%	↑	Am h
% y cyfnodau wedi'u codio'n glinigol o fewn un mis adrodd ar ôl diwedd y cyfnod rhyddhau	95.0%	93.5%	94.4%	95.0%	94.0%	95.2%	95.4%	93.9%	96.1%	94.9%	94.4%	92.3%	↓	Am h
	Tueddiadau 12 Mis - Ariannol													
	Ebr-18	Mai-18	Meh-18	Gor-18	Awst-18	Medi-18	Hyd-18	Tach-18	Rhag-18	Ion-19	Chew-19	Maw-19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni
% yr adolygiadau marwolaethau cyffredinol a gynhaliwyd o fewn 28 diw mod i farwolaeth.	92.5%	94.4%	90.3%	94.6%	91.7%	94.6%	98.8%	99.1%	93.5%	97.7%	99.2%	98.1%	↑	le
	Tueddiadau 4 Chwarter													
	Ch4 2017/18	Ch1 2018/19	Ch2 2018/19	Ch3 2018/19	Tuedd									
Rhaid sicrhau bod pob meddyginiaeth newydd ar gael ddim hwyrach na 2 fis ar ôl gwerthusiadau NICE ac AWMSG.	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	⇒	Am h								
	Tueddiadau Blynnyddol													
	2017/18	2018/19	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
Canran y cywirdeb codio clinigol a gyrhaeddwyd yn rhaglen archwilio cywirdeb codio clinigol cenedlaethol NWIS	93.0%	91.2%	↓	Na										
	Mar-18 (12mths ending)	Mar-19 (12mths ending)	Tuedd	Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni										
Nifer yr achosion nad yw'n ymwneud ag iechyd meddw lle bu oedi wrth drosglwyddo gofal	624	1030	↓	Na										
Nifer yr achosion iechyd meddw lle bu oedi wrth drosglwyddo gofal	333	321	↑	Na										

Cyflawnwyd y Targed

Ni Chyflawnwyd y Targed

GOFAL EFFEITHIOL	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
- Oedi Wrth Drosglwyddo Gofal (OWDG): - Cyflawni proffil mewnol ar gyfer nifer yr achosion o OWDG lechyd Meddwl ym mis Mawrth 2019 a gostyngiad o 4% mewn OWDG o'i gymharu â 2017/18. - Marwolaeth - Cwblhawyd 98% o Adolygiadau Marwolaethau Cyffredinol (UMR) o fewn 28 diwrnod i'r farwolaeth. Y Bwrdd lechyd yw'r gorau yng Nghymru ar gyfer y mesur hwn ac mae'n sylweddol uwch na chyfartaledd Cymru gyfan o 77%. - Gostyngiad yng nghyfradd fras marwolaethau yn yr ysbyty ar gyfer cleifion dros 74 oed a dim ond ychydig yn uwch na chyfartaledd Cymru gyfan. - Codio Clinigol - Gostyngodd cyfraddau cwblhau codio i 92% yn 2018/19 ond mae'r Bwrdd lechyd yn gyson uwch na chyfartaledd Cymru gyfan.	- Oedi Wrth Drosglwyddo Gofal (OWDG): - Gweithredu'r rhaglen wella OWDG sy'n canolbwyntio ar leihau oedi wrth drosglwyddo gofal yn ein Bwrdd lechyd. Mae hon yn rhaglen dan arweiniad clinigwyr a'r nodau allweddol yw: - Safoni'r dull a gymerir ar draws yr holl Unedau i gyfarfodydd wythnosol gyda chleifion - Sefydlu cyfarfod misol gydag uwch reolwr i graffu ar ddilysu OWTG yn ogystal â chyfarfod ôl-drafod misol - Gwella a chyflymu'r broses asesu rhwng sefydliadau - Gwella cyfathrebu rhwng sefydliadau - Gweithredu a datblygu llwybrau gofal newydd i gefnogi rhyddhau, e.e. Rhyddhau Cynnar yn Ysbyty Castell-nedd Port Talbot. - Rhoi gwasanaeth diofyn 'rhyddhau i wella ac asesu' Adre o'r Ysbyty ar waith a fydd yr unig borth i asesu anghenion parhaus cleifion, trwy asesu gartref ac ar ôl/yn ystod ail-alluogi. - Marwolaeth - Mae trefniadau adrodd a sicrwydd ar gyfer perfformiad adolygiadau marwolaethau a dysgu ohonynt yn parhau i gael eu hadolygu gan y Cyfarwyddwr Meddygol Gweithredol. - Hyrwyddo defnydd o'r Dangosfwrdd Marwolaethau i alluogi Cyfarwyddwyr Meddygol Unedau i adolygu data marwolaethau a pherfformiad adolygiadau a dysgu ohonynt. - Codio Clinigol - Adolygu rolau a chyfrifoldebau yn yr adran i sicrhau bod prosesau yn perfformio ar y lefelau gorau posibl.

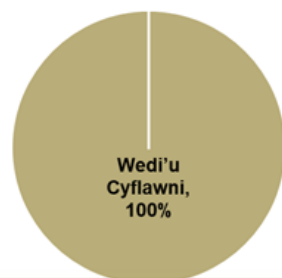
	○ Parhau i hyfforddi staff parhaol rhan-amser. Bydd hyn yn mynd i'r afael â chyflawnrwydd perfformiad misol pan fydd staff wedi cael eu hyfforddi ac yn gymwys. ○ Mae dadansoddiad capasiti a galw BIP Bae Abertawe yn cael ei gwblhau i ddeall anghenion y gwasanaeth yn 2019/20 a thu hwnt. ○ Cwblhau cynllun gweithredu ar gyfer Adolygiad Codio Clinigol Swyddfa Archwilio Cymru 2018. • Astudiaethau Ymchwil ○ Cynnydd yn nifer Astudiaethau Clinigol Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru; astudiaethau Portffolio Ymchwil ac astudiaethau a noddir yn fasnachol. ○ Cynnydd yn nifer y cyfranogwyr a recriwtiwyd i Iechyd a Gofal; Astudiaethau Clinigol Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru; astudiaethau Portffolio Ymchwil ac astudiaethau a noddir yn fasnachol.
Cyfleoedd	Risgiau a Byggythiadau
• Oedi Wrth Drosoglwyddo Gofal (OWDG): ○ Rydym wedi comisiynu Arolwg Defnydd Gwelyau y Gofal lawn yn y Lle lawn gyda phartneriaid Awdurdod Lleol i sicrhau bod gennym ddealltwriaeth gyffredin o'r cyfyngiadau a'r rhwystrau yn y system a bod gennym y model gorau posibl o ofal canolraddol i wneud newid sylweddol i dderbyniadau. ○ Lleihau'r amrywiad o ran gweithredu bwndel llif SAFER a chymau gwella gwasanaethau mewn perthynas â Dyddiad Rhyddhau Amcangyfrifedig, rowndiau bwrdd ac arweinyddiaeth glinigol. ○ Ailedrych ar ein deialog gyda phartneriaid ynghylch llif y drws cefn, wrth i'r niferoedd cynyddol o OWDG a'r cyfyngiadau mewn darpariaeth gofal cymdeithasol ddod yn fwyfwy amlwg, gan fod ein prosesau mewnol wedi gwella dros y flwyddyn ddiwethaf. • Marwolaeth	• Oedi Wrth Drosoglwyddo Gofal (OWDG): ○ Mae'r nifer gynyddol o gleifion OWDG dros yr haf wedi bod yn rhwystr i gyflawni'r gyfres lawn o newidiadau ailfodelu gwasanaeth roeddem yn bwriadu eu gwneud yn 2018/19 a hefyd gallai achosi niwed i gleifion drwy ymestyn hyd eu harhosiad. ○ Nifer gynyddol o gleifion yn yr ysbyty sy'n ddigon iach i gael eu rhyddhau. ○ Capasiti yn y sector cartrefi gofal a breuder a chapasiti'r farchnad gofal cartref mewn rhai rhannau o'r Bwrdd Iechyd. ○ Risgiau o ddadgyflyru cleifion yn y boblogaeth oedrannus fregus os yw arosiadau yn yr ysbyty yn hir. ○ Capasiti gweithlu gan gynnwys capasiti gwaith cymdeithasol. ○ Capasiti i gefnogi anghenion gofal parhaus a lleoliadau cleifion y tu allan i'r ardal. • Marwolaeth

○ Mae lleihau marwolaethau cynamserol (o dan 75 oed) yn ganlyniad cyfunol ar gyfer ein rhaglen waith ar y cyd ag Iechyd Cyhoeddus Cymru dros y tair blynedd nesaf. • Astudiaethau Ymchwil ○ Perthynas well rhwng Uned Gyflawni Ysbyty Singleton a Phrifysgol Abertawe (e.e. ward hyfforddiant clinigol ar y safle). ○ Cyfleoedd yn cael eu creu trwy fwy o gydweithio â Bwrdd Iechyd Prifysgol Hywel Dda a Phrifysgol Abertawe o dan ymbarél ARCH.	○ Prydlondeb cwblhau Cam 2. ○ Mae gweithrediad rôl yr Archwilydd Meddygol yn y dyfodol (Ebrill 2019, fesul cam yn y lle cyntaf) yn dod â risg o gynnydd yn nifer yr adolygiadau 'Cam 2' sy'n ofynnol: bydd rôl yr Archwilydd Meddygol yn cyflwyno adolygiadau Cam 1 yn effeithiol. Cydnabyddir bod gweithredu fesul cam a recriwtio ansicr yn golygu y bydd yr effaith yn cael ei chyflwyno fesul cam hefyd.. • Codio Clinigol ○ Cynnal lefelau cynhyrchiant yn 2019/20 tra bo'r codwyr dan hyfforddiant yn dal i hyfforddi ac nid yw'r codwyr contract bellach yn cael eu cyflogi. ○ Argaeledd y Cofnodion Iechyd mewn modd amserol. • Astudiaethau Ymchwil ○ Effaith y DU yn colli astudiaethau mewn amgylchedd cystadleuol ar raddfa fyd-eang. ○ Ymatebion araf - amser i glinigwyr ymateb i ddatganiadau o ddiddordeb a dichonoldeb.
---	---

GOFAL AG URDDAS – Mae pobl yng Nghymru'n cael eu trin ag urddas a pharch ac yn trin eraill yn yr un ffordd

Crynodeb o Berfformiad

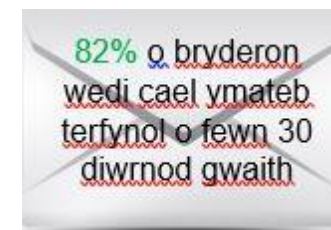
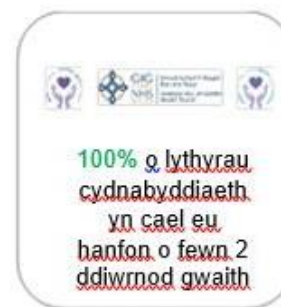
Cyflawni targedau cenedlaethol:

Tuedd perfformiad:

3 mesur wedi gwella ↑ 0 mesur wedi dirywio ↓

Uchafbwyntiau:

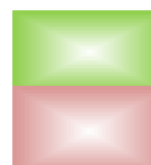

Byddai 95% o
gleifion yn argymhell y
Bwrdd Iechyd neu ei
argymhell yn fawr

Cwblhawyd dros
58,000 o arolygon
ffrindiau a theulu

Crynodeb: Mae'r adran hon yn cwmpasu ystod o fesurau sy'n canolbwyntio ar adborth a phrofiad cleifion. Mae tri mesur yn yr adran hon, ond mae data blwyddyn lawn ar gael yn unig ar gyfer y mesur sy'n ymwneud â phryderon yr ymatebwyd iddynt o fewn 30 diwrnod a gyflawnwyd yn 2018/19. Mae'r ddau fesur arall yn canolbwyntio ar ganslo triniaethau dewisol a lleihau nifer y cleifion hŷn sy'n cael presgripsiynau amlroddadwy am feddyginiaethau a allai gael effeithiau gwrthgolinergig. Mae nifer o fesurau lleol sy'n ymwneud ag adborth cleifion hefyd wedi'u cynnwys yn yr adran hon i roi trosolwg mwy gwybodus. Gweler atodiad un.

<u>Gofal gydag Urddas</u>						
	Tueddiadau 4 Chwarter					
	Ch4 2017/18	Ch1 2018/19	Ch2 2018/19	Ch3 2018/19	Tuedd	Targed Cenedla ethol Wedi'i Gyflawni
Nifer y cleifion 75+ oed sydd ag AEC o 3 neu fwy ar gyfer eitemau ar bresgripsiwn amlroddadwy, fel % o'r holl gleifion 75+	8.0%	8.0%	8.0%	7.9%	↑	Amh
	Ch1 2018/19	Ch2 2018/19	Ch3 2018/19	Ch4 2018/19	Tuedd	Targed Cenedla ethol Wedi'i Gyflawni
% y pryderon a gafodd ateb terfynol (o dan Reoliad 24) neu ateb dros dro (o dan Reoliad 26) <30 diwrnod gwaith i'r pryder gael ei dderbyn	80.7%	77.2%	80.7%	82.0%	↑	le
Annual Trends						
	Rhag-18 (diwedd 12 mis)	Rhag-19 (diwedd 12 mis)	Tuedd	Targed Cenedla ethol Wedi'i Gyflawni		
Nifer y gweithdrefnau a ohiriwyd naill ai ar y diwrnod neu'r dydd cyn hynny am resymau anghlinigol penodedig.	3,492	3,364	↑	le		

Targed Cenedlaethol Wedi'i Gyflawni

Ni Chyflawnwyd y Targed

GOFAL AG URDDAS	
Llwyddiannau	Blaenoriaethau
- Mae nifer y ffurflenni adborth a lenwyd gan Ffrindiau a Theulu yn parhau i gynyddu. Maent yn cael eu casglu ar draws 367 o fannau yn y Bwrdd Iechyd. 95% o gleifion a fyddai'n argymhell y Bwrdd Iechyd yn fawr i ffrindiau a theulu. - Rydym wedi cael adborth cadarnhaol iawn gan gleifion sydd wedi cymryd rhan mewn datblygu stori ddigidol am eu gofal. Defnyddiwyd y rhain i lywio gwelliant gwasanaethau ac maent wedi cael effaith gadarnhaol ar ddatrys pryderon. - Cafodd 100% o lythyrau cydnabod pryderon eu hanfon o fewn 2 ddiwrnod gwaith. - Gostyngiad yn nifer y triniaethau a ohiriwyd naill ai ar y diwrnod neu'r diwrnod cyn hynny am resymau anghlinigol.	- Dileu ardal Pen-y-bont ar Ogwr o'r adroddiadau a'r system Snap wrth ailadeiladu System Snap Bae Abertawe. - Recriwtiwyd Prentis y Cyfryngau i helpu i ddatblygu safle SharePoint Stori'r Claf. - Gwella canran y Teulu a Ffrindiau a fyddai'n argymhell y Bwrdd Iechyd i 96% yn gyson a byddai hyn yn uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol (cyflawnwyd 96% bum gwaith er mis Ebrill 2018). - Gwella lefel yr adborth fel canran o'r cleifion sy'n cael eu rhyddhau i 25% (er mis Ebrill 2018 rydym wedi cyrraedd y targed hwn dair gwaith; Mehefin 30.1%, Gorffennaf 26.1% ac Awst 26.8%).
Cyfleoedd	Risgiau a Bygythiadau
- Dangos gwelliant a dysgu o Brofiad y Claf trwy weithredu cynllun profiad y claf. - Datblygu a defnyddio pecyn cymorth, polisi ac arweiniad Stori'r Claf ynghyd â safle SharePoint penodol i ddangos straeon cleifion a gwella ansawdd straeon digidol a gyflwynir i bob Bwrdd. - Mae dull strwythuredig a thryloyw yn sicrhau ein bod yn dysgu o adborth gan ein cleifion a'u teuluoedd a ddaw trwy ein prosesau cwynion a phryderon. - Cynhelir archwiliadau misol ar ymatebion cwynion caeedig trwy waith y Grŵp Pryderon, Gwneud iawn a Sicrwydd. Mae'r archwiliadau'n monitro ansawdd yr ymateb a chydymffurfiad â Gwerthoedd y Bwrdd Iechyd, yn ogystal â'r Rheoliadau Gweithio i Wella.	- Mae angen cynnal ansawdd yr ymatebion i gwynion a hefyd gyrraedd y targed ymateb o 30 diwrnod. - Mae angen gwaith pellach i leihau nifer y cwynion sy'n cael eu cyfeirio at yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus ac sy'n cael eu cadarnhau ganddo. - Mae newid gofynnol i wasanaethau ar draws y Bwrdd Iechyd yn gallu arwain at gynnydd mewn cwynion cleifion ac adborth negyddol. Bydd defnyddio tîm PALS a chyfathrebu agored â chleifion yn helpu i liniaru'r risg.